

ח ל ק ש נ י

עגולים ויושר כולל ב' פרקים

פ ר ק א'

מבאר ע"ם דעגולים שנתגלו אחר הצמצום, ואור אין כוף מקיפם, וכל אור של ספירות העגולים מושפע להם ע"י הקו, ובו י"א עינים:

א. הקו הוא כעין צנור דק. ב. התפשטות אור א"ס לתוך החלל. ג. ההתפשטות היתה לאט לאט. ד. העגול אינו דבוק בא"ס, אלא מקושר בו דרך הקו. ה. אור א"ס מקיף ומשפיע אל העגול מרחוק. ו. הקו נקרא אדם קדמון. ז. סדר יציאת ע"ס העגולים. ח. הקו מחבר את כל העגולים יחד. ט. כל עולם וכל ספירה כלולים מע"ס פרטיות ומפרטי פרטיות לאין קץ. י. ספירות דעגולים מקיפות זו את זו כגלדי בצלים. יא. כל עגול הקרוב לא"ס יותר מחברו, נבחן לעליון ומשובח מחברו, עד שעולם הזה להיותו בנקודה האמצעית המרוחקת מא"ס יותר מכולם, הוא בתכלית הגשמיות.

הקו הוא כעין צנור דק

(א) א וקו זה, כעין ב צנור דק ג אחד, אשר בו מתפשט ונמשך מימי

אור פנימי

הנאצלת בסיבתה, ולפיכך אותו הצמצום שעל בחינה ז' הנמצא בכלים דעגולים מבחינת רצון חפשי, נעשה בכלים דיושר המסובבים על ידיהם, לבחינת כח ושליטה המחייבת אותם כן, וכח זה נקרא בשם "מסך", כמ"ש להלן.

ו"ס מ"ש בתקונים הפוך "רצון" ותשכח "צנור" עכ"ל, והיינו כדארמון שה"צנור" בהיותו בבחינת מסך, שפירושו צמצום בשליטה, דהיינו שמעכב רצונו מלקבל בבחינה ד' מכת העליון השולט עליו, הריהו ההפך מן חומר הכלי עצמו, דהיינו "הרצון לקבל", כי מעכב את עצמו מלהפיק את רצונו זה, וע"כ רמזו הפוך "רצון" ותשכח צנור", כלומר, שענין הצנור הוא הפוך מהרצון, שהרי כופה רצונו ועושה ההיפך ממה שרוצה, ולכן תמצא בכל הדרושים והכתבים, כשאנו רוצים לכנות ולהדגיש ענין הסתלקות האור מבחי"ד, אנו מכנים זה בשם צמצום. וכשאנו רוצים להדגיש כח הצמצום הנוסף מצד אור הקו שלא נתפשט לבחי"ד, אנו מגדירים אותו בשם "מסך" שהוא כח מעכב של האור שלא יתפשט

(א) היינו הקו הנמשך מאור א"ס ב"ה לתוך החלל לאחר הצמצום (עי' לעיל ח"א פ"ב אות ב').

(ב) הכלים של עשר הספירות דיושר נקראים בשם "צנור" או צנורות, מטעם שמגבילים בשליטה גדולה ובדיוק גדול את דרכי האור הנמשך בהם, שלא יתפשט אלא בדרכים המסוימים בכלים ההם. כדוגמת הצנור המגביל בדיוק נמרץ את המים העוברים בתוכו, ונמשכים ויוצאים ממנו באותה הצורה שבצנור, אם דק ואם בהרחבה בלי שינוי כל שהוא לעולם. ומאותו הטעם, נקראים האורות העוברים דרך הצנורות ההם, בשם עשר ספירות דיושר, להיותם נמשכים לפי החוקים של הצנורות האלו ביושר וצדק, דהיינו בכלי הזך יותר מתלבש האור החשוב יותר וכדומה. בלי שינוי כל שהוא, מטעם השראת שליטתם החזקה של הצנורות עליהם. וכח שליטה זו הנמצאת בצנורות האמורים, הוא משום דכל מה שהוא רצון במדרגה העליונה, הוא כח מחייב במדרגה תחתונה

* עץ חיים, היכל א' ש"א ענף ב'.

אור העליון : של אין סוף, אל העולמות, אשר במקום האויר והחלל ההוא.

התפשטות אור א"ס לתוך החלל. ההתפשטות היתה לאט לאט
 (ב) והנה בהיות אור הא"ס נמשך, בבחינת ה קו ישר תוך החלל הנ"ל,
 לא נמשך ונתפשט ו תיכף עד למטה, אמנם היה מתפשט לאט לאט, רצוני
 לומר, כי בתחילה התחיל קו האור להתפשט, ושם תיכף , בתחילת
 התפשטותו בסוד קו, נתפשט ונמשך ונעשה, כעין ה גלגל אחד עגול מסביב.

אור פנימי

וע"כ מדייק "מימי אור העליון של אור
 א"ס", שעם התפשטות האור אל הצנור הדק,
 נגרע האור מאד מערכו שבא"ס, ונבחו
 לבחינת מים בערך הקודם.
 (ה) אור המתפשט בחוקים של ד' הבחינות
 בהדרגה, דהיינו מזך אל העב, ונפסק על
 בחינה ד' נקרא "קו ישר".

(ו) אל תטעה לפרש התכיפות והלאט לאט
 הנאמרים כאן, על סדר זמנים, כי הרוחניות
 היא למעלה מזמן, כנודע, אלא "תיכף עד
 למטה" פירושו, בלי שינוי של מדרגות. ולאט
 לאט פירושו, על פי ההשתלשלות של
 המדרגות. ורצונו לומר, על השתלשלות הסדר
 של ד' הבחינות הנודעות, כמו שהולך ומפרש
 להלן.

(ז) פירוש "השורש" של ההתפשטות
 שנתחדש שנקרא קו, כי להיותו נאצל חדש,
 נבחן בו שורש מיוחד המאיר אליו בבחינת
 חידושו, שהוא נקרא ספירת הכתר של הקו.
 ומן הכתר הזה, מתפשט אור א"ס אל הקו,
 על ד' הבחינות הנודעות, אשר בחינה א'
 נקראת חכמה, ובחינה ב' נקראת בינה,
 ובחינה ג' נקראת זעיר אנפין, ובחינה ד'
 נקראת מלכות. ועל הסדר הזה אומר הרב
 לעיל, "שנתפשט לאט לאט", שמתחילה
 נתפשט הכתר, ואח"כ החכמה, ואח"כ הבינה,
 אח"כ הזעיר אנפין, וכו' (עי' לוח התשובות
 ח"א אות ח' פירוש המלה של אח"כ).

(ח) פירוש המלה "עגול" עיין בלוח
 התשובות ח"א אות מ"א. ועי' בחלק א' פ"א
 אות ק', ובהיות אור הקו מתלבש בעיגול
 נקרא גלגל.

לבחינה ד'. וכשאנו מדברים על כללות
 הכלי, דהיינו הכלי והמסך ביחד, מגדירים
 אותו בשם "צנור", וכשמדברים על אור וכלי
 והמסך ביחד, דהיינו באור המלוכב במידת
 הצנור מגדירים אותו בשם "קו". וכשמדברים
 על כלי שאין בו מסך מגדירים אותו בשם
 עיגול.

(ג) מה שמדייק הרב במלת "אחד", הוא
 להוציא את תיקון שלושת הקוים שנעשו
 בעולם האצילות. ומשמיענו, שבעולם אדם
 קדמון, עדיין אין כאן תיקון זה של ג'
 קוים, אלא רק "קו אחד" בלבד. וטעם הדבר
 הוא, מפני שענין תיקון של ג' הקוים נעשה
 לאתר זה בעולם האצילות, והוא נמשך מדבר
 השיתוף של מידת הרחמים בדין, כמ"ש
 במקומו, וכאן אנו עוסקים בעולם אדם
 קדמון, שעדיין לא נעשה השיתוף הזה, ועל
 כן אין כאן אלא קו אחד בלבד.

וביאת האור לכלי הקבלה של הנאצל,
 מכונה בשם "התפשטות" (עי' לוח התשובות
 ח"א אות י"ד). וכבר נתבאר לעיל, שכלי
 הקבלה שבנאצל, הזה מכונה בשם צנור
 (עש"ה דבר בטעמו).

(ד) יש ערך ידוע להבחין במדרגות של
 לידת פרצוף, ששם מכונות ארבע הבחינות
 שברצוף, בשמות: אור, מים, רקיע, מאה
 ברכות, או מאה שערים. והוא מטעם התחלפות
 האורות שלא במקומם, שמשום החילוף הזה
 מקבל האור צורת מים, כמ"ש במקומו.
 ומשמיענו הרב, ששורש דבר זה נעשה כאן
 עם ביאת הקו, שהאור המתפשט בבחינת
 הקו, נבחן כלפי האור העליון לבחינת "מים",

העגול אינו דבוק בא"ס אלא מקושר בו דרך הקו

(ג) והעגול הזה, היה ב' בלתי דבוק עם אור הא"ס הסובב עליו מכל צדדיו, ו' שאם יתדבק בו, יחזור הדבר לכמות שהיה, ויהיה מתבטל באור א"ס, ולא יתראה כחו כלל, ויהיה הכל אור א"ס לבד כבראשונה. לכן העגול הזה סמוך אל עגול א"ס, ובלתי מתדבק בו. וכל עיקר התקשרות ודביקות העגול הנאצל הוא עם א"ס המאציל, ו' הוא על ידי הקו ההוא הנ"ל, אשר דרך בו, יורד ונמשך אור מן אין סוף ומשפיע בעגול ההוא.

אור א"ס מקיף ומשפיע אל העגול מרחוק

(ד) והא"ס סובב ומקיף עליו מכל צדדיו, כי גם הוא בבחינת עגול

אור פנימי

ט) כלומר, שכל האור שיש בעגולים אינו אלא ממה שמקבלים מהקו, שהארתו היא בחינת הארה חדשה, שאין בו אלא ג' בחינות

כנ"ל, ולפיכך הריהו משונה מן אור א"ס הסובב בבחינת אור עגול (ע"י ח"א פ"ב אות ג'). וז"ש הרב שהוא "בלתי דבוק" באור א"ס. כלומר שאין צורתו של אור עגול של הכתר דעגולים, שוה לאור שבא"ס, כי השואת הצורה היא הדביקות שברוחניים (ע"י לוח התשובות ח"א י"ב וע"י אור"פ ח"א פ"ב אות א' ד"ה ומהאמור). וסובב, פירושו גורם מסבב.

י) כלומר, אם היתה הארתו ג"כ בכל ד' הבחינות כמו אור א"ס, שאז היתה צורתו שוה ודבוקה בא"ס, וא"כ היה מתבטל בא"ס ובלתי ניכר לגמרי.

כ) האור המתפשט מהא"ס אל הנאצל, נקרא בשם אור ישר, והאור הזה מתקשר בנאצל, על ידי מלבוש של אור חוזר העולה מהמסך ולמעלה בכח זווג דהכאה, שענינו יתבאר להלן ונקרא בשם "התקשרות". משום שאור חוזר זה העולה מהמסך דבחי"ד מהקו הישר הוא מחזיק ומתפיס את האור העליון בעיגול. באופן, שבמקום שהאור אינו מלביש את האור העליון, נחשב אותו האור כלפי הנאצל כמו שאינו, כי אינו משיג אותו בלי המלבוש הזה שנקרא אור חוזר. ויתבאר עוד להלן. וזה דומה להבדיל, לגר של חלב, שאע"פ שעיקר כח ההארה נמשך ממידת החלב שבו, עכ"ז אין האור מתקשר בחלב

ז) והטעם הוא, מפני שאין מסך בעגולים שיעלה אור"ח, וזולתו אין התקשרות לנאצל עם האור העליון, כנ"ל בדיבור הסמוך (ע"י לעיל אות ה'). ונתבאר שם שהכלי של הקו מכונה בשם צנור, והוא שפל הרבה מהכלים העגולים שנגלו עם צמצום א' בטרם ביאת הקו, ע"ש הטעם. וע"כ משמיענו הרב, שאע"פ שהכלים דעגולים גבוהים בהרבה מן הקו, מכל מקום אינם מקבלים על ידי עצמם שום אור, ואת כל האור שבהם המה מוכרחים לקבל, על ידי הקו הזה השפל מהם הרבה, מהטעם האמור.

מ) בכל ספירה אנו מבחינים ב' מיני אורות, שהם נקראים: אור פנימי, ואור מקיף, כי האור המתלבש בתוך הספירה בתוכה, נקרא בשם: אור פנימי, והאור שאינו יכול להתלבש בפנימיותה, מחמת הגבול שישנו שם, נבחן שנשאר בשורש שלה, ומקבלת ממנו הארה מרחוק, הנקראת בשם "אור מקיף". ומשמיענו הרב שאף על פי שהעגולים רחוקים מא"ס, כלומר ששינוי הצורה שביניהם גדול מאד, עם כל זה המה מקבלים בחינת הארה ממנו מרחוק, שנקרא אור מקיף, המאיר בבי' בחינות, בבחינת כלל ובבחינת פרט. וסובב" מורה על אר"מ הכללים, ומקיף" מורה על אר"מ הפרטים.

י) כלומר, אם היתה הארתו ג"כ בכל ד' הבחינות כמו אור א"ס, שאז היתה צורתו שוה ודבוקה בא"ס, וא"כ היה מתבטל בא"ס ובלתי ניכר לגמרי.

כ) האור המתפשט מהא"ס אל הנאצל, נקרא בשם אור ישר, והאור הזה מתקשר בנאצל, על ידי מלבוש של אור חוזר העולה מהמסך ולמעלה בכח זווג דהכאה, שענינו יתבאר להלן ונקרא בשם "התקשרות". משום שאור חוזר זה העולה מהמסך דבחי"ד מהקו הישר הוא מחזיק ומתפיס את האור העליון בעיגול. באופן, שבמקום שהאור אינו מלביש את האור העליון, נחשב אותו האור כלפי הנאצל כמו שאינו, כי אינו משיג אותו בלי המלבוש הזה שנקרא אור חוזר. ויתבאר עוד להלן. וזה דומה להבדיל, לגר של חלב, שאע"פ שעיקר כח ההארה נמשך ממידת החלב שבו, עכ"ז אין האור מתקשר בחלב

סביב עליו, ורחוק ממנו, כנ"ל. כי הוא מוכרח שהארת א"ס בנאצלים תהיה דרך קו ההוא לבד, כי אם היה האור נמשך להם דרך גם כל סביבותיהם, הו היו הנאצלים, בבחינת המאציל עצמו, בלתי גבול וקצבה.

סדר יציאת ע"ס העגולים. הקו נקרא אדם קדמון

(ה) והנה ה העגול הזה הראשון היותר דבוק עם הא"ס, הוא הנקרא

אור פנימי

רשימות האורות, שיש בהם בעת שהם ריקנים מהאור המיוחס להם, אז מכנים אותם בשם: כתר, חכמה, בינה, זעיר אנפין, מלכות. ומקורם של עשרת הכלים הנ"ל, המכונים כתר חכמה וכו', הם נבחנים תיכף בעולם הצמצום בטרם ביאת הקו, אחר הסתלקות אור א"ס מעשר הספירות, שנשארו הכלים ההם ריקנים מאור, שהמה מכונים עשרה עגולים כנ"ל. ונודע, שאע"פ שהאור נסתלק מהם, עם כל זה, נשאר בכל עגול ועגול, בחינת רשימה מהאור שהיה בו, כלומר, הארה קטנה מאד מכללות כל האור הקודם, נשארה בכל כלי, שהארה זו גורמת השתוקקות אל הכלי, שלא תשקוט ולא תנוח, עד שתחזור ותמשיך כל האור, שהיה לה מקודם, בכמותו ואיכותו. והארה זו מכונה בשם "רשימו". ותדע, שתוכן השמות של ע"ס, כתר חכמה וכו', הם מגדירים בעיקר את הרשימות של האור שנשארו בעשרת הכלים.

ומכאן תדע, שלא יצוייר שום רצון בעולמות, או אפילו התעוררות קלה של רצון, הן בעליונים והן בתחתונים, ואפילו בדצח"מ הגשמיים, שלא יהיו מושרשים בעשר ספירות העגולים האלו, ויחד עם זה, מובן גם כן, שאי אפשר כלל שיתעורר איזה רצון במהות, אם לא נתגלה פעם מקודם, מילוי מספיק לרצון ההוא.

והענין, כי כבר נתבאר היטב בחלק הראשון של הספר, אשר הרצון לקבל אינו הסיבה הראשונה אל האור, או אל המילוי שלו, כמו שבני העולם חושבים, אלא להיפך ממש, כי האור והמילוי הוא סיבה לרצון, אשר הרצון להשפיע הכלול. בהכרח באור

ג) משימענו, אשר אור"מ זה, שהעגולים מקבלים מאין סוף, מאיר וסובב עליהם מכל צדדיו, כלומר, מכל ד' הבחינות, דהיינו אפילו בבחינת ד', אשר אור פנימי אינו מאיר שם, מ"מ מקבלת הארה מרחוק על ידי אור מקיף מא"ס. ומפרש הטעם, משום שהא"ס גם הוא בבחינת עגול, כלומר שאור א"ס נקרא אור עגול, על שום שאינו מבחין בין הבחינות, ומאיר וממלא גם את הבחינת ד' (כנ"ל ח"א פ"ב אות ג', ע"ש), ולפיכך, הארתו מגיעה גם לבחינת ד' של העיגולים, אלא מרחוק, כמבואר.

ס) עי' לעיל אות י'.

ע) הצמצום והמסך שנעשה על בחינת ד', שלא תקבל בתוכה אור, הוא העושה "גבול" על האור, שהרי מגבילו עד היכן שיתפשט, שהוא נפסק על הגבול של בחינת ד'. וכללות קבלת הנאצל, שנתמעט מחמת הצמצום, הוא מכונה בשם "קצבה".

פ) צריכים להבין ההבחנות, שבשמות של עשר הספירות, כי פעם אנו מכנים אותן בשם ד' בחינות, כנ"ל, ופעם אנו מכנים אותן בשם יחידה חיה נשמה רוח נפש, ופעם מכנים אותן בשם כתר חכמה בינה זעיר אנפין (הכולל בעצמו שש ספירות) מלכות. והענין הוא, כי בשעה שאנו מדברים על בחינת הכלים ביחוד, כלומר מבחינת החומר של הנאצל בלבד, אנו מגדירים שמותיהן של עשר הספירות שבהם, בשם ד' בחינות שברצון לקבל כנ"ל. וכשאנו מדברים ביחוד מבחינת האור המתלבש בכלים ההם, הרי אנו מכנים אותם בשם: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, וכשאנו מדברים על הכלים בלבד, אלא שאנו צריכים להדגיש את

כתר דאדם קדמון, ואח"כ נתפשט עוד הקו הזה ז' ונמשך מעט וחרז

אור פנימי

כל העולמות שמאחר הצמצום: האחד הוא, כשכל רצון כבר מצוי מושלם בכל תפארתו ומלואו, וזוהי המציאות שהוא קיים בא"ס ב"ה, והשני הוא, כשכל הרצונות עומדים ריקים לגמרי מהמילוי המיוחס להם מקודם מא"ס, והוא נקרא עולם הצמצום, וכל הכלים והחומר של הבריות נמשכים מעולם הצמצום, דהיינו ודאי, רק כלים ריקנים, ורצונות שאבדו את מילואיהם כנ"ל, וכל המילויים לאותם הרצונות, נמשכים מא"ס ב"ה, וזכור היטב ב' הידיעות הללו, שהן מהנחוצות ביותר, לזכרן בהמשך העסק בחכמה הזאת. (ז) אל תטעה לפרש, שנמשך במקום ושטח ח"ו, אלא כל דבר ההולך ומתעבה מכונה המהלך הזה בשם המשכה, ממעלה למטה, כי הו"ך נבחן שהוא למעלה, והעב נבחן שהוא למטה, וזה משוער בקרבת הצורה לבחינה ד', כי כל הקרוב ביותר אל בחינה ד', נבחן לעבה יותר, וכל הרחוק ממנה נבחן ליוך יותר, ונמשך מעט, פירושו, שהלך ונתעבה מעט, והמלה "נמשך" סובבת על אור הקו.

וענין ההמשכה הזו הוא, כי בכל ספירה וספירה נמצאות עשר ספירות, שזה נבחן הן בספירה של ע"ס דעגולים, והן בספירה של ע"ס דיושר, וכשיצאו עשר הספירות של ספירת הכתר, יצא מתחילה הקו בבחינת ג' הספירות הראשונות שלו, שנקרא הראש דכתר דיושר, והארתו התפשטה לספירת הכתר דעגולים, הכולל ג"כ עשר ספירות, כנ"ל, ועשר ספירות אלו דכתר של העגולים, מסבבות רק את ג' הספירות הראשונות של ע"ס דכתר של הקו, ואחר זה, דהיינו אחר שנשלמו ע"ס דכתר דעגולים לגמרי, אז נתפשט עוד הקו הזה, ונמשך מעט, כלומר, שהוציא את ז' הספירות התחתונות שלו להשלים את הכתר בע"ס דיושר, באופן, שז' ספירות תחתונות אלו של הכתר דקו, נמשכו למטה, כלומר שנתעבו ביותר מכל

העליון, הוליד בתכונתו את הרצון לקבל שבנאצל, משום, שמה שהוא רצון בעליון, נעשה כח וחיוב בתחתון, עש"ה, הרי, שהאור העליון נעשה סיבה, לגילוי ד' הבחינות שברצון אצל הנאצל, שהמה השרשים לכל הרצונות המתגלים בעולמות, ולפיכך, איך אפשר שיופיע איזה רצון מבלי סיבה, דהיינו מבלי האור העליון והוא המוליד אותו, שזה דומה כמו שתאמר שיש איזו בריה בעולם בלי אב ואם שהולידו אותה, גם כבר ידעת, אשר בא"ס כבר קבועים וקיימים, כל המציאות וכל הבריות הראויים שיבואו בעולמות, עם כל הרחבתם ותכלית תפארתם ושלימותם, העתיד להתגלות בעולמות שבבילים (כמ"ש היטב בהסת"פ ח"א אות י"א, עיין שם הכל), והרי לך בעליל, אשר עוד בא"ס, כבר יצאו ונגלו כל הרצונות העתידים להתגלות, וגם נתמלאו על שלימותם ומילואם הסופי, והשלימות והמילוי, שהוא בחינת האור העליון, הוא שהוליד וגילה את הרצונות הללו, באופן, אשר המילוי של הרצון, הוא קודם וגורם לגילוי אותו הרצון המיוחס למילויי ההוא, כמבואר.

עתה תבין היטב, את דבר הרשימות, שנשארו בעשר הספירות דעגולים, אחר הצמצום והסתלקות כל השלימות והמילואים, שהיו בד' הבחינות הללו שנקראות עשרה עגולים, שפירושן של הרשימות הללו הוא, ש"נתרשמו" ונחקקו בהם היטב, כל מיני הרצונות, שהיו מלאים מהם בהיותם בא"ס דעתה נאבדו מהם, ונשארו ע"כ, בהכרה, תאבים ומשתוקקים לכל אותם המילויים והשלימות, שהיה להם וזוהי המכונה בשם רשימות.

וזהו שאמרנו לעיל, שלא יצויר שום גילוי רצון של איזו מהות, הן בעולמות העליונים והן בעולם הגשמי, שלא יהיה מושרש בעשר ספירות דעגולים ההם, באופן, שיש ב' שרשים המוקדמים למציאות של

להתעגל ק ונעשה עגול ב' תוך עגול הא', וזה נקרא ר עגול החכמה דאדם

אור פנימי

של הקו, אמנם ז' הספירות התחתונות דכתר הקו, נמשכות למטה מכל ע"ס דכתר העגולים. ואחר שנסתיימו ז"ס דכתר הללו של הקו, מתחילות לצאת ג"ס ראשונות של ספירת החכמה של הקו שעליהן מסבבות כל ע"ס דספירת חכמה דעגולים. הרי, שבין בחינה אחרונה של הכתר דעגולים, עד בחינה ראשונה של החכמה דעגולים, יש מקום פנוי ביניהן, שבמקום הזה נמצאות ז' הספירות התחתונות מהכתר של הקו, שאין בחינות עגולים סובבות עליהן. ועד"ו, בין חכמה לבינה, וכל הספירות. (ק) וצריכים להזהר כאן מאד, שלא להתבלבל בתיאורים הדמיוניים של שטח ומקום ביושר ועגול, הנופלים לרעיון מתוך מרוצת הלשון, ותזכור בכל ההמשך הזה, שההארה הישרה, פירושה, שהאור בא בכלים, שיש בהם מסך על בחי"ד, וההארה המתעגלת, פירושה שהאור בא בכלים שאין בהם מסך על בחינה ד'. אמנם תזכור, שאע"פ, שאין בכלים דעגולים שום מסך על בחינה ד', עם כל זה, אין בחינה ד' משם, יכולה לקבל שום הארה אחר הצמצום הא', מטעם, שאת כל האור הנמצא בעגולים, מוכרחים לקבל מהארת הקו, שהוא הארה ישרה (כנ"ל אות ל'), ואור הקו אינו מאיר בבחינה ד' כל עיקר, להיותו נמשך מכח מסך, כמבואר. באופן, שחסרון האור בבחינה ד' של העגולים, אינו מחמת הכלים, שהרי אין בהם שום מסך, אלא מחמת צמצום א' השורה עליהם, וכיון שהצמצום הא' אינו נבחן לחסרון (ע"י לה"ת ח"א פ"ג), ע"כ כל ד' הבחינות דכלים דעגולים שוות במעלתן, בלי הפרש כלל של קטן וגדול (כנ"ל בח"א אות ל'), וכל החושך שיש בבחינה ד', הוא מחמת האור המקובל מהקו, שאינו מאיר שם כמבואר.

ועם זה תבין, אשר אחר שהעגולים קיבלו האור על ידי הקו, נעשה בהם משום זה, הבחן מדרגות של קטן וגדול, גם בע"ס של העגולים. שהיא, חשוב וגדול יותר מבחינה

ע"ס דכתר של העגולים, וע"כ על ז"ס תחתונות אלו, אין סובבות עוד שום בחינות עגולים. להיות העגולים עליונים מהן, כלומר זכים מהן. וכבר ידעת שהעליון מחברו, פירושו, וך מחברו.

וטעם הדבר תבין על פי המתבאר לעיל (אות ל'), שהספירות דעגולים קודמות וחשובות הרבה מהספירות שבקו, משום שאין בעגולים בחינת מסך כלל. והנה המסך הזה הנמצא בספירות הקו, עומד באמצעה של הספירה, דהיינו בבחינה האחרונה שבראש הספירה, כלומר בבחינה האחרונה שבג' הספירות הראשונות דע"ס דיושר, שנמצאות בכל ספירה וספירה דיושר, כנ"ל, שנקראות ג"כ הראש דאותה ספירה. באופן, שמה שאמרנו, שהמסך נכלל בספירות הקו, הרי זה בז' הספירות התחתונות דכל ספירה, הנמצאות למטה מהמסך, מה שאין כן בג' הראשונות של הספירה, שנקרא ראש, אין בהן עוד מבחינת מסך, שהרי נמצאות למעלה מהמסך. וע"כ ג' ראשונות אלו, דומות לגמרי לכל עשר הספירות דעגולים, כי אלו ואלו אין בהן עוד מבחינת מסך, וע"כ הן עומדות בבחי' אחת, ונבחן שע"ס דכל ספירה של העגולים מסבבות את ג' הראשונות דכל ספירה של הקו. אמנם ז' הספירות התחתונות של כל ספירה של הקו, הנמצאות כבר למטה מהמסך, והמסך כבר נכלל בהן, הן גרועות הרבה מבחינת העגולים ונודע, שכל הגרוע מחברו נבחן שהוא למטה מחברו, ע"כ הן נבחנו שנמצאות למטה מכל ע"ס דעגולים, ואין שום בחינה של עגולים יכולה להמצא במקום ז' ספירות אלו, להיות העגולים חשובים ומעולים מהן, כמבואר.

והנה נתבאר היטב, שיש מקום פנוי בין כל ספירה וספירה דעגולים, כמידת ז' ספירות של הספירה דיושר הנמצאות שם, כי כל ע"ס דעגולים של הספירה דכתר, מסבבות רק על ג' ספירות ראשונות דכתר

קדמון. עוד מתפשט יותר למטה, וחזר להתעגל, ונעשה עגול ג' תוך העגול הב', ונקרא ש עגול בינה דאדם קדמון. ועל דרך זה היה הולך ומתפשט ומתעגל, עד עגול יוד, הנקרא עגול מלכות ה דאדם קדמון. הרי

אור פנימי

התוצאות האפשריות להתפשט ולצאת מאותה המחלה, עד התוצאה האחרונה. וכן כשמסתכל על איזו רפואה, הוא תופס במילואה את כל התוצאות, שהרפואה היא עתידה להפעיל בגופו של החולה, וכדומה. ועד"ז החכם הטבעי, כשמסתכל על איזו מהות שבטבע, הוא רואה על בוריו את כל התוצאות, שאותה המהות מביאה בהתחברה אל כלל המציאות. וכן בכל מיני חכמות. באופן, שכל גדר השם של החכם או החכמה השלמה, הוא רק בחינת "ראית הנולד" מכל פרט ופרט שבמציאות. עד התוצאה האחרונה.

ומכאן תדע, גם את ההגדרה הנאמנה של השם "בינה", אשר כל "כח ההתבוננות" כדי לראות את הנולד מכל פרט שבמציאות, הן בתורה הק', והן בחיצוניות, הרי הוא נמשך מספירת "הבינה" וע"כ נקרא בשם בינה. ומספירת המלכות, נמשכת בחינת השליטה המוחלטת בכח וכפיה, בדוגמת מוראה של מלכות, ולפיכך נקראת "מלכות". ויתר הספירות, תתבארנה לקמן במקומן.

ואין להקשות על הנ"ל, א"כ היתה ספירת הבינה צריכה להיות קודם לחכמה, שהרי ההשתוקקות וההתבוננות לראות את הנולד, היא הקודמת והגורמת לשלימות הסופית, דהיינו ראית הנולד, שנקראת חכמה. אכן כבר בארתי לך, שסדר אצילות העולמות, הוא ההפך מהבנתנו, אלא המילוי של הרצון, הוא הקודם והגורם לגילוי הרצון (עי' לעיל אות פ' ד"ה והענין), והשלימות היא הקודמת והגורמת לגילוי הבלתי שלימות, כי כן משתלשלות המדרגות ויורדות מא"ס ב"ה בצמצום אחר צמצום, עד לעוה"ז המקולקל יותר מכולן.

ת) העולם הראשון שנאצל לאחר הצמצום, נקרא עולם אדם קדמון. ונקרא ג"כ עולם הכתר. וארבעה העולמות: אצילות, בריאה,

ד', שהיא מלכות, שהרי במלכות אין אור, ובוזעיר אנפין יש אור בהיותו בחינה ג', ובספירת הבינה דעגולים, האור יותר גדול מבזעיר אנפין, להיותה רחוקה מן בחי"ד, יותר ממנו. שהרי היא בחינה ב', וכו'. אמנם כל המדרגות הללו, אינן מחמת הכלים, אלא מחמת אור הקו שמקבלות, וזכור זאת. ר—ש) כבר נתבאר שבשמות הללו נקראות ד' הבחינות: שהשורש שלהן, דהיינו הרצון להשפיע הכלול באור העליון, נקרא בשם כתר. וראשית ההתפשטות לנאצל, דהיינו בחינה א' הנקראת חכמה, ובחינה ב' נקראת בינה, ובחינה ג' נקראת זעיר אנפין, או שש הספירות: חסד, גבורה, ת"ת, נצח, הוד, יסוד. ובחינה ד' נקראת מלכות. גם נתבאר, שרק בשעה שאנו מדברים על החומר הראשון שבהן, או מכנים אותן בשם ד' בחינות ושורשן, אמנם, אם ד' הבחינות הללו, כבר כלולות בבחינת הרשימות שלהן כמו שהיו בעולם הצמצום, או מכנים אותן בשמות: כתר חכמה וכו', כמבואר היטב לעיל.

ועתה נבאר טעם קריאתן בשמות אלו: השורש, נקרא כתר מטעם שאינו מלושב בתוך הכלים של הנאצל, אלא שמסבב ומכתיר אותו מבחוץ לכלים שלו, וכתר הוא מלשון מסבב. ובחינה א', נקראת חכמה, משום שממנה נמשכות חכמת התורה, וכל מיני חכמות שנמצאות בעולם, בבחינתן הסופית. וכבר הגדירו חז"ל היטב את השם הזה, שאמרו, איזוהו חכם הרואה את הנולד (מסכת תמיד דף ל"ב). פירוש, תיכף שמסתכל על איזה דבר, הוא רואה את הנולד ויוצא הימנו, כלומר, שרואה את כל התוצאות העתידות לצאת מאותו הדבר, עד התוצאה האחרונה שלו. למשל, כשאתה אומר, שהרופא הוא חכם גדול, הרי פירושו, שבכל מחלה שמסתכל, הוא רואה על בוריו את כל

נתבאר ענין א היוד ספירות, שנאצלו בסוד יוד עגולים ב זה תוך זה.

הקו מחבר את כל העגולים יחד

(ו) והנה ג הבחינה המחברת כל העגולים יחד, היא ענין קו הדק הזה המתפשט מן האין סוף, ד ועובר ה ויורד ו נמשך מעגול אל עגול,

אור פנימי

ספירה לספירה, דהיינו, כמידת ז' ספירות דהארת יושר, שבאותה הספירה (כנ"ל אות צ' ד"ה והנה), אמנם, בעשר הספירות של הקו, אין ביניהן הפסק כלל, שמתחילות מאור א"ס, ומתפשטות עד הנקודה האמצעית שהיא בחינה ד', שנקראת מלכות, שאין עוד שום בחינה למטה הימנה, כמבואר. הרי, שעשר הספירות הראשונות שהתפשטו מא"ס בסוד קו ישר, שנקראות ג"כ עשר הספירות דאדם קדמון, הנה אין ביניהן שום הפסק כלל. ולפיכך אומר הרב, שספירות הקו מחברות גם ע"ס דעגולים, כי ז"ס תחתונות שבכל ספירה דיושר, מחברות ע"ס שבספירה עליונה דעגולים, עם ע"ס שבספירה תחתונה דעגולים. משום, דהארת ע"ס דחכמה דעגולים המקבלות מג"ר דספירת חכמה דיושר, הנה בהכרח, שהאור הזה עובר דרך ז"ס תחתונות דספירת כתר דיושר, שהרי ג"ר דחכמה דיושר מוכרחות לקבל מז"ס דכתר דיושר, ולהשפיע בע"ס דחכמה דעגולים. ונמצא ז' ספירות תחתונות דכתר דיושר, מחברות ע"ס דכתר דעגולים עם ע"ס דחכמה דעגולים. וכן, מחכמה לבינה, וכו' עד"ו.

(ד) פירוש, הקו שהוא הארת יושר, הוא כמו בוקע את גני העגולים, ועובר דרך העגולים, ויורד ונמשך עד הסיום, דהיינו הנקודה האמצעית. אמנם ודאי, אין המדובר כאן במקום ושטח, ולהבין זאת צריכים לידע, שאין לך שום גילוי אור בעולמות, הן בעליונים והן בתחתונים, שלא יהיה נמשך מא"ס ב"ה, שלמעלה מצמצום, והוא מחייב להשתלשל ולעבור בכל אותם המדרגות והעולמות, שנמצאים בין אותו העולם, שהמקבל, של גילוי האור האמור, נמצא בתוכו, ובין א"ס שלמעלה מצמצום.

יצירה, עשיה, הם מלבישים על אדם קדמון זה.

(א) ואע"פ, שאינן אלא ד' מדרגות, דהיינו ד' הבחינות הנודעות, עכ"ו, יש בהן יוד ספירות, והוא, משום דבחינה ג', שנקראת זעיר אנפין או תפארת, יש בה שש ספירות שנקראות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, וטעם הדבר יתבאר במקומו.

וצריך שתדע כאן, הדיוק הנמצא בספר יצירה (פ"א מ"ד), וז"ל „עשר ולא תשע“: שמשמיענו בזה, דבר נכבד מאד, כי כבר נתבאר, שכל הארות הספירות מהאור העליון, ואפילו בעגולים שהם בהשואה אחת, אינם מאירים את בחינה ד' שנקראת מלכות. והשם ספירה, מורה רק על אור וכלי ביחד, כלומר, שהאור העליון משובש בכלי, אבל כלי בלי אור אינו נקרא בשם הזה, כי „ספירה“, משמעותה ספירות ובהירות. ולפי"ו, היה יכול לעלות על הדעת, שהמלכות איננה ספירה ח"ו, להיות האור העליון אינו מאיר בה, כמבואר. ולפיכך מדייק בעל ספר יצירה ואומר, עשר ספירות הן ולא תשע ח"ו, כי המלכות נבחנת ג"כ לספירה, והטעם הוא, מחמת שכל התקשרות האור העליון בעשר הספירות, היא ביחוד, על ידי האור החוזר, שהמלכות מעלה בכח המסך שבה ממטה למעלה (כנ"ל אות כ'). ועל כן, אדרבה, היא הספירה הנכבדה ביותר בעשר הספירות. כי זולתה, לא היה מתקשר האור בתשע הספירות העליונות, כמבואר שם. ונחשב משום זה, כמו שהיתה כולה אור. והבן, ויתבאר עוד במקומו.

(ב) ע"י בחלק א' או"פ פ"א אות ק'.

(ג) פירוש, כי בעשר הספירות דעגולים כבר ידעת, שיש הפסק ומקום פנוי בין

עד ז סיום תכלית כולם. ודרך הקו הזה, נמשך האור והשפע, הצריך לכל אחד ואחד מהם.

כל עולם וכל ספירה כלולים מע"ס פרטיות ומפרטי פרטיות לאין קץ.
 ספירות דעגולים מקיפות זו את זו כגלדי בצלים
 (ז) והנה כל עולם ועולם יש בו יוד ספירות פרטיות, וכל ספירה

אור פנימי

מבחינת «השארה בקביעות», אלא רק בבחינת «השארה עוברת», ללמד, שאינה מתערבת עם אור העגולים לבחינה אחת, אלא שנמצאת שמה מצויינת בבחינתה. וזה שמדייק הרב, במלה «ועובר», והבן.
 וטעם הדבר הוא, מפני שהאור שבקו, הוא קודם לאור שבעגולים, שהרי העגולים מקבלים אורותיהם רק מאור הקו, וע"כ אור הקו חשוב בהרבה מאור העגולים, וע"כ אינו מתערב עם אור העגולים, כנ"ל. ואור הקו נקרא אור הרוח, ואור העגולים נקרא אור הנפש.
 (ה) כל התפשטות אור עליון לנאצל, מכונה בשם ירידה, שהמשמעות היא, שכמו שמתפשט כן הולך ומתעבה, וכבר ידעת, שהוך ביותר מכונה מעלה, והעב ביותר מכונה מטה, וכיון שהאור הולך ומתעבה בדרך התפשטותו, א"כ הוא הולך ויורד מלמעלה למטה.
 וטעם ההתעבות הזאת, שהאור מקבל בסיבת התפשטותו, הוא משום, שהוא מתפשט על סדר ד' הבחינות, שמתחיל מבחינה א' עד ביאתו ופוגע במסך הנמצא בבחינה ד', וא"כ הוא הולך ומתעבה, כי בחי"א היא הזכה מכולן, ואחריה בחינה ב', וכו' עד לבחינה ד' העבה מכולן (עי' בחלק א' פ"א אות ג' ד"ה וטעם).
 (ו) הארת יושר מתבטאת בלשון «ונמשך» והארת עגולים בלשון «מתעגל» (לעיל אות צ').
 (ז) היינו בחינה ד' שבעגולים, שנקראת הנקודה האמצעית. והיא המכונה הכדור החומרי שבעולם הזה. ובחינת האצילות שבעולם אדם קדמון היתה מתפשטת

וכבר ידעת שאין העדר ברוחני, ולפי"ז, אי אפשר כלל לומר, שאותו הגילוי, דהיינו האור המחודש, המשתלשל דרך המדרגות, נעדר ממדרגה ראשונה בעת ביאתו לשניה, ונעדר מהשניה בעת ביאתו לשלישית, כדרך דבר גשמי העובר ממקום למקום, שזה לא יתכן ברוחני כלל, כי אין העדר נוהג בו, אלא בהכרח שהוא נשאר בכל מדרגה ומדרגה בדרך עוברו במדרגה, וענין ביאתו למדרגה השניה, דומה למדליק נר מנר, שאין הראשון חסר כלל. באופן, שגילוי האור, הבא לאיזו מדרגה שבעולם העשיה, זכו בו מקודם כל המדרגות שבעולמות, שבין הא"ס שלמעלה מצמצום עד המקבל הנמצא בעולם העשיה. ולפי"ז נמצא שהארת הקו הישר, מוכרחת לעבור דרך הכלים דעגולים, להיות שבחינת הכלים דעגולים קדמו לקו, שהכלים דעגולים יצאו תיכף עם הצמצום, אבל הכלים דיושר יצאו אח"כ עם הקו, וע"כ הארה זו העוברת ביניהם, לא זזה משם לעולם, כמ"ש, שאין העדר ברוחני.
 עוד צריך שתדע שבענין השתלשלות האור ממקום למקום האמור, יש ב' בחינות השארה במקומות ההעברה: בחינה אחת היא, «השארה בקביעות», שפירושה הוא, שמתערבת ומתחברת באור הנמצא מכבר במדרגה ומתיחדים לאחד, שדומים כמו שהיו מתמיד דבר אחד, ובחינה שניה יש, אשר היא רק «השארה עוברת», כלומר, שאינה מתערבת ומתיחדת בבחינת אור המקום לדבר אחד, אלא נמצאת שמה מצויינת כבחינה מיוחדת לעצמה, וזה משמיענו הרב, שאותו אור הקו, העובר דרך מדרגות העגולים, אינו

וספירה פרטית שבכל עולם ועולם, ה כלול מיוד ספירות פרטיות, וכולם כגלדי בצלים זה תוך זה, על דרך תמונת הגלגלים כנזכר בספרי תוכניים.

אור פנימי

ונודע, שמלכות מעלה ע"ס דאור חוזר ממנה ולמעלה, המלבישות לע"ס דאור העליון. הנקראות ע"ס דאור. ואור חוזר זה, נקרא אור המלכות, שאין לה שום אור אחר. ואור"ח זה, מכונה בכל המקומות ע"ס העולות ממטה למעלה, עי' בהסת"פ ח"ב פ"ו אות ס"ו, ונתבאר שם, שהמלכות נקראת כתר לע"ס ההן, משום שהיא סיבה ליציאתן. והסמוך לה נקרא חכמה, ומדרגה ג' ממנה נקראת בינה וכו'. ונמצא כאן, שכל הזך יותר, הוא קטן יותר, עד שהכתר האמיתי מקבל מאור"ח זה, רק בחינת מלכות, עש"ה. ולפיכך, תשכיל, אשר הע"ס האלו שממטה למעלה, נמצאות כולן במלכות, שהרי כולן עוברות דרך המלכות, כי המלכות היא השורש שלהן, וע"כ קנו כולן מקומן במלכות, ונמצא ע"כ, שגם המלכות כלולה מע"ס. ודרך היסוד, עוברות ט' הספירות דאור"ח, הרי יוד ספירות ביסוד: ספירה אחת דאור העליון, שהוא ממעלה למטה, וט"ס דאור"ח שהן ממטה למעלה, שמוכרחות לעבור מקומו. ועד"ז, ע"ס בהוד: ב' ספירות ממעלה למטה, דהיינו אור ההוד, ואור היסוד העובר דרכו. וח' ספירות ממטה למעלה, ועד"ז, ע"ס בנצח: ג' ממעלה למטה, וז' ממטה למעלה, וכו' עד"ז. באופן, שאחר יציאת ע"ס דאור העליון וע"ס דאור"ח, נעשתה כל אחת ואחת כלולה בהכרח מע"ס שלמות. ועד"ז בפרטי פרטיות עד אין קץ, שנמצא בהכרח כל אותו דרך ההתכללות האמור. ואכמ"ל יותר. ועי' בהסתכלות פנימית שהרחבנו את זה בהסבר רחב.

(ט) היינו שכל עליון מקיף את התחתון ממנו, מכל צדדיו בשוה, בלי הבחן מדרגות (עי' לעיל אות ב').

מתחילה, עד לעולם הזה, אלא אחר שנעשה צמצום ב', שנקרא עולם הנקודים, אז נתעלה הסיום דאצילות אדם קדמון לבחינת נקודה דעולם הבא, שמקומה נבחן למעלה מעולם הבריאה, כמו שיתבאר במקומו, בע"ה.

(ח) טעם דבר התכללות הספירות האמור, תבין, על פי הכלל הנודע, שאין העדר ברוחני, וכל האור העובר ממקום למקום קונה מקומו לנצחי, בכל אותן הבחינות שעבר דרכן, כמ"ש לעיל אות ד' ד"ה פירוש עש"ה, ומתוך שכל ספירה תחתונה, נאצלת מספירה עליונה, בדרך סיבה ומסובב, ע"כ נחשבת התחתונה כעוברת דרך העליונה.

וע"כ, הכרח הוא, שכל הספירות נכללות זו מזו, כי למשל, כשיוצאות ב' הספירות הראשונות כתר וחכמה, הרי אור החכמה, מחויב לצאת מא"ס ב"ה, שהכל נמשך ממנו, ואח"כ אור החכמה מחויב לעבור, דרך ספירת הכתר, בטרם ביאתו לספירת החכמה, משום שספירת כתר גרמה יציאתו, ומתוך שספירת חכמה עברה שמה, קנתה מקומה שם, ונמצאות עתה ב' ספירות בכתר, שהן כתר חכמה. ועד"ז אחר שיצאו כל ע"ס דאור העליון ממעלה למטה עד המלכות, הרי כל ט' הספירות שלמטה מכתר, הוכרחו לעבור דרך הכתר, משום שהיה סיבה ראשונה ליציאת כולן, וא"כ קנו כולן מקומן שמה, כי אין העדר ברוחני כנ"ל, וא"כ ישגן בהכרח כל ט' הספירות התחתונות, גם בכתר עצמו, מטעם שעברו שמה, כמבואר.

ועל דרך זו, יש בהכרח ט' ספירות בחכמה, כי ח' הספירות שלמטה ממנה, הוכרחו לעבור דרכה, כנ"ל בכתר. וכן ח' ספירות בבינה, מהטעם האמור. וכן ז' ספירות בחסד וכו', ואחת במלכות, להיותה התחתונה.

כל עגול הקרוב לא"ס יותר מחברו, נבחן לעליון ומשובח מחברו, עד שעולם הזה להיותו בנקודה האמצעית המרוחקת מא"ס יותר מכולם, הוא בתכלית הגשמיות (ח) כל עגול ועגול מכל העולמות כולם, אשר בתוך החלל, י כל הקרוב אל אור א"ס יותר מחברו, הוא עליון מאד ומשובח מחברו, עד שנמצא כי העולם הזה הארצי החומרי, הוא נקודה האמצעי תיכונה, תוך כל העגולים כולם, בתוך כל המקום החלל ואויר הפנוי הנ"ל. וגם הוא מרוחק מן הא"ס הרחקה גמורה, יותר מכל העולמות כולם. ועל כן הוא כל כך גשמי וחומרי בתכלית הגשמיות, עם היותו נקודה אמצעית בתוך כל העגולים, והבן זה היטב.

אור פנימי

(י) כבר ידעת ענין קרוב, שאין כאן משמעות של מקום ח"ו, אלא הפירוש הוא בקרבת הצורה. גם ידעת שמא"ס ב"ה עד הנקודה האמצעית, יש ד' בחינות של שינוי הצורה, שהן הן עשר הספירות של העיגולים, שהנקודה האמצעית, היא הבחינה הד' העבה יותר מכולם. והעגול הראשון שנקרא כתר, הוא בחינת השראת השורש של ד' הבחינות הללו, כנ"ל. ומובן מאליו, שעגול הכתר, שהוא הזך ביותר מכל העגולים, הרי קרובה צורתו לא"ס יותר מכולם. ובחינה א' העבה ממנו מעט, רחוקה מא"ס ב"ה יותר מהכתר. ובחינה ב' העבה יותר, רחוקה יותר מא"ס מבחינה א', עד שהנקודה האמצעית העבה מכולם, נבחנת. שהיא רחוקה מא"ס ב"ה יותר מכולם. ואין להקשות על זה, ממ"ש לעיל (ח"א פ"א אות ק'), אשר אין בחינת מעלה ומטה בעגולים. כי הכונה כאן, אחר שהעגולים קיבלו לתוכם את הארת הקו, אז נעשתה בהם בחינת מעלה ומטה וכל התכונות, הנוהגות בקו.

פרק ב'

מבאר עשר ספירות דיושר, יציאתן, והשתלשלותן ומה שנכלל בהן.
וכו ז' ענינים :

א. סדר יציאת עשר ספירות דיושר. ב. ה' חלקי גשמה שבאדם התחתון, נפש רוח גשמה
חיה יחידה. ג. הן בעגולים והן ביושר יש אר"מ ואר"פ, כלי חיצון וכלי פנימי. ד. אור
העגולים הוא אור הנפש, ואור היושר אור הרוח. תחילה נאצלו העגולים ואח"כ היושר.
ה. א"א דעגולים, מאיר לאור"א דעגולים, בבחינת חלונות, מג' קוין, ימין שמאל ואמצע
שבו. ומהם נמשך האור לכל העגולים, באופן, שכל הפרטים שיש ביושר, יש ג"כ בעגולים.
ו. אדם קדמון נמשך מא"ס עד סוף האצילות, וכו' נכללים כל העולמות. ואין לנו רשות
לעסוק בו. ז. אין אנו עוסקים בעגולים אלא ביושר בלבד.

סדר יציאת עשר ספירות דיושר

(א) ועתה נבאר בחינה הב' שיש ביוד ספירות, הלא הוא בחינת אור
היושר, כדמיון ג' קוין, כצורת אדם העליון. והנה דרך הקו הנ"ל, המתפשט
מלמעלה למטה, אשר ממנו מתפשטים העגולים, גם הקו ההוא מתפשט ביושר
מלמעלה למטה, מראש א גג העליון של עגול העליון מכולם, עד למטה
מתחתית סיום כל העגולים ממש, מלמעלה למטה, כלול מיוד ספירות, בסוד
ב צלם אדם ישר ג בעל קומה זקופה, ד כלול מרמ"ח אברים, מצטיירים בציוור
ג' קוים ימין ושמאל ואמצע, כלול מיוד ספירות בכללות, וכל ספירה וספירה
מהם נפרטת ליוד ספירות, עד אין קץ.

אור פנימי

(א) הכתר שבעולם או בספירה, נבחן, ופרצוף, נבחנות, לבחינת גוף של אותו ספירה
בשם גג דאותו העולם או אותה הספירה, והמלכות שבכל עולם וספירה, נבחנת, בשם
קרקע שבאותו העולם או אותה הספירה. והנה העגול העליון הוא ספירת כתר, והגג
של הכתר הזה, הוא הכתר שבעשר הספירות של הכתר הזה.
(ב) לבושי המוחין, מכונים בשם צלם, מלשון "צל". והארה דיושר הכלולה מג'
הספירות הראשונות, מכונה בשם "אדם", מטעם שמקבל ג"ר בלבושים דצלם והוא
ענין ארוך, שאין כאן מקומו.
(ג) הראש דכל ספירה ופרצוף, הוא ג' הספירות הראשונות: כתר, חכמה, בינה.
וז' הספירות התחתונות: חסד, גבורה, תפארת, נצה, הוד, יסוד, מלכות, שבכל ספירה
(ד) פירוש, רמ"ח הבחנות של חסד, יש בפרצוף עליון, שמהן נמשכים רמ"ח אברים
בתחתונים, המפורשים (במשנה אהליות), ואכמ"ל, וית' במקומו.

ה' חלקי נשמה שבאדם התחתון, נפש רוח נשמה חיה יחידה
 (ב) הנה יש ה באדם התחתון ה' בחינות אורות, שהם: ו הנפש, רוח,
 נשמה, חיה, יחידה. והם, ז ה' מעלות, זו למעלה מזו, וה"ס ה' פעמים ברכי
 נפשי את וכו', כנזכר במסכת ברכות (דף יוד ע"א), שהם, כנגד ה' בחינות
 שיש לנשמה.

הן בעגולים והן ביושר יש אר"מ ואו"פ, כלי חיצון וכלי פנימי
 (ג) והנה בחינת היוד ספירות העגולים כולם, יש בהם כל הבחינות
 הנ"ל, שהם: ה אורות וכלים, ט והאור נחלק, לאור פנימי, ואור מקיף,

אור פנימי

הבאה מעליון לצורת הכלי שיש בתחתון, כי
 הבחינה היותר עבה וגסה שבעליון, יש לה
 השתוות לבחינה הדקה והזכה יותר שבתחתון
 ונמצא, שהתחתון אינו יכול לקבל את כל
 האור השייך לו לקבל, אלא רק חלק קטן
 מאד, דהיינו רק עד כמה שהכלי היותר זך
 שבו, יכול לקבל, ושאר הבחינות שבו,
 שאינן זכות כל כך, מוכרחות להשאר בלי
 האור המיוחס להן, משום שינוי צורתן, כלפי
 העליונה המשפיעה להן.
 ולפיכך, נבחן כאן, שהאור השייך
 לתחתון, מתחלק לשתי בחינות: הא' היא,
 השיעור הקטן של האור שמקבל מהעליון
 בתוך הכלי היותר עליון שבו, כנ"ל, ואור
 זה שמקבל נקרא "אור פנימי" שבתחתון.
 הב' היא, כל שיעור האור השייך לבחינות
 הנשארות בתחתון, ולא יכלו לקבל משום
 שינוי צורתן מן העליון, כנ"ל, וכל השיעור
 הזה, נבחן, שנשאר בעליון, ולא ירד לתחתון,
 ונקרא "אור מקיף". ונקרא כן, בהיותו מקיף
 על התחתון, כלומר, שמאיר עליו מרחוק,
 אע"פ שאינו מלובש בו, אלא שהוא הארה
 מרחוק ומועטת. וענין הארה רחוקה זו מסוגל
 לזכך את בחינות העביות שבתחתון, עד
 שישתוו צורות כל הבחינות שבתחתון, עם
 צורת העליון, ואז יוכל לקבל כל האור
 השייך לו. וזה מכונה כניסת המקיפין,
 כלומר, שהאורות המקיפים נכנסו, והתלבשו
 בכלים של התחתון, שנזדככו ונעשו כולם
 לבחינת אור פנימי.

(ה) אין לך מהות בכל העולמות, הן
 בעולמות העליונים, והן בעוה"ז, שלא תהינה
 נבחנות בו עשר הספירות הנ"ל, שהן ד'
 הבחינות הנודעות ושוורשן. וז"ש, שגם באדם
 התחתון שבעוה"ז נמצאות בו ג"כ ה' בחינות
 וכו'.

(ו) הכלים שבע"ס, נקראים: כתר, חכמה,
 בינה, ז"א, מלכות. והאורות שבהם, נקראים:
 יחידה, חיה, נשמה, רוח, נפש (כמ"ש בדברים
 רבה פ"ב כ"ו), שאור היחידה מתלבש בכלי
 דכתר, ואור החיה מתלבש בכלי דחכמה,
 ואור הנשמה בכלי דבינה, ואור הרוח בכלי
 דזעיר אנפין, ואור הנפש בכלי דמלכות.
 (ז) כבר ידעת שהבחן המדרגות הוא,
 על פי הזכות והעביות שבהן, וכל "מעלה",
 פירושה, השיעור הזך יותר מחברו.
 (ח) האורות הם גרנח"י, והכלים הם כח"ב
 זו"ן, כנ"ל.

(ט) ענין התחלקות הרוחני, הוא מסיבת
 שינוי הצורה שנתחדשה שם (כנ"ל ח"א פ"א
 אות ל' ד"ה אמנם). וכל העליון מחברו, היינו,
 שהוא זך מחברו, וכל התחתון מחברו, פירושו,
 שהוא יותר עב מחברו. כי בשינוי צורה של
 עביות זו, נפרד ויצא מחברו, ונעשה
 תחתון ממנו. ונודע, שהאורות מושפעים
 מכל עליון לתחתון ממנו, ומשום זה, מוכרח
 התחתון לקבל השפע בבחינה היותר עליונה
 והיותר זכה שבו, והעליון נותן לו השפע,
 רק מהבחינה היותר תחתונה והיותר עבה
 שיש בו, שעל דרך זה, משתוו צורת האור

והכלי נחלק, לחיצוניות ופנימיות. וכן בחינת יוד ספירות דיושר בציוו אדם, יש בו כל הבחינות האלו בעצמם ג"כ.

אור העגולים הוא אור הנפש, ואור היושר אור הרוח.

תחילה אנצלו העגולים ואח"כ היושר

ד) אמנם, החילוק שיש בין העגולים להיושר, הוא, כי כ"ס דעגולים הם בחינת האור הנקרא נפש, ויש בהם אור פנימי ואור מקיף, פנימי וחיצון: שיש לה בחינת יוד ספירות של כלים, ובכל כלי מהם יש פנימיות וחיצוניות,

אור פנימי

בחינה ד' שבכלי, וג' הבחינות הראשונות, הן הסיבות, לגלות את הבחינה הד' בכל כחה, עד שתהיה ראויה להחזקת השפע, אבל הן עצמן, אינן בנות קבלה לאור הפנימי.

ולפיכך, נקראות חיצוניות הכלי, להיותן, מחוץ לבחינת קבלת האור הפנימי: שבחינה ג', היא חיצוניות לבחינה ד'. ובחינה ב', היא חיצוניות לבחינה ג'. ובחינה א', חיצוניות מכולן המסבבת לכולן. ועל כולן, יש בחינה חיצונית בלי שום עביות כל שהיא, שהיא בחינת שורש לכל ד' הבחינות שבכלי. ותדע, שהבחינה הזאת הזכה לגמרי, היא כלי הקבלה לאו"מ, כי מחמת הזכות הנפלאה שבה, יכולה לקבל הארת או"מ, אע"פ שהיא מרחוק.

ונתבאר, דבר התחלקות הכלי, אשר הפנימית שבו, פירושה בחינה העבה יותר שבכלי, דהיינו בחינה ד' שבכלי, והיא המקבלת לאו"מ, וחיצוניות שבו, פירושה, בחינה הזכה יותר שבכלי, דהיינו בחינת השורש של הכלי, כנ"ל, והיא המקבלת לאו"מ מרחוק. ואין להקשות, שבחינה ד' אינה ראויה לקבלה, מכח הצמצום והמסך, כי אין אנו עוסקים כאן, אלא בבחינת או"מ העולה מתוך בחינה ד' (ועי' הסת"פ).

כ) כל הספירות, שביכלתן רק לקבל אורות, ואין להן היכולת להשפיע לאחרים, מכונה האור שבהן, בשם אור הנפש, וכבר נתבאר, שכל האור שבעגולים, מוכרחים לקבל מאור הקו (כנ"ל ח"ב פ"א אות ל'), והטעם, שאי אפשר שיתקשר האור העליון

(י) כלומר, שמתוך שנחלקו האורות, לאור פנימי ואור מקיף, כנ"ל, נמצאו משום זה, ב' מינים של קבלה בכלי, שהם: קבלה בתוכו של הכלי, וקבלה מחיצוניותו של הכלי (עי' לה"ת ח"א אות ק"ב), אשר האור הפנימי מתקבל בתוכניות הכלי, והאור המקיף המזכך אותו מעביו (כנ"ל בדבור הסמוך), נבחן שמתקבל דרך חיצוניות הכלי, כלומר, בלי שום התלבשות בכלי.

וענין ההתחלקות על חיצוניות ופנימיות, האמור בכלי, הוא, על פי הבחנת הזכות והעביות שבכלי, כי רק העביות שבו, ראויה לקבלת האור הפנימי, משום, שעיקר כלי הקבלה של הנאצל היא בחינה ד'. אמנם, ג' הבחינות הראשונות, אינן ראויות לקבלה, אלא הן הגורמות, שתתגלה בחינה ד', וע"כ, כל כלי, נבחן לפי עצמו, לד' בחינות שבכלי, אשר האור מתקבל בעיקר, בבחינה ד' שבו, וע"כ נקראת פנימיות הכלי, ותוכיותו, ששם שורה השפע.

וג' בחינות, הגורמות רק לגילוי של בחינה ד' שבכלי, והן עצמן, אינן בנות קבלה, נחשבות כמסבבות את הבחי' ד' מחיצוניותה. בדומה, לעבי דופן של כלי גשמי, המחזיק ד' קליפות, המסבבות זו לזו, וכל המקובל בכלי, הוא בפנימיות שבו, דהיינו קליפת הפנימיות, ושאר ג' הקליפות שבעובי הדופן, הן רק מחזקות את הקליפה הפנימית, שתהיה לה כח לסבול את המילוי שבה, ועד"ו, יש להבין גם כאן ברוחניות, שעיקר הבחינה המחזקת בתוכה את השפע, היא

וגם יש יוד ספירות של אורות, לכל אור יש בו אור פנימי ואור מקיף. אבל הי"ס דיושר, הם בחינת האור הנקרא ל' רוח, שהוא מדרגה גבוה על מדרגת הנפש, כנודע, גם הם כלולים מאופ' ואו"מ, גם יש להם, יוד ספירות דכלים, ובכל כלי מהם יש בו פנימיות וחיצוניות. ופשיטא היא שבחינת הנפש נאצלה תחילה, ואח"כ נאצל הרוח.

א"א דעגולים, מאיר לאו"א דעגולים, בבחינת חלונות מג'

קוין, ימין שמאל ואמצע שבו. ומהם נמשך האור לכל העגולים

באופן, שכל הפרטים שיש בדיושר, יש ג"כ בעגולים

• (ה) גם בהיות היוד ספירות בבחינת מ' עגולים, זה בתוך זה, יש נ' בהם

אור פנימי

שה' המדרגות שוות זו לזו, ואין אחת למטה מחברתה, דהיינו שתהיה עבה מחברתה. אלא ודאי, שיש ביניהן על כל פנים התבחן, של סיבה ומסובב, שהרי הן יוצאות זו מזו, ונמשכות זו מזו, שהחכמה יצאה מהכתר, והבינה מחכמה, וז"א מבינה, והמלכות מזעיר אנפין (כנ"ל באו"פ ח"א פ"א אות נ' ד"ה עתה). אמנם הבחן זה, של סיבה ומסובב האמור, מוגדר, בבחינת המצאם זה תוך זה, אשר, כל סיבה מסבבת את המסובב שלה, אשר החכמה מסובבת מכתר ובינה מסובבת מחכמה וכו', באופן אשר "זה תוך זה", פירושו, זה מסובב מזה, כמבואר. אבל אין ביניהם הבחן של מעלה מטה כל עיקר (כנ"ל ח"א פ"א אות ק').

(ג) כי כן האור מתרשם מהכלי המלוכש בו, אשר אפילו, כשיוצא משם לכלי אחר, אינו משנה את דרכיו, שהיו לו בכלי הקודם. ולפיכך, כיון שבעוד, שהאור היה בקו שביושר, היה נמשך ויורד, בזה למטה מזה, דהיינו, שהיה הולך ומתעבה בסדר המדרגות, מסיבת המסך המצוי שם, כנ"ל (ח"ב פ"א אות ו'). וע"כ, אפילו אחר שיצא משם, ובא אל עשר הספירות דעגולים, שאין בהן מסך, ומתעגל בהן בהכרח, עם כל זה, אינו משנה את דרכיו בהתפשטותו ממדרגה למדרגה. פירושו, כי למשל, כשהאור של הקו בא לספירת כתר, הוא מתעגל שם, כלומר, שמקבל את צורת אותו הכלי, שאין שם

בכלים, זולת ע"י זוג עם המסך המעלה או"ח, אשר האור החוזר הזה מקשר האור בכלים כנ"ל (ח"ב פ"ב אות כ'). ולפיכך, הכלים שאין בהם המסך הזה, אין האור העליון מתקשר בהם, שיהיו יכולים להשפיע לאחרים ממעלה למטה, ואינם ראויים רק לקבל אור, מהמדרגה הקודמת, ממטה למעלה, לצורך חיותם עצמם בלבד, שאור זה נקרא אור הנפש, כנ"ל. ולפיכך, כיון שאין מסך בכלים דעגולים כנ"ל, ע"כ, אין האור העליון מתקשר בהם עצמם, אלא מוכרחים לקבל האור מן הקו, וגם זה רק לשיעור חיותם עצמם, ולא להשפיע, כמבואר. וע"כ נקרא האור שבעגולים אור הנפש, כמבואר.

(ל) יוד ספירות דרוח, הן בחינות משפיעים, ולפיכך, נקרא אור ה"ח, בשם אור הזכר, כלומר, שהוא משפיע. אבל יוד ספירות דנפש, מכונות בשם אור נקבה, כלומר, שמקבלת, ואינה יכולה להשפיע. וע"כ, מכונות יוד הספירות של אור הקו, בשם יוד ספירות דרוח, להורות שהן בחינת אור זכר ומשפיע. והטעם, כבר נתבאר לעיל, בדיבור הסמוך ע"ש. ולכן הרוח גבוה, על מדרגת נפש, משום שהוא המשפיע אל הנפש.

(מ) כלומר, שאין ה' המדרגות בח"ב זרין, נמשכות בדיושר, שפירושו, זו למטה מזו, דהיינו מהזך אל העב (ח"ב פ"א אות ה'), אלא שער הקומות זין י"א (פרס ירושלם).

כל הבחינות של קבלת השפע, שביוד ספירות שבקו היושר, והוא, כי בעגול הכתר, הנקרא ם אריך אנפין אחר התיקון, יש ץ נקב אחד וחלון ם בצד ימין העגול, ומשם ץ יורד אור אריך אל עגול אבא, ומאיר אליו. ועוד יש חלון שני, בשמאל העגול של אריך, ויוצא האור עד צד שמאל דעגול אבא, אשר בתוכו, ף ונוקבו ונעשה בו חלון, ומשם נמשך האור עד עגול אמא,

אור פנימי

הבחן מעלה מטה, אמנם, כשמתפשט האור מעגול הכתר אל עגול החכמה, הוא אינו מתעגל (עי' לה"ת ח"א אות ג'). אלא נמשך ביושר, כלומר בהבחן מעלה ומטה. ונמצא משום זה, ספירת עגול החכמה למטה מעגול הכתר, ועב מהכתר, שאין צורתם שוה. ועד"ז, כשבא האור מחכמה אל הבינה, הוא נמשך לה ביושר. ונבחן שהבינה למטה מהחכמה, דהיינו, יותר עב מהחכמה. ועד"ז כל הספירות. באופן, שאע"פ שעשר הספירות דעגולים צורתן שוה, בלי הבחן מעלה מטה מצד הכלים, כנ"ל, עכ"ז, יש בהן הבחן מעלה ומטה, מצד ם שיש בהן כל הבחינות של קבלת השפע, שביוד הספירות שבקו היושר.

ס) פירוש, אחר שנתקנו ד' העולמות אבי"ע, נעשתה כל ספירה לפרצוף שלם בראש תוך סוף. וקיבלו משום זה שמות אחרים. והפרצוף שנעשה מכתר, נקרא בשם אריך אנפין. והפרצוף שנעשה מחכמה, נקרא בשם אבא. והפרצוף הנעשה מבינה, נקרא בשם אמא. והפרצוף הנעשה משש הספירות חג"ת נה"י, נקרא בשם זעיר אנפין. והפרצוף הנעשה ממלכות, נקרא בשם נוקבא. והוראת אלו השמות, תתבאר במקומם בעי"ה.

ע) פירוש, כי כבר ידעת, שמסיבת אור של י"ס הקו, המקובל בעגולים, מתרשמות בהכרח כל הבחינות דיושר גם בעגולים (כנ"ל אות נ' ד"ה יש), והנה זו הבחי' שישנה בקו שנקרא מסך, שבאור חוזר שלו, נמצא מקשר את האור העליון בכלים (כנ"ל ח"ב פ"א אות כ'), הנה גם המסך הזה, מתרשם בעגולים, אלא בלי העביות שבו, כי העביות

לא תוכל לעלות ממדרגה תחתונה לעליונה ממנה אפילו כל שהוא, שהרי על כן נקראת עליונה, לפי שאין בה עביות כמו בתחתונה, והבן. אלא רק בחינת הריוח, שהמסך הזה מגלה בתחתונה, דהיינו בעשר ספירות דיושר, זהו לבד העולה מהמסך דקו היושר, ומתרשם בעגולים. והריוח מהמסך הזה, מכונה בשם ם חלון, כדוגמת החלון המותקן בחדר, כדי להביא האור באותו החדר, כן המסך הזה מגלה האור החוזר בסגולתו, לקשר את האור בנאצל. באופן, שאם המסך יתעלם משם, היה האור מסתלק מהנאצל, והיה נשאר בחושך, כדוגמת סתימת החלון אצל החדר. לפיכך, כשאנו באים לכנות רק את הריוח מהמסך, ולהוציא את עביותו, אנו מגדירים זה בשם ם חלון או נקב.

פ) היינו שנתרשם ג"כ בערכי ימין ושמאל, שהיו משמשים ביוד הספירות דיושר (עי' לה"ת ח"א כ"ג).

צ) כלומר, שמסיבת החלון האמור, נעשה שם ההבחן של המשכת וירידת האור, דהיינו, שהולך ומתעבה בסדר המדרגות, אשר המדרגה התחתונה עבה מקודמתה. וז"ש ם, ומשם יורד אריך אל עגול אבא, כלומר, שמסבת החלון, קיבל האור בחינת עביות ובחינת מטה, אצל אבא דעגולים, דהיינו, חכמה, אשר הושפלה במדרגה, ואינה שזה עתה אל הכתר דעגולים, כמו שהיה בטרם שקיבלו האור דיושר דרך החלון, וכן בינה למטה מחכמה.

ק) משמיענו שענין החלון הזה, נעשה בספירות, ביחד עם ירידת האור אליו מהעגול העליון. כלומר שאו האור ההוא,

שבתוך עגול אבא, ומאיר בו. ונמצא כי בעבור האור תוך שמאל עגול אבא, אינו לאבא עצמו, ואינו ה עובר שם רק דרך מעבר בלבד, אבל עיקר הארה היא לאמא. ונמצא כי א"א, מאיר לאבא ואמא יחד, כמו שהוא בענין היושר שלהם ממש. ואף כי הם עגולים זו בתוך זו, יש להם ש קוים ישרים: ימין, ושמאל, ואמצע, בבחינת החלונות האלו שבהם. ומשם, נמשך האור ביוד ספירות דעגולים, דרך קוים ישרים ממש, בכל הפרטים עצמם כולם, אשר ביוד ספירות דקו ישר דרוח, ממש.

אדם קדמון נמשך מא"ס עד סוף האצילות, ובו נכללים כל העולמות.

ואין לנו רשות לעסוק בו

ו) והנה ת הא"ק הזה, א מבריח מן הקצה אל הקצה, מן קצה העליון עד קצה התחתון, בכל חלל האצילות הנ"ל. ובוה האדם נכללין כל העולמות כמ"ש בע"ה, אבל, ב בבחינת פנימית ועצמותו של אדם זה, אין לנו רשות לדבר בו ולהתעסק כלל.

תחילה יצאו העגולים ואחר כך היושר.

אין אנו עוסקים בעגולים אלא ביושר בלבד

ז) אמנם ב בתחילה יצאו יוד ספירות דרך עגול, אלו תוך אלו, ואחר

אור פנימי

רושם בו את ענין המסך הכלול בו כנ"ל. וע"כ נבחן כמו שהאור נוקב בו, ועושה בו חלון.

ר) כבר נתבאר ענין זה היטב לעיל (ח"ב פ"א אות ד' ד"ה פירוש).

א) פירוש, מא"ס ב"ה הו"ך ביותר שבכל

העולמות עד הנקודה האמצעית, שהיא הבחינה העבה ביותר שבכל העולמות. באופן, שכל המציאות שלפנינו, הן העליונים והן התחתונים, כולם הם ענפיו שנשתלשלו ממנו, ונתלין עליו, ומלבישין אותו. וע"כ הוא מחבר את כולם.

ב) הפנימיות, היינו, בחינת אור א"ס המלוכש בו, ועצמותו, הוא בחי' ג"ר שבו. וכבר נתבאר (בהקדמה אות כ"ז ד"ה עוד), שאין לנו רשות לדבר בכלהו בחינות ג"ר, שבכל מדרגה ופרצוף, ואפילו בעולם עשיה. אמנם בבחינת ז"ת מותר לנו העסק, ואפילו בז"ת דג"ר דאדם קדמון, ע"ש.

ג) כבר נתבאר לעיל שהעגולים נתגלו תיכף עם הצמצום והסתלקות האור, ואחר כך נתגלה היושר באופן שהעגולים נבחנו

ש) כלומר, שהאור יורד מעגול אל עגול בדרך המשכה ביושר בקוים ישרים, אלא שאין זה נחשב לבחינת תיקון קוים ממש, היורדים "מהמסך" שיש בהם אור הזכר, שיוכלו להשפיע לאחרים. אלא הקוים הללו של העגולים, אין בהם כח השפעה, משום שהמה יורדים בבחינת "חלונות", המספיקים רק לקבלת האור לצורך עצמם בלבד, ולא להשפיע לאחרים. וזה הכלל, כל שאין בו בחינת מסך, אין בו אור הזכר, אלא אור הנקבה, שהוא אור הנפש.

ת) אין לתמוה על השם אדם שמכנים כאן, שהוא כמו שאיתא (במדרש רבה בראשית כ"ז) א"ר יודן, גדול כחן של נביאים.

* ע"ה שער א' ענף ב'.

כך בתוך העגולים, נמשך דרך יושר כציור אדם אחד, ד באורך כל העגולים הנזכרים לעיל, ה ואין אנו עוסקים כלל בבחינת עגולים, רק בבחינת יושר לבד.

אור פנימי

לסבה ולגורם לאור הקו. שע"כ נבחנו לקודמים אליו (כמ"ש בלה"ת חלק זה אות מ"ב).

ד) היינו מהקצה העליון עד הקצה התחתון, כנ"ל. והתבונן באורך הגשמי המדומה, ותלמד על ידו את שורשו הרוחני. כי האורך המדומה, מובן לנו על פי ג' הבחנות, שהן: קצהו העליון, קצהו התחתון, המרחק שביניהם. וממש על דרך זה, תבחין את האורך הרוחני, שמתחילה תבחין את הקצה התחתון שבמדרגה, דהיינו את הבחינה האחרונה שלה היותר עבה, שאין למטה ממנה בעביות, ומתוך הקצה התחתון שתדע, תלמד עמו תיכף גם את קצהו העליון, כי על פי מידת העביות שבבחינה האחרונה, היא מידת קומתו של אור חוזר (כמ"ש בהסתכלות פנימית אות פ"ו ד"ה והנה עש"ה). כי למשל, העביות של בחינה ד' שבבחינה ד' מגיעה לקומת כתר דכתר, ועביות דבחינה ג' שבבחינה ד' מגיעה רק לקומת כתר דחכמה, ובחינה ב' שבבחינה ד' מגיעה רק לקומת כתר דבינה וכו'. הרי שעם ידיעת הקצה התחתון, תיכף יתודע עמו

קצהו העליון. ואחרי שידעת שני הקצוות שבמדרגה, מתודע לך מאליו גם המרחק שביניהם, כי מרחק רוחני, פירושו שינוי הצורה שבין שתי הבחינות, שלפי גדלה של השתנות הצורה כן המרחק שביניהן. ולמשל, אם קצהו התחתון הוא בחינה א' שבבחינה ד', נמצא, שקצהו העליון הוא רק עד קומת כתר דו"א (עש"ה בהסתכלות פנימית הנ"ל) הרי שהמרחק אינו מרובה כל כך, אבל אם קצהו התחתון הוא בחינה ב', נמצא שקצהו העליון הוא קומת כתר דבינה, הרי המרחק שביניהן הוא ב' בחינות של עביות, שהם בחינה א' ובחינה ב'. ואם קצהו התחתון הוא עביות דבחינה ג' שבבחינה ד', נמצא קצהו העליון כתר דחכמה, הרי כאן המרחק באורך של ג' בחינות, וכו' עד"ז. והבן היטב. ה) והוא, משום שהעגולים מסבבים בחינת ג' ספירות ראשונות דיושר (כנ"ל ח"ב פ"א אות צ' ד"ה וטעם), ונדע, שמבחינת הכלים שלהם, עוד הם עולים לאין ערוך על ג"ר דיושר, כנ"ל. וכבר ידעת, שאסור לנו לדבר ולעסוק בג"ר, וע"כ, אין לנו רשות לעסוק בשום בחינות עגולים.

ח ל ק ש נ י

ה ס ת כ ל ו ת פ נ י מ י ת

עגולים ויושר, כולל עשרה פרקים

פ ר ק א'

מבאר: את עשר ספירות דעגולים. ובו ו' ענינים: א. העגולים הם בחינת ג"ר. ב. בספירות דעגולים כל החיצון יותר חשוב יותר. והפוכו בספירות דיושר, שפנימי יותר חשוב יותר. ג. ב' בחינות קבלה בכלים: א. דרך פנימיותם. ב. דרך חיצוניותם. ד. אי אפשר שתתגלה הבחינה הדי' אלא צ"י ג' הבחינות הקודמות לה וגורמות את גילויה. ה. ד' הבחינות הן כד' קליפות שוכבות זו על זו בדופן כלי, שהשפע מתקבל בקליפה הפנימית. ו. כל מסך עב יותר מעלה או"ח בקומה גבוהה יותר, והם ה' קומות.

בע"ס דיושר, כל הפנימי יותר, הוא יותר חשוב (ג) והיפוכו הן ספירות דיושר, כי בהן כל שפנימי יותר הוא משובח יותר, שהרי עשר הספירות דיושר, הראשונות והפנימיות מכולם הן ע"ס דעולם אדם קדמון, והוא המכונה קו המתפשט מא"ס, שנמשך סמוך עד לעולם הזה ואינו נוגע בו. ובחיצוניותו מלבישות עליו ע"ס דיושר דעולם ה' שנקרא עולם האצילות, שמעלתו יורדת מן עולם אדם קדמון. ובחיצוניותו של עולם האצילות מלבישות עליו ע"ס דיושר של עולם הנריאה, הגרוע מאצילות וכו', עד לע"ס דיושר של עולם העשיה, שהוא הגרוע מכולם, שהוא מלביש בחיצוניות כל העולמות כולם. הרי שבספירות דיושר נמצא שכל החיצוני מחברו הוא גרוע יותר מחברו, וכל הפנימי מחברו הוא מעולה יותר מחברו. דהיינו להיפך מעשר הספירות של העיגולים כנ"ל. אכן דבר גדול ועמוק מונח בדבר ההפכיות הזאת, שבין הספירות דעגולים לבין הספירות של היושר וצדיקים להבינו היטב.

ב' דרכים בקבלת הכלי. א) דרך תוכיותו.
ב) דרך חיצוניותו.

ד) וכבר ידעת ענין הנקודה האמצעית שבא"ס ב"ה, שבה היה דבר הצמצום, שנתרחק האור מסביבות הנקודה ההיא ונעשה חלל ריקני. (עי' לעיל ח"א פ"א אות ג' ד"ה והנה בחינה) ונתבאר שם, שעל כן נקראת בשם נקודה אמצעית, להורות שאינה

העגולים הם בחינת ג"ר.

א) הנה בעשר ספירות העגולים, דיבר בם הרב מעט מאד, וגם הדברים המועטים האלו הם לכאורה מלאים סתירות, אולם להרחיב בהם הדיבור אי אפשר, משום שהמה בחינת ג"ס ראשונות, שאסור לנו לעסוק בהם, אמנם אותם הדברים המעטים שכתב הרב צריכים לבאר אותם עכ"פ עם הסבר רחב ובהיר, באופן שיספיקו למטרתם שהרב רצה בה, דהיינו עד כמה שצריכים בהכרח לקשרי החכמה.

בע"ס דעגולים, כל החיצון יותר, חשוב יותר

ב) ומתחילה נבין הדברים בכללם, כי הרב מחלק את כללות כל המציאות בב' הבחנות, שהם: עגולים ויושר, כלומר, שכל הפרצופין הנמצאים בחמשת העולמות: אדם קדמון ואבי"ע עד לעולם הזה, יש בכל אחד בחי' ע"ס דעגולים וע"ס דיושר. והנה ראינו, שבספירות דעגולים, נמצא שכל החיצוני ביותר הוא המעולה ביותר, וכל הפנימי ביותר הוא הגרוע ביותר, כי העגול העליון הקרוב ביותר לא"ס הסובב ומקיף לכל המציאות, הוא המעולה ביותר מכולם ונקרא כתר, ובתוכו העגול ה' הנקרא חכמה, שהוא גרוע מהכתר וכו', עד לכדור הפנימי מכולם, שהוא העולם הזה, שהוא גרוע ביותר מכל העגולים, שהוא חושך בלי אור ומלא וזהמא. הרי, שכל עגול פנימי יותר הוא יותר גרוע, וכל עגול חיצוני יותר הוא יותר מעולה.

מחוץ לבחי"ד, ובחי"ב מחוץ לבחי"ג, ובחי"א מחוץ לבחי"ב, ובחינת הכתר היא מחוץ לכולם. בדומה, לדופן כלי גשמי, הנעשה מד' קליפות זו על זו, שהשפע המקובל באותו הכלי, נמצא ודאי בקליפה הד' הפנימית בלבד, וג' הקליפות החיצוניות המסבבות אותה, הן עשויות שם, רק לשם חיווק הקליפה הד' הפנימית בלבד. וכזה תשפוט ג"כ כאן, שהאור מקובל רק בבחי"ד, וג' הבחינות הקודמות לה הן חיצוניות לה, ואינן באות, אלא משום שאי אפשר שתתגלה בחי"ד, זולת על ידי השתלשלות, כמבואר לעיל.

פנימיות ועביות היינו הך. חיצוניות וזכות היינו הך.

(ו) והנה נתבאר לך היטב, הפנימיות והחיצוניות, שיש להבחין בכל כלי, כי מתוך שיש בהכרח ד' בחי' בכל כלי, כנודע, לכן הבחינה האחרונה שבהן, נקראת תוכיות ופנימיות של אותו כלי, להיותה עיקר בחינת הקבלה שנמצא בכלי, והבחינות שקדמו לה כדי לגלות הבחי' האחרונה, נבחנות לחיצוניות הכלי. וכל מדרגה הרחוקה יותר מהבחי' האחרונה, נחשבת לחיצונית ביותר. וגם ידעת, שבחי"א היא זכה יותר מבחי"ב ובחי"ד היא העבה מכולם, נמצא שפנימיות ועביות היינו הך הם, והרי מה שבחי"ד נחשבת לבחינה המקבלת השפע, אינו, אלא משום שהיא העבה ביותר. וחיצונית וזכות הם היינו הך, משום שהרצון שלה קלוש ורך, וקרוב יותר לבחי' מאציל, ע"כ היא חיצונית ביותר, כלומר, שהיא רחוקה יותר מלהיות בחינת קבלה, שהיא תוכיות ופנימיות.

קירוב וריחוק למאציל, משוער לפי יחס הקבלה שבנאצל.

(ז) וזה שכתב הרב בספירות העגולים, שכל החיצוני יותר הוא מעולה יותר וקרוב יותר אל המאציל, כי בחינת השורש שנקראת כתר היא זכה יותר מכולם, ונמצאת בקרבת הצורה אל א"ס ב"ה יותר מכולם, שזה נקרא שהיא קרובה אל המאציל, וזה נקרא שהיא חיצונית מכולם, כלומר שרחוקה מאד מבחינת

מקבלת דרך פנימיותה ותוכיותה, אלא רק דרך חיצוניותה מסביבתה, כי על כן מקבלת האור בלי שיעור ומדה, משום שהמקבל מחיצוניותו אינו עושה, גבול על האור עש"ה. הרי, שיש לנו ב' בחינות קבלה, בכלים: הבחינה האחת היא המקבל בחיצוניותו, ובחינה ב' המקבל בפנימיותו. והנה ודאי, שאין המדובר כאן במקום ושטה, שידמה לך על ידו חיצוניות ופנימיות, וא"כ צריכים להבין היטב באילו פנימיות וחיצוניות אנו עוסקים כאן.

ג' בחינות הראשונות הן רק גורמות לגילוי בחי"ד, והן עצמן אינן בני קבלה. כד' קליפות שבדופן כלי.

(ח) והנה הכלי הרוחני, כבר ידעת שענינו הוא בחינת "הרצון" שיש בנאצל. לקבל את שפעו מא"ס. (עי' לה"ת ח"א אות כ"ה) גם ידעת שיש ברצון זה ד' בחינות זו למטה מזו, כלומר, שכלי זה דהיינו "הרצון לקבל" האמור, אינו נקבע בנאצל שיהיה ראוי לתפקידו, עד שיעברו עליו ד' בחינות בדרך הדרגה, שהבחינה הא' היא רצון קלוש מאד, ובחי"ב גדולה מבחי"א וכו', עד בחי"ד, שהיא גדולת הרצון כפי השיעור הצריך לקביעות גמר הכלי. וטעם הדבר כבר נתבאר לעיל (ח"א דף ה' פ"א אות ג') ד"ה וטעם ע"ש) כי היות והרצון לקבל הוה, הוא צורה הפוכה מהקצה אל הקצה, מבחינת הרצון להשפיע הכלול באור א"ס ב"ה, על כן אינו יכול להגלות בפעם אחת, אלא רק לאט לאט, החל מהרצון להשפיע הכלול בשורש, שנקרא כתר, ואח"כ לעב, ממנו דהיינו המשונה ממנו במקצת, שהיא בחי"א, ואח"כ אל היותר עב שנקרא בחי"ב וכו', עד לבחי"ד, השונה מצורתו של האור מקצה אל הקצה, שהיא ביחוד ראויה לשמש בנאצל לבחי' כלי, משא"כ ג' הבחינות הקודמות, אין הרצון לקבל מגולה בהן באותו השיעור הרצוי לבחינת כלי קבלה, ולפיכך רק בחי"ד, היא תחשב לעיקר כלי הקבלה של הנאצל, הנקרא משום זה, בחינת פנימיות ותוכיות של הנאצל, אמנם בחי"ג שברצון, נבחנת שהיא

היותר עב דהיינו בחי"ד נמצא מגלה קומה שלימה של עשר ספירות, שהיא עד הכתר, ואם אמנם שיעור העביות שבמסך פחות הוא בבחינה אחת, ואין בו אלא בחי"ג, נמצא מגלה רק עשר ספירות שכל אחת מהן אין לה אלא קומת חכמה, וחסר הכתר, ואם אין בו אלא העביות של בחי"ב, נמצא מגלה רק עשר ספירות שכל אחת מהם אין לה אלא קומת בינה, וחסרה כתר וחסרה החכמה. ואם אין במסך אלא עביות דבחי"א, נמצא מגלה עשר ספירות שכל אחת מהן אין לה אלא קומת זעיר אנפין, ואם המסך זך ואין בו אפילו עביות דבחינה א', או אינו מגלה שום קומה, רק בחינת מלכות בלבד. וטעם הדבר הזה יתבאר בחלק ג' בע"ה.

תוכיות ופנימיות, דהיינו מבחינת הקבלה כנ"ל. ואחריה היא בחי"א, שהיא יותר פנימית מהכתר, כלומר יותר קרובה לבחינת הקבלה ממנה. ובחי"ב יותר פנימית ממנה, דהיינו קרובה יותר לבחי"ד שהיא בחינת הקבלה עד שבחי"ד היא הפנימית האמיתית, דהיינו שהשפע מקובל בה, וע"כ צורתה רחוקה מהמאציל יותר מכולן כנ"ל.

בע"ס דיושר מדת גדלו תלויה באו"ח העולה מעביות שבמסך, שהעב יותר, או"ח שלו גדול יותר.

ח) אמנם בספירות דיושר, יש ענין של אור חוזר העולה מהזווג של המסך עם האור העליון (ע"י ח"א לוח"ת במלה מסך), שמדת גדלו של או"ח זה נמדד בשיעור עביות, שיש במסך המזדווג באור העליון שמסך

פ ר ק ב'

ט באר : חמש ההבחנות העיקריות שבין חמשת עולמות א"ק ואבי"ע. ובו ר' ענינים : א. ה' עולמות הנקראים א"ק ואבי"ע הנבחנים עפ"י ד' בחינות העביות שבמסך. ב. אין העליון משפיע לתחתון אלא בדבר העב יותר. ואין תחתון מקבל מעליון אלא בדבר הו"ך יותר. ג. הטעם להסתלקות האור מג' הבחינות שקודמות לבחינה ד', אחר שלא נצטמצמה אלא הבחינה הדי'. ד. ביאור ענין זוג דהכאה. ה. מה הוא אור חוזר העולה ממטה למעלה ע"י זוג דהכאה. ו. האור החוזר העולה מזוג דהכאה נעשה כלי קבלה לאור העליון במקום הבחינה הדי'.

קדמון זה הוא בחי"ד, דהיינו עב מכולם. הרי הוא משום זה הפנימי מכולם.

עולם האצילות הוא ממסך דבחי"ג, וע"כ הוא חיצוני לא"ק, שהוא בחי"ד.

י) ומסך שבכלים שבעולם האצילות, אינו עב כל כך כמו מסך שבעולם א"ק, כי עביות שבמסך דאצילות היא רק בחי"ג, ולפיכך עשר הספירות דיושר דאצילות, אין קומת כל אחת יותר מקומת חכמה, והן חסרי כתר, ונבחנות ע"כ לשפלות בערך עשר הספירות בקומת כתר שבעולם אדם קדמון. ונבחנים לחיצונים בערך ע"ס שבא"ק, כי עביות דבחי"ג היא חיצונית לעביות דבחי"ד, וזכות החיצונית היינו הך הם כנ"ל. וע"כ נעשה עולם האצילות לבוש שפירושו חיצונית המלביש לעולם הא"ק הפנימי ממנו.

עיקר ההבחן בין ה' עולמות א"ק ואבי"ע, הוא ע"פ העביות שבמסך שבהם. שבא"ק הוא בחי"ד.

ט) ותדע שה' העולמות א"ק ואבי"ע דיושר, הגה עיקר ההבחנה שבין העולמות הללו, הוא בשיעור עביות, שנמצא במסך של כלים שלהם, כי מסך שבכלים שבעולם אדם קדמון הוא עב מאד, דהיינו עביות דבחי"ד, שאין עביות יתרה ממנה בכל העולמות, ולפיכך עשר הספירות שלו שלימות דהיינו שכל אחת מהן בקומת כתר הסמוך לא"ס ב"ה, והוא העולם הראשון החשוב מכולם, המבריח מהקצה אל הקצה מא"ס ב"ה עד לעולם הזה. ועל כן נבחן שעומד בפנימיות כל העולמות, כי כבר ידעת, שפנימיות ועביות היינו הך הם, וכיון שמסך שבכלים דאדם

הפנימי כלפי עולם העשיה. ועולם העשיה, נבחן לחיצון ולבוש של עולם היצירה, ושל כל העולמות כולם, להיותו הוך יותר מכולם.

ערך הפוך בין השפעת האור, לבין התלבשות האור.

יד) ואין לתמוה, הרי הסברא נותנת שבכלים שהם זכים יותר, צריך להתלבש האור החשוב יותר, משום שהכלי הוך, קרובה צורתו ביותר אל האור, כנודע, ואיך אומרים כאן, שכל העב קומתו גבוהה ביותר. אמנם צריכים לדעת, שענין התלבשות האור בכלים הוא ענין לעצמו, ודבר השפעת האור העליון לפרצוף הוא ענין לעצמו והמה רחוקים זה מזה, ולא עוד אלא שיש ביניהם, ערך הפוך מהקצה אל הקצה. כי זה הכלל, שאין העליון משפיע אל התחתון אלא עם דבר העב יותר, ואין תחתון מקבל האור מעליון אלא בדבר הוך יותר. וצריכים להבין זה מאוד בהיותו מפתח חשוב בחכמה.

הצמצום היה רק בבחי"ד בלבד.

טו) ובכדי להבין זה, צריכים להבנה יתירה בענין צמצום וקו, כי ידעת שהצמצום היה רק בבחי"ד המכונה מלכות דא"ס ב"ה, או נקודה אמצעית. והטעם הוא פשוט, כי היות. ופירושו של הצמצום הוא דבר העיכוב מלרצות לקבל, דהיינו שמעכב את עצמו מלקבל השפע מאור א"ס, וא"כ אין הצמצום חל אלא על הכלי המקבל, וכיון שאין שם כלי קבלה אחר זולת בחי"ד בלבד, לכן אין הצמצום חל זולת על בחי"ד בלבד. וכבר נתבאר לעיל שג' בחינות שקדמו לבחי"ד, אינן נחשבות כלל לכלי קבלה, אלא רק לגורמות, שעל ידי סבות השתלשלות, מתגלה כלי הקבלה הוה, שהוא בחי"ד, ולכן אין הצמצום חל עליהן כלל, אלא על הנקודה האמצעית בלבדה, שהיא בחי"ד, כמבואר.

האור כולו נסתלק, משום שלא היה כלי קבלה אחר הוך מבחי"ד.

טז) ולפיכך כיון שמיעטה את רצונה מבחי"ד, נסתלק האור מג' הבחינות הקודמות

המסך דבריא הוא מבחי"ב וע"כ הוא חיצוני לאצילות.

יא) ומסך שבכלים דע"ס עולם הבריאה הוא עוד זך יותר מבעולם האצילות, ואין בו אלא עביות דבחי"ב, וע"כ אין קומתן של ע"ס הללו יתרה מקומת בינה, ועל כן נחשב עולם הבריאה חיצון יותר, מעולם האצילות, ששם יש עביות דבחי"ג ועל כן הוא פנימי יותר מעולם הבריאה, שאינו אלא עביות דבחי"ב. וע"כ עולם הבריאה נבחן, לחיצון ולבוש על עולם האצילות.

המסך דיצירה הוא מבחי"א, וע"כ הוא חיצוני לעולם הבריאה.

יב) ומסך שבעולם היצירה, אין בו אלא עביות של בחי"א הקלושה ביותר, ולפיכך עשר הספירות שבעולם היצירה קומתן קצרה, ואינן מגיעות אלא לקומת זעיר אנפין, וחסרות ג' ספירות ראשונות, שהן כתר חכמה בינה, ועל כן עולם היצירה, הוא עוד יותר חיצוני מעולם הבריאה, כי שם ישנה עביות של בחי"ב, שהיא פנימית לעביות דבחי"א שבעולם היצירה כנ"ל, וע"כ נבחן ~~הוא~~ עולם היצירה, לחיצון ולמלבוש על עולם הבריאה.

המסך דעשיה הוא רק משורש העביות, וע"כ הוא חיצוני מכולם.

יג) ועולם העשיה, הנה המסך שבעשר ספירות דיושר שבו, זך לגמרי בלי שום עביות כלל, ועל כן אין בו ענין הזווג עם האור העליון, המעלה אור חוזר, ומתוך שאין בהם אור חוזר, אין בהם גם האור העליון, כי אין האור העליון נתפס בפרצוף בלי אור"ח. ולפיכך אין בעשר הספירות הללו, אלא קומת מלכות בלבד, וחסרות מט' ספירות ראשונות, שהן: כתר, חכמה, בינה, וזעיר אנפין (כולל שש ספירות חגית נה"י). ומתוך, שמסך שבהן זך יותר מכל העולמות הקודמים, ממילא נבחנים עם זה, שהמה חיצוניים מכולם. כי כבר ידעת שהזכות והחיצוניות היינו הך הם כנ"ל. וע"כ עולם היצירה, שבכלים שלו יש מסך דבחי"א על כל פנים, נחשב לעולם

זה על זה, שהפגישה בעצמה עושה בהם הכאה. כן תבין ענין התפשטות האור העליון מא"ס ב"ה, שדרכו למלאות גם את בחי"ד דהיינו כמות שהיא בא"ס ב"ה, וע"כ האור יורד באמת להתלבש בבחי"ד, אלא כח הצמצום של בחי"ד מעכב אותה, ואינו מניחו לירד לתוכה. ועל כן מובנת הפגישה הזו של האור העליון עם כח הצמצום, בשם זוג דהכאה, כלומר, שכל אחד מהם, מפריע ומעכב על דרכו וחוקו של השני, כי אור א"ס חוקו למלאות בחי"ד ובחי"ד עצמה חוקה לדחות את האור העליון לא לקבלו, כמבואר.

ביאור האור החוזר.

(יט) והנה מכח הפגישה וההכאה הנ"ל הנעשה בבחי"ד, נולד ויצא אור חדש, בדומה לאור השמש הפוגש על פני המראה, דהיינו על זכוכית הצבועה בצבע מעבר השני, שמתוך שקוי השמש אינם יכולים לעבור דרך המראה, משום הצבע המשוש עליה מהעבר השני, הנה משום זה, חוזרים קוי השמש משם לאחוריהם, ומולידים שמה בהיקות אור. כן מתוך, שהאור העליון נפגש בכח הצמצום שבבחי"ד המכונה "מסך", הנה נבחן, שהמסך הזה החזירנו אל שורשו. אמנם, אין זה ענין של העלמה, אלא אדרבה, חזרת האור העליון מבחי"ד ולמעלה, היא נבחנת לאור חדש מיוחד, העולה על האור העליון ומלביש עליו, ומחזיק אותו בתוכו. והוא נבחן משום זה, כמו בחי' כלי המקבל את האור העליון.

אוי"ח נעשה כלי קבלה. במקום בחי"ד.

(כ) ותדע, שבחינת הראש של כל פרצוף אין בה שום כלי קבלה אחרים, זולת האור החוזר האמור, כמו שיתבאר במקומו. וכל כח הקבלה שבאור החוזר הזה, הוא להיותו נולד ויוצא מבחינת ההכאה שנעשית בבחי"ד. כנ"ל, וכיון שתולדת דבחי"ד, על כן נעשית לבחינת קבלה כמותה. וענין זה יתבאר על שלימותו בשיעור הג', כי שם מקומו.

אוי"ח היה כלי הקבלה שבקו.

(כא) עתה תבין את מה שהקשינו לעיל, איך אפשר לאור העליון, שיתפשט רק בג'

גם כן, משום שאין שם עוד כלי קבלה אחרים, שיחזיקו בתוכם האור, ואפילו האורות השייכים לג' הבחינות הקודמות, מחויבים, ג"כ להתקבל בבחי"ד, כי אין להן כלי קבלה בבחינתן עצמם, כמבואר, וע"כ כיון שהסתלקה מלקבל בבחינה ד' נעלם תיכף כל האור.

באור הקו, לא היו אלא ג' הבחינות הראשונות.

(יז) והנה אחר הסתלקות האור מחמת הצמצום, חזרה והמשיכה אור מא"ס ב"ה בבחינת קו, שפירושו הוא שיעור קטן של האור, שאין בו אלא ג' הבחינות הראשונות של הרצון לקבל, ואין שם בחי"ד, כמבואר לעיל. (ח"א פ"ב אות ב' ד"ה המשיך עש"ה) ולפי המבואר, שאין כלל בחינת כלי קבלה בג' בחינות הרצון הראשונות, יש להקשות כאן, איך אפשר כאן שיתקבל אור בלי כלי קבלה, שהרי בג' הבחינות הללו, עדיין אין שם בחינת קבלה, ובחי"ד שהיא בלבדה כלי קבלה לפרצוף הרי איננה כאן בבחינת הקו.

ביאור זוג דהכאה.

(יח) והענין הוא, כי היות וכל עיקר הצמצום, הוא רק מצד הנאצל, וכלל לא מצד המאציל, על כן אין האור העליון מקפיד כלל באותו צמצום, שעשתה הנקודה האמצעית, ונבחן משום זה, שהאור העליון יורד גם לבחי"ד, אלא שבחי"ד מעכבת אותו על דרכו, שלא להופיע בתוכה, משום הצמצום הקודם השורה על בחי"ד, מטרים ביאת האור הזה. וענין זה, מכונה בספרים, בשם "זוג דהכאה", היות והדבר דומה, לשני דברים, שהאחד רוצה לעבור ולפרוץ את הגדר והגבול שעשה השני, אמנם השני מזדקף לנגדו בכל תוקף, ומונע אותו מהשיג גבולו, שנמצא כל אחד מכה על גבולו של השני. וכן נדמה לב' דברים קשים: כי טבע הנוזל, שמניח דבר אחר לכנוס ולהתערבב בתוכו, וכן דבר רך, מניח עכ"פ לדבר אחר לכנוס מעט ולדחוק על קליפתו העליונה במשהו, משא"כ ב' דברים קשים, אין מניח האחד את חברו, שידחוק אותו מגבולו אפילו משהו ולפיכך הדברים הקשים הפוגשים זה בזה, המה מכים

בחינות, בעת שאין עוד כלי קבלה בג' הבחינות הללו, ע"ש. ומהמבואר, תבין היטב, שבחינת הקבלה לאותו האור, נובעת גם עתה רק מבחי"ד. אלא שבבחינת כלי הקבלה של האור החוזר העולה מזווג דהכאה שבבחי"ד, ואו"ח זה, הוא בחינת כלי קבלה, הנמצא בקו הנמשך מא"ס ב"ה לתוך החלל והוא ממש כמו בחי"ד בעצמה, שהיא בחינת קבלה שבא"ס ב"ה. באופן, שעתה לאחר הצמצום, החסר בבחי"ד, האוה"ח הנוולד על ידי המסך שבה, בא במקומה, והבן היטב.

הכלים דע"ס דראש, אינם אלא שרשים לכלים.

כב) והנה נתבאר היטב, אשר הגם שיש ד' בחינות ברצון לקבל, מ"מ אין כל הבחינות נחשבות לכלי קבלה. אלא רק בחי"ד בלבד. גם נתבאר, שכלי הקבלה של הקו הזה, הנמשך מא"ס ב"ה לתוך החלל לאחר הצמצום,

כן, ואז נעשה לבחינת כלים אמתיים ואכמ"ל.

פ ר ק ג'

מבאר: העצמות והחומר שבכלים. וכו' בנינים: א. ג' הבחנות שורשיות שבכלים: א. עצמות החומר שבהם. ב. כח הצמצום שבהם. ג. המסך שבהם. ב. בעצמות החומר שבכלים יש ב' בחינות: א. מלכות דעליון שנעשתה חומר ראשון בתחתון. ב. האור הנמשך בתוך אותו חומר ראשון נבחן לבחינת התחתון עצמו.

שורשיות: הא' היא, עצמות החומר של הכלי. הב' כח הצמצום שבה, שפירושו הסתלקות מהרצון הגדול לקבל, מבחירתו ורצונו עצמו, ולא משום שליטת העליון עליו. הג' היא בחינת המסך שבו, שפירושו הסתלקות מגדלות הרצון לקבל, מכח שליטת העליון עליו, שהיא הסתלקות מהכרח, שלא מדעתו, ונבארם אחת לאחת.

ד' המדרגות של הרצון לקבל, הן חומר הכלי.

כה) והנה החומר של כל כלי, כבר ידעת שהוא ד' המדרגות זו למטה מזו, של הרצון לקבל, שהעליונה היא סבה וגורם, ליציאת התחתונה ממנה: שהשורש, הוא סבה לגילוי הרצון בשיעור של בחי"א. ובחי"א היא סבה, לגילוי הרצון של בחי"ב. ובחי"ב היא סבה, לגילוי הרצון של בחי"ג. ובחי"ג היא סבה,

ביאור רחב לד' בחינות הרצון. כג) עתה נפתח לנו המבוא. להבין את מה שהקשינו לעיל על סדר ספירות דיושר, אשר בהן כל העב יותר הוא גבוה יותר ויותר חשוב, שהוא ההיפך מהשכל, כי השכל נותן, שכל כלי הזך יותר מתלבש בו אור גבוה וחשוב יותר, והכלי העב מתלבש בו אור שפל ופחות, ע"ש. ומהאמור תבין זאת, אלא שצריכים קודם להרחיב המובן, בדבר ד' בחינות הרצון, שהן הכלים של עשר הספירות הנקראות: חכמה, בינה, זעיר אנפין, ומלכות, ושורשן שנקרא כתר (ו"א לבדו כולל שש ספירות חג"ת נה"י) שצריכות ביאור רחב.

ג' הבחנות: חומר הכלי. כח הצמצום שבכלי. המסך שבו.

כד) ויש כאן בכלים הללו, ג' הבחנות

של בחי"א, דהיינו לחומר שלו ממש: כי הרצון שבחי"א הוא החומר שבבחינה הזאת, והאור העליון שנקרא "חיה", מתלבש בחומר הזה. וע"כ נבחן, שמלכות דכתר נעשתה לחומר הספירה שנק' חכמה. וזו היא ההבחנה הראשונה, שיש להבחין בחומר שבבחי"א.

אחר גילוי אור החכמה, יצא הכלי דחכמה עצמה.

כח) ההבחנה הב' היא, אחר שנתפשט האור העליון, שנקרא חיה, בתוך המלכות דכתר, שהיא חומר החכמה האמור, כי אז קיבלה המלכות דכתר, את בחינת החומר אמיתי של בחי"א, כלומר, כי הגם, שהמלכות דכתר, דהיינו הרצון להשפיע הכלול באור העליון, נעשה בחינת רצון לקבל, וחומר ראשון של בחי"א, כאמור. אמנם זה הספיק רק לבחינת-שורש לבחי"א, דהיינו, כדי שהרצון לקבל הזה, ימשיך את האור העליון לתוכו, שאפשר לכנותו, כמו חומר ראשון לספירת החכמה, להיותו עוד בבחינת מאציל וכתר, ואימתי יוצא מבחינת מאציל וכתר, לבחינת נאצל וחכמה, הנק' בחי"א, זהו רק אחר שהרצון לקבל האמור, המשיך לתוכו את אור "החיה" המיוחס אליו, ואז יצא מכלל מאציל, ונקרא נאצל או חכמה והבן זה היטב, ולא תחטיא את המטרה. והרי נתבארו לך, ב' ההבחנות בחומר הכלי, שנק' חכמה: הא', מכונה מלכות דעליון, דהיינו בטרם שמשכה האור שלה. והב', מכונה כלי חכמה עצמה, דהיינו מלכות דחכמה, כי הכלי נק' תמיד בשם מלכות.

מלכות דחכמה נעשתה לחומר הא' לבינה. ועם יציאת אורה, יצא הכלי דבינה עצמה.

כט) וכן תשכיל ג"כ בחומר של בחי"ב הנקראת בינה, שהסבה שלה, הוא הרצון הכלול בבחי"א, שנקרא חכמה, דהיינו רק מלכות דחכמה, כי הרצון שבמדרגה נקרא תמיד, כלי או מלכות של המדרגה כנ"ל. ומלכות דחכמה הזו, נתלבשה ונעשתה חומר ראשון בספירת הבינה כדי שתמשיך את

לגילוי הרצון של בחי"ד. וענין ההשתלשלות הזו, בהתחייבות האמורה של סבה ומסובב, כבר נתבאר היטב לעיל ח"א (באור פנימי פ"א אות ג' ד"ה וטעם עיין שם היטב כל ההמשך, שחס אני להכפיל כל האריכות היא ללא צורך, אמנם תחזור היטב על הדברים המובאים שם כי אני סומך עליהם בהמשך הביאור שאני מוסיף כאן).

ב' הבחנות בכל בחינה: מה שיש בו מעליונו, ומה שיש בו ממהותו עצמו.

כז) אמנם יש לדייק, שיש ב' הבחנות בכל בחינה ובחינה, מד' הבחינות האלו: הא' היא שיעור החומר שהגיע לו מהסבה שלו. הב' היא שיעור החומר שבמהותו עצמו, המתפעל מהאור המתלבש בו. ונודע, שבחינת הרצון שנמצא במדרגה, נקראת בשם המלכות של המדרגה. ואפילו במקום, שאין הכר כלי נבחן שם, דהיינו בא"ס ב"ה, אנו מכנים ג"כ את הרצון הנמצא שם, בשם מלכות דא"ס ב"ה, כנודע בסוד הוא ושמך אחד, ש"ש" הוא כינוי לספירת המלכות, "ושמו" עולה בגימטריא "רצון".

מלכות דכתר, ירדה ונעשתה לבחינת חומר בספירת החכמה.

כז) ועתה נבאר את ב' ההבחנות, שיש להבחין בכל בחינה מד' הבחינות. והנה השורש של המדרגה, שה"ס הבחן של השראת אור א"ס עליה, נקרא כתר של אותה המדרגה. ונודע שבאור העליון, אין שם רק בחינת הרצון להשפיע ולהיטיב לזולתו, דהיינו לכל המציאות שישנה בעולמות שברא, אמנם אין בו ח"ו מן "הרצון לקבל" ולא כלום. כמ"ש זה היטב, באורך, בהסת"פ בחלק הראשון ע"ש. והנה המלכות דכתר, היא הסבה לבחי"א, שהרי מה שהוא רצון בעליון, נעשה חיוב והכרח אצל התחתון ממנו. וע"כ הרצון להיטיב ולהשפיע, שהוא מלכות דכתר, נעשה לבחינת "רצון לקבל", אצל בחי"א שנק' חכמה. ונבחן בזה, שהמלכות דכתר עצמה, ירדה ונתלבשה ונעשתה, רצון לקבל

האור המיוחס לה. וזוהי ההבחנה הא', שבחומר בחי"ב הנקראת בינה. ואח"כ, אחר שהמשיכה את האור המיוחס לה, שנקרא נשמה, אז יצא החומר שלה, מבחינת מלכות דחכמה שהיא בחי"א, וקבל צורת עצמו, דהיינו בחי"ב ממש שנקראת בינה.

מלכות דבינה נעשתה לחומר הא' לו"א. ועם יציאת אורו נגלה הכלי דו"א עצמו.

ל) ועל דרך זה תשכיל ג"כ, בחומר של בחי"ג הנקראת זעיר אנפין, שמלכות הבינה, היא הסבה שלו והיא שנעשתה לבחינת חומר ראשון לזעיר אנפין, שהוא בחינה ג', דהיינו, שימשיך את האור המיוחס לו שנק' רוח. וההבחנה הב' היא, אחר שהמשיך וקבל את האור שלו, שאז יצא החומר שלו מבחינת מלכות דבינה, וקבל לבחינת מלכות דזעיר אנפין כנ"ל.

מלכות דו"א הוא חומר הא' למלכות. ועם יציאת אורה נגלה כלי מלכות עצמה. לא) וכן הן, גם ב' ההבחנות, שבחומר של בחי"ד: שהמלכות דו"א היא הסבה שלה שנתלבשה והיתה לחומר ראשון דבחי"ד, שנקראת מלכות, עד שהספיקה לקבל אור הנפש המיוחס לה, ואז יצאה המלכות דו"א מבחינת ז"א, ונעשתה לבחי"ד, דהיינו לבחינת מלכות דמלכות.

כלי הקבלה האמורים הם לענין המשכה בלבד.

לב) אמנם תבין, אע"פ שביארנו וקבענו בחינת קבלה, לכל בחינה ובחינה בפני עצמה, אין הכוונה, אלא לענין המשכת האור, שכל בחינה מושכת לה, את האור המיוחס לה, אבל כלי אמיתי, הראוי לכנותו בשם כלי קבלה לנאצל, הרי זאת דוקא בחי"ד, ולא ג' הבחינות הקודמות לה, כמבואר לעיל.

פ ר ק ד'

מ בא ר: פירוש מדויק על ד' בחינות עביות על דרך ד' בחינות שבחז"ל (פסחים כה:).
בחינה א': לא אפשר ולא קמכוין, בחינה ב': אפשר ולא קמכוין, בחינה ג': לא אפשר וקמכוין, בחינה ד': אפשר וקמכוין.

שבקבלת הנאה של איסור בדרך כזו, כולי עלמא לא פליגי דשרי, משום דלא חשוב קבלה ורצון, בשעה שאין לו עצה ובחירה שלא יקבל, וגם אין לו תשוקה להתקרב לאיסור, כדי להנות ממנו.

בחי"ב היא, אפשר ולא קא מכוין.

לה) בחי"ב היא "אפשר" לו להבדל, "ולא קא מכוין" להתקרב ולהנות. ובקבלת הנאה של איסור בדרך כזה, פליגי בה אב"י ורבא, אב"י סבר, אע"פ "שאפשר" דהיינו שיש לו עצה להתרחק ממנו, ולא להנות מהאיסור, מ"מ מותר לו להתקרב ולהנות ממנו, משום "דלא קא מכוין", כלומר, משום שאין לו תשוקה בלבד להתקרב לאיסור, ע"כ אינו חשוב קבלה, אע"פ שמתקרב ונהנה מהאיסור. ורבא אמר, כיון שאפשר לו, שלא להתקרב ולהנות מהאיסור, ע"כ אסור לו

ביאור ד' הבחינות שברצון, ע"פ ד' הבחינות שבאפשר וקא מכוין.

לג) ובכדי ליתן בזה הסברה מדויקת ורחבה, אבאר לך את זה, עם דברי חז"ל (פסחים כ"ה ע"ב ע"ש) וז"ל, אתמר, הנאה הבאה לו לאדם בעל כרחו, אב"י אמר מותרת, ורבא אמר אסורה, אפשר וקא מכוין, לא אפשר וקא מכוין, כולי עלמא לא פליגי דאסור. לא אפשר ולא מכוין כולי עלמא לא פליגי דשרי, כי פליגי דאפשר ולא מכוין, ופירש"י ז"ל "אפשר". אפשר לו ליבדל. "וקא מכוין" וקא מכוין להתקרב כדי להנות, כגון ריח של איסור, עיין שם.

בחי"א היא, לא אפשר ולא קמכוין.

לד) הנך מוצא בדבריהם, ד' בחינות, של קבלת הנאה: בחי"א היא "לא אפשר" לו להבדל "ולא קא מכוין" להתקרב ולהנות,

להתקרב ולהנות, אע"פ שאין לו תשוקה להתקרב לאיסור ולהנות.

בחי"ג היא, לא אפשר וקא מכוינ

לו) בחי"ג היא "לא אפשר וקא מכוינ" דהיינו "דלא אפשר" לו, להבדל ולהתרחק מן האיסור שלא יהנה ממנו, "וקא מכוינ", הוא שיש לו תשוקה להנות מהאיסור. וקבלת הנאה של איסור באופן כזה, כולי עלמא לא פליגי דאסור, כי אע"פ שאי אפשר לו, ואין לו שום עצה, להבדל מהאיסור ולא להנות, מ"מ, כיון שיש לו תשוקה בלבו, להנות ולהתקרב, הרי התשוקה הזו, נחשבת לו לקבלת הנאה, מדבר האסור בהנאה, והוא חוטא. ואיכא דאמרי, שגם בזה סבר אביי שמותר, ע"ש.

בחי"ד היא, אפשר וקא מכוינ.

לו) בחי"ד היא "אפשר וקא מכוינ", דהיינו, ש"אפשר" לו להבדל ולהתרחק מן האיסור, ולא להנות ממנו, וגם "קא מכוינ", שגם יש לו תשוקה להתקרב ולהנות מאיסור, וכאן, כולי עלמא לא פליגי דאסור, להיותו קבלת הנאה של האיסור, באופן הגס ביותר, כי חושק להנות, וגם אפשר לו להבדל ואינו עושה כן, לפיכך, הוא גדלות הרצון לקבל בבחינתו הסופית, שהוא אסור לדברי הכל, ואפילו אליבא דאיכא דאמרי אליבא דאביי שהתירו בבחי"ג, מודים כאן שאסור, ע"ש בגמרא.

זח) והנה מצאנו מתוך דבריהם ז"ל הנ"ל, את הלשון המדויקת, להגדיר בה כל בחינה ובחינה מד' הבחינות של "הרצון לקבל", באופן שיהיה קולע אל השערה, ולא יחטיא את המטרה הרצויה, כי נתנו לנו ד' מדרגות זו למטה מזו, בחטא של איסור הנאה, התלוי ב"רצון לקבל" של החוטא. ובג' מדרגות ראשונות, שהן: לא אפשר ולא קא מכוינ, ואפשר ולא קמכוינ, ולא אפשר וקא מכוינ, אין האיסור הנאה מוסכם לדברי הכל, אלא רק בבחי"ד בלבד. כמבואר.

לט) ואנו רואים, שחז"ל הרכיבו ב' דברים זה בזה, שהם דבר "האפשרות" להבדל

ולא לקבל ההנאה ודבר "ההשתוקקות" והמשכת לבו לרצות אותה ההנאה, שמצירוף שתיים אלו, יצאו להם ארבע הבחינות. ועתה נקבל הדברים האלו, ונדעם לענייננו בעולמות העליונים, שהם השורשים, לכל מיני הרצונות שישנם במציאות, ומתחתון ילמד העליון.

כשנתגלה הרצון לקבל במלכות דכתר,

יצאה מכתר ונעשתה לבחי"א.

מ) והנה בחי"א שנקראת חכמה, וגם חיה יש להבחין בה ב' הבחנות (כנ"ל הסת"פ ח"ב אות כ"ז). הבחן א', הוא החומר הראשון שלה, וכבר ידעת (עי' היטב לעיל הסת"פ ח"ב אות כ"ג ד"ה ועתה), שהוא בחינת מלכות דעליון שלה, דהיינו מלכות דכתר, שקיבלה את צורת רצון לקבל, שבחידוש הצורה הזאת, קיבלה מלכות דכתר שם חדש, שהוא בחי"א. וכבר ידעת, שבשעה שהרוחני קונה לו צורה חדשה היא נבדלת לשליטה בפ"ע, כן המלכות דכתר, שהיא הרצון להשפיע שישנו במאציל, כשנולד בו כביכול הרצון להאציל, הרי ודאי, שאינו צריך לכלי מעשה ח"ו אלא הרצון שלו תיכף יצא אל הפועל, דהיינו, שקיבלה הצורה של "הרצון לקבל" שהוא חומר ראשון של הנאצל כנ"ל, והוא הנקרא בחינה א'.

יצאת המלכות דכתר לבחי"א, דומה כמדליק

נר מנר, שאין הראשון חסר.

מא) וזכור כאן, שאין העדר ברוחני, ומה שנאמר, שמלכות דכתר קבלה צורה דבחי"א, אין הכוונה שמלכות דכתר, ח"ו נעדרה ונחסרה מהכתר, אלא שהמלכות דכתר נשארה במעלתה הא' בלי שינוי, שהוא כמדליק נר מנר ואין הראשון חסר ואותה המלכות דכתר שקבלה את בחינה א', לא חסרה בזה כלום מהכתר, אלא רק, שנוספה בחינה חדשה, כלומר, מלכות דכתר נשארה במקומה על כל שלימותה ומעלתה כמקודם, אלא, שנוספה עוד בחינה של מלכות דכתר, דהיינו, בחינת המלכות שקיבלה את בחי"א ונעשתה לחומר ראשון בספירת החכמה, וזכור זה לכל ההמשך ולא תתבלבל.

שאינן האור והשפע בכלי, כי אז יתכן, שתשתוקק אחריו, אבל זה אינו יכול להתגלות בעוד שהכלי מלא מהאור שלה, ע"י שם היטב. ולפיכך, כיון שכלי דחכמה האמור, הוא מלא באור שלה, אין בו עוד ההשתוקקות אל השפע, וע"כ נחשבת חכמה ללא קא מכויץ, שפירושו, שאין לה המשכה והשתוקקות אחר השפע, כמבואר.

התגברות הרצון שבבינה, נבחנת לאפשר. ומצד שבא לה זה מהחומר הא, נבחנת, ללא קא מכויץ.

(מד) ובחי"ב שהיא בינה, נבחנת אל בחי' אפשר ולא קא מכויץ: כי מצד החומר הראשון שלה (כנ"ל הסת"פ ח"ב אות כ"ט ד"ה וכן עש"ה), שהוא מלכות דעליון שלה, דהיינו מלכות דחכמה, שקיבלה בתוכה את חידוש הצורה דבחי"ב, דהיינו על ידי ההתגברות שעשתה (כמ"ש היטב לעיל ח"א פ"א אות נ' ד"ה וטעם עש"ה) הרי התגברות הרצון הזה, נבחן לבחינת אפשר, כלומר, שהיה אפשר לה, שלא לעורר את התגברות הרצון הזה, ונבחנת ג"כ, לבחינת לא קא מכויץ, משום דמלכות דחכמה הוא, והוא מלא מהאור שלה, וע"כ, אין התשוקה נגלית בה, כנ"ל, ותבין, שכל תוספות גילוי הרצון, שנעשו בבחי"ב יותר על בחי"א, הוא רק בחינת ה"אפשר", דהיינו התגברות הרצון שעשתה, שזהו מכה הנאצל עצמו (ע"ש לעיל ח"א פ"א אות נ' ד"ה עתה).

אור החכמה מספיק, ולא היתה מוכרחת להתגבר ולהמשיך חסדים.

(מה) ואין להקשות, הרי גם מלכות דכתר שנעשתה לבחינה א' בספירת החכמה, היתה לה ג"כ אותה האפשרות שלא לקבל בחינת חידוש דהרצון לקבל, ולמה נבחנת בחי"א ב"לא אפשר", אמנם יש כאן הפרש גדול כי המלכות דכתר, לא היתה לה אפשרות, להאציל את הנאצל בלי שיהיה לו "הרצון לקבל", כמ"ש לעיל, משא"כ מלכות דחכמה, שהיא בחינת הנאצל גופיה, היתה יכולה להסתפק לגמרי בבחינת הרצון לקבל שלה, בלי להתעורר ברצון להשפיע שהוא בחי"ב.

אחר שהחומר הא' קבל האור, נגלה הכלי של חכמה עצמה.

מב) הבחן ב', הוא החומר של הכלי הוא אחר שקיבל האור שלו, כי אז נשלם הכלי ונקרא "חכמה", כלומר, כי בטרם שקיבלה את האור שלה נקראת על שם הבחינה שלה לבד, דהיינו בחי"א, ואינה עדיין בחי' כלי חכמה, אלא מלכות דכתר. ואפשר לדמות זה, כמו עובר במעי אמו, שאינו עולה בשמו, בטרם שנוגד וקיבל אור וחיות השייכים לו. כן החומר הראשון, בטרם שקיבל האור שלו, אינו עולה עוד בשם חכמה, אלא נכלל עוד במלכות דכתר, אלא אח"כ, כשהחומר המשיך האור שלו שנקרא "חיה", אז קונה הכלי את שמו המיוחד לו, דהיינו "חכמה" (עיי' היטב לעיל אות כ"ז ד"ה ועתה). וב' הבחנות אלו, יש להבין בכל ספירה וספירה, שהן: הכלי בטרם שקבל האור, שנבחן עוד על השם העליון, והכלי אחר שקבל את האור, כי אז הוא נחשב בבחינתו עצמו.

מצד החומר הא, נבחנת החכמה ללא אפשר. ומצד שהיא מלאה אור, נבחנת ללא קמכויץ.

מג) עתה תבין, שבחי"א שהיא חכמה, נבחנת לבחינת "לא אפשר ולא קא מכויץ": כי מצד החומר הראשון שלה, שהוא מלכות דכתר, שקבלה את חידוש הצורה דבחי"א, בעת אשר ספירת החכמה, עדיין לא עלתה בשם לפני עצמה. כנ"ל, הרי ודאי גילוי הרצון לקבל הזה, נבחן ל"לא אפשר", כלפי ספירת החכמה גופה, וגם מצד המלכות דכתר, נחשבת "לא אפשר" כי אי אפשר לה להאציל את החכמה, בלי שיהיה לחכמה, בחינת "רצון לקבל", כי קבלת השפע בלי רצון לקבל אותו, הרי היא כפיה וטורח, בהיפך מכונת המאציל, שהיא להיטיב ולהנות, כנדוע. וגם נבחנת אל "לא קא מכויץ", שפירושו שאין לה המשכה והשתוקקות לקבלת האור. כי כבר ידעת, שאין שלימות ברצון בטרם שנתגלתה בו השתוקקות והמשכה אל האור (כנ"ל ח"א פ"א אות נ' ד"ה עתה עש"ה). גם נתבאר שם היטב, שאין ענין ההשתוקקות מתגלה, רק בעת

שכבר ישנה הארת חכמה בו"א, דהיינו בבחי"ג כנ"ל, והמלכות דו"א, אינה מוכרחה לעשות ההתגברות הזאת מחדש, כדי להמשיך אור החכמה, בשיעור יותר גדול מבחי"ג. וקמכוין הוא, מפני שההתגברות הזו, אחר אור החכמה, עשתה בבחינת השתוקקות, דהיינו בשעה שלא היה לה אור החכמה, שאז מתגלה התשוקה, כנ"ל.

הפרש בין אור החכמה להארת החכמה.

(מט) ואין להקשות כאן, הרי בבחינה ג' יש הארת חכמה, כנ"ל, דעל כן נקראת בחינה ד' בבחינת "אפשר" וא"כ איך מתגלה בבחי"ד התשוקה לאור החכמה, אמנם תבין מאד כי יש הפרש גדול, בין הארת החכמה לבין אור החכמה. כי הארת החכמה, משמעותה, שעצמות המדרגה היא אור דחסדים, אלא שמקבלת הארה מאור החכמה, משא"כ אור החכמה, הרי כל עצמותו של האור כולו חכמה, ולא כלל חסדים. והנה לבחינת חיותה של המדרגה, מספיקה ג"כ הארת החכמה כמו שיש בבחי"ג שהיא ז"א, וע"כ המלכות דו"א, שהתגברה ברצונה להמשיך אור החכמה, לא היתה מוכרחה לזה, אלא שהיתה בבחינת השתוקקות בה אחר עצמות אור החכמה, הנעלה הרבה על בחינת הארת החכמה שבבחי"ג. כי כלפי אור החכמה האמור, נבחנת שהיא ריקנית מהאור הזה, ויתכן ע"כ שתתגלה אחריה התשוקה, כמבואר.

בחי"ד כלבד נחשבת לכלי קבלה משום שהיא בבחינת אפשר וקא מכוין.

(ג) והנה נתבאר שלא כל הרצונות נחשבים לכלי קבלה, אלא רק בחי"ד בלבד, כי אין הרצון נחשב לבחינת קבלה, זולת בב' התנאים "אפשר" ו"קמכוין", דהיינו: שלא יהיה מוכרח לקבלה, ושתתגלה בו "השתוקקות לקבל". לאפוקי בחי"ג, אע"פ שיש שם השתוקקות לקבל, דהיינו "דקא מכוין", מ"מ כיון דמוכרח לקבל, שהוא חיותו המוכרחה כנ"ל, ע"כ אינו נחשב לכלי קבלה. ולאפוקי בחי"ב, שאע"פ שאינה מוכרחת

ולהמשיך אור דחסדים משום דאור החיה מספיק לגמרי בשביל הנאצל, ואינו צריך עוד לשום הוספה כל שהיא.

ז"א נבחן ללא אפשר, משום שאור החכמה היה חסר לו.

(מו) ובחי"ג, שהיא זעיר אנפין, נבחן ל"לא אפשר וקא מכוין". "לא אפשר" הוא, מטעם דאחר שהבחי' הב' נתעוררה והמשיכה האור דחסדים נעשה בזה בחינת עיכוב, על אור החכמה שבנאצל, כי בחינת הרצון להשפיע הוא הפוך מבחי"א, שהיא רצון לקבל, ששם אור החכמה, וכיון שאור החכמה הוא עיקר החיות של הפרצוף, דע"כ מכונה האור הזה, בשם חיה, כנ"ל, לפיכך חזרה המלכות דבינה, והמשיכה הארת אור החכמה לתוך אור דחסדים שלה, וכשמלכות הבינה המשיכה ועשתה חידוש צורה זאת, יצאה מבחינה ב' ונעשתה לבחינה ג' (כנ"ל הסת"פ ח"ב אות ל' ד"ה ועל עש"ה), שנקרא זעיר אנפין.

ז"א נבחן לקא מכוין, משום שהיתה לו השתוקקות לחכמה.

(מז) ובהמשכה זו, שהיא בחי"ג, יש עלינו להבחין שני דברים: הא' הוא "דלא אפשר", דהיינו, שאין לה עצה אחרת, מחמת שאור החיה היה חסר בנאצל. והב' הוא, דקא מכוין" כי יש כאן השתוקקות, אחר הארת החכמה שהמשיכה, מחמת שהמשיכה אותו, בעת שהיתה ריקנית ממנו, כי בחי"ב היתה מכסה על אור החכמה כנ"ל, ויש בה רק אור דחסדים בלי חכמה, לכן המלכות שלה, שהמשיכה הארת החכמה, הנה המשיכה זאת בבחינת השתוקקות, שנקראת "קא מכוין" כנ"ל. וע"כ נקראת בחינת ז"א, "לא אפשר וקא מכוין", כמבואר.

המלכות נבחנת לאפשר, משום שהיה לה להסתפק בחכמה שבזו"א. ולקא מכוין, משום שהיתה לה השתוקקות.

(מח) ובחי"ד שהיא המלכות, נבחנת ל"אפשר וקא מכוין": אפשר הוא, מטעם

לקבל, מ"מ כיון דאין שם השתוקקות, אינה נחשבת לכלי קבלה ואין צריך לומר בחי"א, שאין בה לא זה ולא זה, כי היא מוכרחת

לקבל האור שלה שהוא חיותה, וגם אין בה השתוקקות, ע"כ ודאי הוא רצון קלוש לגמרי.

פ ר ק ה'

מבאר: א. הצמצום והמסך. ובו ד' ענינים: א. הצמצום היה בהשואה אחת מכל הצדדים. ב. דבר המסך, כיון שכל המשכת אור היא בבחינה ד' צריכים כח מעכב שלא יתפשט האור גם לבחינה ד', וכח זה נקרא מסך. ג. ב' בחינות במלכות: א. שמצומצמת לא לקבל לתוכה אור מרצונה עצמה. וזה נוהג בעגולים. ב. שמצומצמת מחמת כח מעכב עליה, דהיינו מסך. וזה נוהג בספירות דיושר. ד. האור העליון הוא במנוחה מוחלטת, ואינו פוסק מלהאיר אפילו רגע. ומתי שהנאצל משתוקק הוא ממשיך אליו האור.

בחינת כללות הכלי אינה ניכרת, אלא כולו אור, כמ"ש בחלק א', אלא אחר שנסתלק אור א"ס מאותן הבחינות, אז הוכרו הבחינות הללו ונגלה הדבר, שיש עתה להבחין: את האור בפ"ע, דהיינו, בבחינת מה, שהיה בהן מקודם הצמצום, וד' הבחינות בפני עצמן, נשארו ריקות מאור, כי אחר הצמצום נגלה, שאין הבחינות הללו דבר אחד עם אור א"ס ב"ה, כמו שהיה נראה מטרם הצמצום. וזה הוא כדוגמת הנר הכלול באבוקה, שאינו ניכר, וכשהפרישו אותו מהאבוקה, אז הוא ניכר לכל, והבן היטב.

נד) ולכאורה יש להקשות, אחר שעיקר הצמצום לא היה אלא בבחי"ד, הרי נגלה, שאין הבחינה ההיא ראויה לקבלת האור, אמנם ג' הבחינות הראשונות, שלא היה עליהן הצמצום נגלה שהמה ראויות לקבלת האור, וא"כ הרי יצא לנו מזה, הבחן של מעלה וחשיבות זו על זו, דהיינו שבחי"ד שפלה היא, מג' הבחינות הראשונות.

הצמצום לא היה מחמת פחיתות בחי"ד, אלא מחמת קישוט בלבד.

נה) אמנם הענין הוא, כי הצמצום של האור מבחי"ד, לא היה מחמת הפחיתות שבה ח"ו, כי עדיין עוסקים במלכות דא"ס ב"ה, ששמה היתה הבחי"ד, בבחינת אור א"ס ב"ה עצמו, ואיך אפשר אפילו להרהר, שהצמצום היה מחמת פחיתות בחינה ד', אלא שהצמצום היה מטעם קישוט בעלמא, שחשקה המלכות

הפרש שבין צמצום לבין מסך. נא) ואחר שכבר ידענו היטב, את ד' המדרגות שברצון לקבל זו למטה מזו, בשיעורן המדויק, נבאר עתה, את דבר הצמצום והמסך, וההפרש שביניהם. והנה הצמצום כבר נתבאר היטב בחלק הא', גם באו"פ כאן, ואין להכפיל הדברים. והעיקר מה שצריך לענינו, הוא ענין ההשואה שהיתה שם (ע"י לעיל באו"פ ח"א פ"א אות צ' ד"ה הצמצום וד"ה עגול), ע"י שם היטב.

ד' הבחינות קבלו בצמצום, ענין סבה ומסובב. נב) ונתבאר שם. לפי שאור א"ס שוה בהשואה גמורה, הוכרח ג"כ שיצמצם עצמו בהשואה אחת מכל הבחינות, כלומר, שכל ד' הבחינות שנצטמצמו הן שוות במעלה אחת, בלי הבחן זכות ועביות העושים לד' מדרגות זו שפלה מזו, עד בחי"ד, העבה מכולן והשפלה מכולן, אלא שהן בהשואה אחת. וכל מה שנתוסף בצמצום, להבחין בה יותר מבא"ס ב"ה, הוא רק, ענין ד' הבחינות, מבחינת מה שהן מסובבות ומשתלשלות זו מזו, על דרך סבה ומסובב: שבחי"א היא סבה וגורם לגילוי בחי"ב, ובחי"ב סבה לבחי"ג, ובחי"ג סבה לבחי"ד, אלא הן בהשואה א' מבחינת זכות ובמעלה כנ"ל.

סבה ומסובב שבד' בחינות, לא היו בא"ס. נג) וענין סבה ומסובב זה, שמחלק אותן על כל פנים לארבע בחינות, לא היה נגלה בא"ס ב"ה קודם הצמצום, כי שם, אפילו

הצמצום היה מדעתה. המסך דוחק האור בכח שליטה שלא מדעתה. (נח) והבן ההפרש. בין דבר הצמצום שעשתה המלכות דא"ס, שהיא בחינת הסתלקות מגדלות הרצון לקבל, מרצונה ובחירתה להשוות הצורה ביותר למאציל, ובין דבר המסך, שהוא בחינת כח העיכוב, בשליטה והכרח, שלא יגיע האור לבחינה ד'. (נט) וטעם הדבר הוא, כי אע"פ, שהן הצמצום והן המסך, נעשו על ידי מלכות דא"ן סוף ב"ה, כנ"ל. אמנם כבר ידעת, שבשעה שהרוחני קונה צורה חדשה, נוספת על צורתו, נבחן עי"ז לשני רוחנים, ולב' בחינות, הרחוקות זו מזו לפי מדת גדול שיעור שינוי הצורה, שיש בין ב' הצורות הללו. כי כמו שהגשמיים נפרדים זה מזה על ידי גרון, ונרחקים זה מזה על ידי מקום ושטח, כן הרוחניים נבדלים זה מזה על ידי חידוש צורה, ומתרחקים זה מזה לפי מדת גדלו של השינוי, שנמצא בין צורה לצורה, אם פחות ואם יותר.

המסך הוא תולדה של המלכות המצומצמת. מה שהוא רצון בעליון הוא כח בתחתון.

ו) ולפיכך, אחר שהמלכות הנ"ל, עשתה המשכה לאור הקו על ג' בחינות, נבחנת המשכה זו לצורה חדשה, שנתוספה על צורת הצמצום. באופן, שיש עתה שתי בחינות במלכות הנ"ל: הא' היא המלכות המצומצמת, שהיא הצורה הא' שנעשתה במלכות דא"ס ב"ה, וקבלה הצורה החדשה שנקראת "מלכות מצומצמת". ואח"כ, כשהמלכות הזו, עשתה המשכה אחר האור של ג' הבחינות, נולדה ויצאה צורה חדשה, שנקראת "מסך" כלפי האור שלא יופיע בה בבחי"ד. ונודע שכל רצון שיש בעליון, נעשה שליטה אצל הענף היוצא ממנו, ולפי שהמסך הוא ענף ותולדה מהמלכות המצומצמת, לכן, אע"פ שהמלכות צמצמה עצמה מרצונה ודעתה, בלי שום שליטה על ידי העליון ממנה, עם כל זה, התולדה הנמשכת ממנה, דהיינו המסך, כבר הצמצום רוכב עליו בשליטה גמורה

הזאת, לבחינת דבקות, בעילוי האפשרי ביותר, להדבק כולה במאציל, שהוא ענין השוואת הצורה ביותר אל המאציל (כמ"ש לעיל ח"א פ"א אות צ' ד"ה הצמצום עש"ה), וע"כ לא נפלה מעלתה של הבחי"ד, גם לאחר הצמצום.

המשכת הקו היתה תחילה בבחי"ה, וע"כ היה צריך כח מעכב על בחי"ה, שלא יכנס בה האור.

ו) עתה נבאר ענין מסך שנעשה על בחי"ד, שהיא מלכות, כי בעת שעולם הצמצום דהיינו מלכות דא"ס ב"ה שנתלבשה שם כנודע דכל מדרגה מתחלת ממלכות דעליון שלה הנעשה לבחינת חומר ראשון שלה (כנ"ל אות כ"ז). והנה כשהמלכות הזאת המצומצמת, חזרה והמשיכה אור עליון על ג' בחינות בלבד, הנה ההמשכה הזאת היתה בהכרח, עם ההשתוקקות שבבחי"ד שבה, כי ג' הבחינות הראשונות, אינן כלל כלי קבלה והמשכה כל עיקר. ולפיכך הכרח הוא, שהמשיכה האור העליון מתחילה, אל כל ד' הבחינות, דהיינו אפילו אל בחי"ד שלה, אלא כדי שלא יגיע האור לבחי"ד, הוכרחה להוסיף כח חדש, לעכב את האור שלא יתפשט לבחי"ד.

כח המעכב שנתוסף על בחי"ה, נקרא מסך.

ז) וזה הכח החדש שהוסיפה, נקרא בשם "מסך", שהמסך הזה הוא הגורם השורשי, בדבר המשכת אור הקו על ג' הבחינות: כי הצמצום שעשתה, דהיינו שסילקה את רצונה מלקבל בבחי"ד, היה מספיק רק להסתלקות האור העליון ממנה בלבד, אמנם אח"כ חזרה והמשיכה את האור, הנה הוכרחה לערר שוב את בחי"ד שלה, כדי להמשיך את ההמשכה החדשה, וא"כ לולא עשתה כח חדש כלפי התפשטות האור, היה שוב האור מגיע גם אל בחי"ד, הרי שעיקר הגורם להמשכת אור הקו על ג' הבחינות, הוא רק, כח "המסך", שעשתה מחדש כלפי האור. והבן היטב את ב' הבחינות הללו דהיינו הצמצום, והמסך, שהם היסודות לכל ההמשך שבחכמה הזאת.

המשכת הנאצל אנו מכנים התפשטות האור העליון. (ג) ובאותו רגע שהנאצל משתוקק לקבל מהאור העליון, מיד שואב אליו את האור העליון. בדומה למדליק נר מנר ואין הראשון חסר, כן בשעה שהנאצל ממשיך אליו האור העליון אין אור העליון חסר כלום מחמת אותו החלק שהמשיך הנאצל לתוכו, וכן אין לו שום התפעלות או התפשטות מחמת המשכתו של הנאצל, אלא, כדי לשבר את האזן, אנו מכנים את המשכת הנאצל, בשם התפשטות האור העליון. וזכור זאת לכל המקומות, כי אנו מדברים תמיד, בלשון התפשטות האור העליון, והכונה היא, על המשכתו של הנאצל גופו, על ידי השתוקקותו עצמו בלבד.

חלק האור שהיה צריך להכנס לבחי"ד,

וגדחה ממנה, הוא נעשה אר"ח.

(סד) ולפיכך, אחר הצמצום, שהמלכות דא"ס ב"ה חזרה והמשיכה האור העליון, הנה כיון שהמשיכה אותו ע"י ההשתוקקות שבבחי"ד שלה, כנ"ל, הנה נמשך לה האור העליון גם אל בחי"ד, אלא מכח המסך שעשתה, לעכב את האור שלא יתפשט אל בחי"ד, הנה חזר אותו חלק האור לאחוריו, שבזה קיימה את רצונה שמתחילה, שיגיע לה האור רק בג' בחינות. אמנם אותו חלק האור, שהמסך החזיר לאחוריו לשרשו, דהיינו החלק הראוי לבחי"ד, לא נעלם ממנה, אלא נעשה לאור גדול, המלביש את ג' הבחינות של האור העליון, ממקום המסך ולמעלה עד השורש, שהאור החוזר הזה, נעשה לבחינת כלי קבלה, לג' הבחינות של האור העליון, במקום הבחי"ד, כנ"ל (הסת"פ אות כ"א ד"ה ועתה, עש"ה).

להיותו מדרגה שניה לעולם הצמצום כנ"ל.

ההפרש מעגולים ליושר, הוא, במסך שנתחדש בע"ס דיושר.

(סא) המתבאר מהנ"ל, שיש ב' בחינות מלכות: האחת היא „מלכות מצומצמת" והשניה היא, מלכות שיש בה מסך. ותדע, שזהו כל ההפרש בין ספירות דעגולים לספירות דיושר, שנקראות קו. כי בעשר הספירות דעגולים, הנה המלכות שבהן מבחי' המלכות המצומצמת, שאין שם מסך כנ"ל, ובעשר ספירות דיושר, הנה המלכות שבהן מתוקנת במסך הנ"ל. כמ"ש להלן.

הטעם שהאור מכה ורוצה להכנס לבחי"ד,

הוא מפני שהנאצל המשיכו כן.

(סב) עתה תבין היטב, את ענין האור החוזר, העולה ע"י זוג דהכאה מפגישת האור העליון במסך שעל בחי"ד, שהתחלנו לבאר לעיל (אות י"ח ד"ה והענין). ותבין, מה שאמרנו שם, שהאור העליון אינו מקפיד על הצמצום שעשה הנאצל, והוא יורד להתפשט גם בבחי"ד, עש"ה, הנה הטעם הוא, מפני שהנאצל בעצמו ממשיכו בהכרח מתחילה כן, כי כבר נתבאר (לעיל ח"א פ"ב אר"פ אות ב') שהאור העליון, הוא תמיד במצב המנוחה המוחלטת, ואינו פוסק מלהאיר לתחתונים אפילו רגע, כי אינו נופל ח"ו תחת המקרה והחידוש, וכל עניני התפשטות האור העליון האמורים, הכונה היא על המשכה מצד הנאצל, אשר מקבל מהאור העליון, כפי הכנת הרצון לקבל, דהיינו ההשתוקקות שבו. כמו שנתבאר לעיל (הסת"פ ח"ב אות ג' ד"ה והנה).

פ ר ק ו'

מבאר: הטעם למה מסך דבחי"ד מעלה או"ח עד הכתר, ובחי"ג עד החכמה וכו', שהוא, כי מדת גדלו של או"ח הוא, כפי שיעור האור שהיה יכול להתלבש בבחי"ד, אם המסך לא היה דוחה אותו לאחוריו. ומבאר ג"כ שהע"ס דאו"י הן ממעלה למטה, והיינו שהן שבהן הוא משובח יותר. וע"ס דאו"ח הן ממטה למעלה, והיינו שהעב שבהן הוא משובח יותר.

ממטה למעלה פירושו שהעב יותר הוא חשוב יותר.

(סז) ועוד יש עשר ספירות שניות בנאצל, שהן בערך הפוך מע"ס של האור העליון הנ"ל. והן עשר הספירות שבאור החוזר, העולה ממסך שבבחי"ד כנ"ל, המלבישות את עשר הספירות של האור העליון. וסדרן הוא מלמטה למעלה, שפירושו מן העב אל הזך, אשר העב יותר הוא הראשון במעלה, וכל הזך יותר-יותר שפל, שהוא בסדר הפוך, לע"ס דאור העליון.

המלכות דאו"י, היא כתר דאו"ח.

(סח) באפן שהעבה מכולן, שהיא בחי"ד, היא החשובה מכולן, שהרי היא השורש של כל עשר הספירות דאור חוזר אלו. כי כל האור החוזר הזה אינו יותר, כי אם חלק האור השייך לה בלבד, שהמסך החוזר לאחוריו. וע"כ, בחי"ד נבחנת לבחינת כתר, שפירושו שורש כנודע.

המלכות דאו"ח היא בכתר דאו"י.

(סט) ובחי"ג, שאינה עבה כל כך כמו בחי"ד, נבחנת לספירת חכמה דאור חוזר, דהיינו השניה במדרגה לכתר. ובחי"ב, הזכה יותר מבחי"ג, נבחנת למדרגה שלישית במעלה מכתר, דהיינו בינה. ובחי"א, הזכה עוד יותר מבחי"ב, נבחנת למדרגה רביעית במעלה מן הכתר, דהיינו ספירת זעיר אנופי, הכולל שש ספירות חג"ת נה"י. ובחינת הכתר דאור ישר, הזכה יותר מכולן, נבחנת בערך האור החוזר האמור רק לבחינת המלכות, כלומר, השפלה מכולם במעלה, כי כל העב יותר הוא חשוב יותר, וכל הזך יותר הוא שפל יותר, היות והמדרגות מתפשטות מן העב אל הזך, וזכור זאת היטב.

האו"ח נחלק לספירות, ע"פ הלבשתו את הספירות דאור ישר.

(סה) ומהמתבאר תבין היטב, את שיעור מדתו וגדלו של האור החוזר הזה, שאינו לא פחות ולא יותר, אלא כשיעור האור, אשר המסך החוזר לאחוריו, דהיינו, חלק הזה שהיה ראוי להתפשט בבחי"ד, לולא החוזר אותו המסך לאחוריו. ועלה למעלה, והלביש את הבחינות דאור העליון, דהיינו, את בחי"ג הנקראת ז"א, ובחי"ב שנקראת בינה, ובחי"א שנקראת חכמה, וגם את השורש שנקרא כתר, משום זה נבחנת בחי"ד, שנתחלקה בעצמה, על אותן ד' המדרגות, אשר האו"ח שלה הלבישן ונעשו ד' בחינות זו למעלה מזו, בכלי דבחי"ד עצמה, משום שהאור שהיה שייך לה, עלה והלביש ד' המדרגות האלו. וע"כ נחשבת הבחינת שורש אליהן, שנקרא בשם כתר דאור החוזר הזה.

ע"ס דאו"י הן מלמעלה למטה, וע"ס דאו"ח ממטה למעלה.

(סו) ונמצא עתה, ב' בחי' עשר ספירות בנאצל, שהן: ע"ס מלמעלה למטה, וע"ס ממטה למעלה, כי יש ע"ס באור העליון, שהן: השורש, שנקרא כתר של האור העליון, וד' בחינות הנמשכות מהכתר, שבחי"א נק' חכמה, ובחי"ב נקראת בינה, ובחי"ג נקראת ז"א. (כולל שש ספירות חג"ת נה"י) ובחי"ד, היא מלכות, וסדרן הוא מלמעלה למטה, שפירושו, מן הזך אל העב, כלומר, שכל הזך יותר הוא חשוב יותר, והזך מכולם דהיינו השורש, נקרא כתר. ואחרי, כלומר העב מעט מכתר, נקרא חכמה, וכו', עד שהעב מכולם, שהוא מלכות, היא פחותה מכולם.

של או"ת, נמדד בשיעור העביות שיש במסך, שהמסך העב יותר דהיינו מסך דבחי"ד, מגלה קומה שלימה עד הכתר. ומסך מבחי"ג, רק עד החכמה. ומסך דבחי"ב, רק עד הבינה. ומסך דבחי"א, רק עד הו"א. ומסך שאין בו עביות אפילו מבחי"א, דהיינו הדומה לשורש, אינו מגלה שום קומה של אור, רק בחינת מלכות בלבד ע"ש. ועם המתבאר, תבין ענין ההודככות האמור במסך על ה' הבחינות הנ"ל. שהוא ענין התחלקות בחי"ד בעצמה, לחמש בחינות האמורות כאן, אשר דרכו של המסך לעלות ולהודכך, בחלקי מדרגות העביות הללו, הנמצאות בבחי"ד, מטעם שיתבאר לפנינו.

המלכות כלולה מכל ע"ס דאו"ת. (ע) והנה הבחי"ד בעצמה, מכת האו"ח שלה המתפשט לעשר הספירות מתחלקת בעצמה גם כן לעשר ספירות, כלומר, לד' בחינות וכתר, כי בחי"ד עצמה היא הכתר דאו"ח דהיינו השורש, כנ"ל, וט' הספירות דאו"ח, המתפשטות ועולות ממנה הרי הן הענפים שלה, ונודע, שכל הענפים נכללים וקיימים בשורש, לכן נבחנו בבחינה ד' לעצמה ה' הבחינות, שהן כתר וד' הבחינות, שהן ממטה למעלה.

הודככות המסך מחלקת את הבחי"ד לה' בחינות (עא) ובוזה תבין מה שהבאנו לעיל, (הסת"פ ח"ב אות ח' ד"ה אמנם) שמדת גדלו

פ ר ק ז'

מבאר: ענין הודככות המסך, וביאור יציאת ה' קומות כח"ב ז"א ומלכות זו למטה מזו מטעם הודככות המסך.

מטעם שרוצה להתלבש והמסך מעכוו. (עד) וטעם הדבר הוא, כי אור מקיף, פירוש, אותו האור העליון, שאינו יכול להתלבש בנאצל, מחמת שהמסך מעכוו עליו שלא להתפשט יותר משיעור קומתו, שהוא נשאר מחוץ לפרצוף ומקיף עליו, דהיינו שמאיר עליו מרחוק, ומתוך שאו"מ רוצה להאיר גם בפנימיות הפרצוף, כדרכו בא"ס שהאיר גם בבחי"ד, ע"כ הוא מכה במסך ומזככו, כלומר שמבטל העביות והקשיות שבו כדי שיוכל להתלבש.

מתחילה מתגבר המסך, ואח"כ מתגבר האור

(עה) ומתחילה מתגבר המסך ודוחה אותו לאחוריו, ואח"כ מתגבר האור ומוכך את המסך. אבל אינו מבטל רק אותו בחינת העביות שעליה היתה הזווג דהכאה, אם הזווג דהכאה היתה בבחי"ד הוא מבטל העביות דבחי"ד שהיא המעכבת עליו מלהתלבש בפרצוף, ומשאיר בעביות דבחי"ג שאין לו עמה עסק. ואם הזווג דהכאה היה בעביות בחי"ג, הוא מבטל רק העביות

כח העיכוב שבמסך, ומדת העביות שבמלכות, שקולים הם.

(עב) ובכדי להבין דבר הודככות המסך האמור, הנה צריכים להקדים שתי הקדמות: הא' היא, שכח העיכוב שבמסך, הוא שקול בהתאם למדת העביות, שהיא ההשתוקקות, אשר בבחי"ד, כמו ב' כפות המאזנים. והוא מטעם פשוט, כי אם השתוקקות לקבל היא גדולה, הרי צריכים להתאמץ בכח גדול לעכב את עצמו מלקבל, ואם ההשתוקקות היא קטנה, אינו צריך להתאמצות יתירה לעכב את עצמו מלקבל, הרי שכח העיכוב שבמסך, שקול כלפי מדת העביות שבבחי"ד אם פחות אם יותר.

האור המקיף, דרכו לזכך את המסך.

(עג) הקדמה ב' היא, שאותו האור המקיף שאינו מתלבש בנאצל, טבעו הוא, לזכך את העביות שבבחי"ד, לאט לאט על סדר ד' הבחינות, עד שמזכך את כל העביות כולה שבה, שמתחילה מזככה מבחי"ד לבחי"ג, ואח"כ לבחי"ב, ואח"כ לבחי"א, ואח"כ נעשית על ידו זכה לגמרי, בלי שום עביות כלל.

הסתכלות תלמוד עשר הספירות פנימית עא

דבחי"ג, ומשאר העביות דבחי"ב, וכו' עד"ז (כמ"ש בתלמוד ע"ס חלק ד', באו"פ פ"א).

בחי"ד אינה נעדרת, אע"פ שנודככה לבחי"ג.

עו) וכבר ידעת, שכל חידוש צורה המתהווה ברוחני, אין הצורה הקודמת נעדרת משום זה, כי אין העדר כלל ברוחני, אלא שיש כאן תוספת צורה, ולפי"ז תבין, שבחי"ד זו שנודככה לבחי"ג שבה, הרי היא נבחנת, שיצאה מהנאצל הוזה לבחינת נאצל חדש, שנתוסף על הנאצל הראשון, אשר הבחי"ד שבו, אינה בחי"ד שבבחי"ד, אלא בחי"ג שבבחי"ד. אמנם בנאצל הראשון, לא נתהווה משום ההודככות הוזה, שום שינוי כל שהוא.

תיכף שנודככה לבחי"ג, נודווג עמה האור העליון, כי אינו פוסק מלהאיר.

עז) ונתבאר לעיל, שהאור העליון אינו פוסק מלהאיר אל התחתונים אפילו לרגע, וענין התפשטותו לנאצל, תלוי רק בהכנת הכלי שלו, דהיינו על פי ערכים של הרצון לקבל שבנאצל, וכל אימת שהנאצל מתעורר ומשתוקק אחר האור העליון, הרי הוא משיג אותו תיכף, במדת רצונו, כמ"ש לעיל (הסת"פ ח"ב אות ס"ג ד"ה ובאותו) עש"ה. ולפיכך, אחר שנודככה בחינה ד' לבחי"ג שלה, ויצאה בבחינת נאצל חדש בפני עצמה, המשיכה אליה את האור העליון, או יצאו בה עשר ספירות חדשות של האור העליון ממעלה למטה, וגם עשר ספירות חדשות של אור חוזר מטה למעלה, ממש על דרך ההתפשטות של הנאצל הראשון, אמנם יש הבחן גדול ביניהן, בשיעור הקומה, כי הנאצל החדש חסר קומת כתר, ואין בו אלא קומת חכמה.

טעם למה בחי"ג חסרה מכתר.

עח) וטעם חסרון קומת כתר, בנאצל השני הוזה, הוא, מפני שאין בו עביות דבחי"ד שבבחי"ד, שבהבחן האו"ח, הוא הכתר שבבחי"ד וע"כ, לא השיב המסך את האור העליון רק מבחינת חכמה ולמטה, דהיינו אותו השיעור, שהיה ראוי לבא בבחי"ג שבבחי"ד. משא"כ בחינת הכתר דבחי"ד,

שלא היתה בה התפשטות אפילו אם המסך לא היה מעכב בידה, שהרי הכלי, שהמשיך את האור העליון, הנה תיכף מתחילתו, לא המשיך יותר מחכמה ולמטה, ולפיכך לא החזיר המסך לאחוריו את אור הכתר, אלא רק מאור החכמה ולמטה, וע"כ חסר אור הכתר מאו"ח זה. ולפי שאין שם אור הכתר מאו"ח, אין שם גם אור הכתר של האור העליון, כי אין שום אור שיכול להתלבש בנאצל, בלי או"ח שילבישו, שהיא בחינת כלי הקבלה שלו. כנ"ל (הסת"פ ח"ב אות כ"א ד"ה עתה) וע"כ, אין בו אלא קומת החכמה.

כל המשכה היא ע"י בחי"ד, ולכן צריכה למסך שלא יתפשט האור לבחי"ד.

עט) וזה הכלל, כל המשכת אור מחויבת להיות רק בבחי"ד שבנאצל, ואע"פ שאין כונה להמשיך שם אור, והטעם הוא, שהעביות שהיא למעלה מבחינה ד', אינה ראויה להמשכה כנ"ל (הסת"פ ח"ב פרק ה' אות ג' ד"ה ודבר) ואפילו בחי"א שבבחי"ד, ראויה יותר להמשכה, מהבחינה הג' האמיתית, שהיא למעלה, כלומר, שהיא זכה, מכל הבחי"ד לגמרי, ולפיכך, אם כבר כלה כל בחינת העביות מבחי"ד, אין שם עוד, מי שימשיך אור מא"ס ב"ה, ונפסק שם האור לגמרי, ומתוך שהמשכה צריכה להיות עם בחי"ד, ויחד עם זה, צריכה לשמור על עצמה, שלא יתפשט האור לבחינתה, מחמת הצמצום הנעשה על בחי"ד, לכן התקינה בעצמה, את המסך השומר על דבר זה: כי בעת, שהאור מתפשט ומגיע לבחינה ד', מתעורר המסך, ומחזיר את חלק האור הוזה, לאחוריו לשורשו ואותו החלק המוחזר לאחוריו, הוא אינו מתעלם, אלא נעשה לבחינת אור חוזר שפירושו, שממנו, בחינת כלי קבלה על האור העליון.

לענין המשכת האור, הבחי"ד והמסך הם כמו אחד.

פ) באופן, שהבחי"ד והמסך שעליה, המה דבר אחד, לענין המשכת אור מא"ס ב"ה

דבחי"ב, יצאו ע"ס חדשות בקומת בינה לבד וחסרים מכתר ומחכמה.

טעם חסרון חכמה במסך דבחי"ב

(פג) וטעם חסרון חכמה ממדרגה חדשה זו, הוא אותו הטעם האמור לעיל (הסת"פ ח"ב אות ע"ה ע"ו) בחסרון כתר, עש"ה. שמתוך, שאין בבחי"ד הזאת, אלא עביות של בחינה ב', הנבחנת לבחינת בינה של בחי"ד, הנה המשכה זו שעשתה, לא היתה מתחילתה, אלא מבינה ולמטה, ועל כן, אפילו אם המסך לא היה מעכב על האור העליון, הנה ג"כ לא היה מתפשט אל בחי"ד עצמה, אלא מבינה ולמטה. ונמצא עתה, שהמסך לא החזיר לאחוריו את הכתר והחכמה הראויה לבחי"ד, ולכן אין הכתר וחכמה נמצאים באו"ח הזה, וכיון שאין שם האו"ח אין שם, גם האור העליון של הכתר והחכמה, כי אין להם בחינת כלי קבלה.

יציאת מדרגת ז"א ממסך דבחי"א

(פד) והנה אחר שנשלמה המדרגה הזו החדשה של קומת בינה, בראש תוך סוף חזר האו"ח וזיכך עוד חלק אחד, משיעור העביות שבמסך, דהיינו מבחי"ב לבחי"א, וגם הוא נבחן שיצא לחוץ ממדרגת הבינה. ומפגישת האור העליון, במסך דבחי"א שבבחי"ד, יצאו ע"ס חדשות בקומת זעיר אנפין. וחסרות כאן ג' ספירות ראשונות, שהן: כתר, חכמה, בינה, מטעם הנ"ל.

יציאת מדרגת המלכות

(פה) ואחר שנשלמה מדרגת זעיר אנפין, בראש תוך סוף, נודרך גם החלק האחרון, שבעביות דבחי"ד. ונבחן ג"כ, שהמסך הזה שנודרך כולו, יצא לחוץ ממדרגת זעיר אנפין, והוא המכונה, מדרגת מלכות שלא נתחדש בו שום אור חדש, אלא שמקבלת הארה מו"א כי כבר אינו ראוי להמשכה, כנ"ל, וע"כ אין בה אלא אור הנפש, ותשלום ענין זה, יתבאר בע"ה בחלק ג'.

כי הקשיות של המסך שורה על העביות שבבחי"ד. ולפיכך, אין אנו מזכירים על פי רוב, רק את המסך בלבד, בדבר המשכת האור, אמנם הכונה בהכרח, על שניהם, כמבואר. וגם אנו, כדי לקצר הלשון, נכנה המשכת האור מא"ס, על שם המסך בלבד, וכן דבר יציאת המדרגות זו מזו, נכנה ג"כ, בשם "הודככות העביות", אע"פ שהכונה היא על הקשיות שבמסך. ותזכור, שהכונה היא על שיעורי העביות שבבחינה ד' העושים ד' בחינות קשיות במסך.

יציאת מדרגת החכמה מבחי"ג

(פא) והנה יציאת מדרגת החכמה ממדרגת הכתר, כבר נתבארה היטב לעיל, שע"ס ראשונות, שיצאו לאחר הצמצום, על ידי הפגישה של האור העליון, במסך הכלול מעביות השלמה שבבחי"ד, כנ"ל (הסת"פ ח"ב אות ס"ד ד"ה ולפיכך), ועל כן העלה אור חזר בקומה השלימה עד השורש, שנקרא כתר, ואחר שנשלמה המדרגה הזו, בראש תוך סוף, נודרך חלק עביות מהמסך, דהיינו מבחי"ד לבחי"ג, כנ"ל (הסת"פ ח"ב אות ע"ד) ולפי שקנה המסך שינוי צורה, נבחן שיצא לחוץ ממדרגת הכתר, כנ"ל. ועל ידי פגישת אור א"ס, במסך הזה שנודרך לבחי"ג, יצאו עשר ספירות שניות, שקומתן רק עד החכמה, וחסרות מכתר, כנ"ל. (הסת"פ ח"ב אות ע"ח ד"ה וטעם חסרון ע"ש).

יציאת מדרגת הבינה מבחי"ב

(פב) ואחר שנשלמה מדרגת חכמה זו, בראש תוך סוף חזר האו"ח, וזיכך עוד חלק משיעור עביות המסך, דהיינו מבחי"ג שבבחי"ד לבחי"ב שבבחי"ד והמסך החדש הזה דבחי"ב שבבחי"ד, נבחן, שיצא לחוץ ממדרגת חכמה מטעם הנ"ל אצל מדרגת כתר. (ע"י הסת"פ ח"ב אות ע"ו ד"ה וכבר) ומפגישת האור העליון במסך החדש הזה

פ ר ק ח'

מבאר: א. למה בהמשכת האורות כל העב יותר גדול יותר. ובהתלבשותם בכלים כל הוך חשוב יותר. ב. טעם ערך ההפוך שבין כלים לאורות שבכלים העליונים נגדלים תחילה, ובאורות התחתונים נכנסים תחילה. ג. למה נבחנו העגולים לאור הנפש.

כשמשיג אור הנפש הוא מתלבש בכלי דכתר. (פז) ב/ וכך הוא הסדר, שמתחילה יוצא הנאצל בבחינת עשרה כלים, שהם: כתר, חכמה, בינה, ז"א הכולל הג"ת נה"י והמלכות דהיינו שכלים העליונים באים תחילה, ואח"כ, כשמושפעת לו הנפש, נבחן, שהנפש הזאת באה לו בכלי הכתר, שהוא הכלי הוך יותר. והטעם שאין לו עוד אור הרוח, הוא, מפני שהמסך שבכתר אין לו עוד שום עביות, ואפילו של בחי"א, ובחינת אור הרוח אינה מושפעת, אלא על ידי פגישת האור העליון במסך דבחי"א, וכיון, שהמסך הוא בכלי דכתר שפירושו, שהמסך זך בלי עביות כלל, וע"כ אין לו אלא אור הנפש, המיוחס למלכות.

כשמשיג אור הרוח, יורד אור הנפש לחכמה, והרוח מתלבש בכלי דכתר.

(פח) וכשקונה עביות דבחי"א, או ע"י פגישת האור העליון, במסך הזה דבחי"א, מושפע לו אור הרוח, ומקומו של המסך הזה, הוא, בכלי דחכמה, שהוא בחי"א. אמנם, אע"פ שהמסך דכלי דחכמה, הוא שהמשיך את אור הרוח לפרצוף, כאמור עכ"ל, אור הרוח מתלבש בכלי דכתר ואור הנפש שהיה לו מקודם בכתר יורד לחכמה והטעם הוא כדאמרן, אשר בסדר קבלת האורות, מתלבש האור החשוב בכלי הוך יותר, והשפל ממנו בכלי העב, דהיינו, בהיפך מהסדר של השפעה, וע"כ, הרוח שהוא חשוב מנפש, עולה ומתלבש בכתר, והנפש יורדת ומתלבשת בחכמה.

וכשמשיג נשמה, היא מתלבשת בכלי דכתר, והרוח יורד לחכמה, והנפש לבינה.

(פט) ואח"ל, כשקונה המסך שלו העביות דבחי"ב, שזה נבחן שהמסך הוא בכלי דבינה,

מדת גדלו של האור הנמשך, תלויה במדת עביותו של המסך.

(פו) א/ והנה נתבאר היטב, איך כל מדת גדלו של השפעת האור העליון בנאצל, תלויה במדת עביותו של המסך, שעביות הגדולה יותר, דהיינו דבחינה ד', מושפעת בקומת כתר והפחות ממנה, מושפעת רק בקומת חכמה, וכו' עד למסך הוך יותר, שאין האור העליון משפיע לו כלום מטעם שאין בו עביות, כמבואר.

מדת גדלו של האור המתלבש, תלויה בזכות הכלי.

(פז) ב/ אמנם כל זה אמור, כלפי השפעת והתפשטות האור העליון אל הנאצל, כי כל המשפיע, הוא משפיע בדבר העב יותר, כי כל שהמסך עב יותר, הרי מתפשט לו האור העליון ביותר. (ע"י הסת"פ ח"ב אות ס"ב ד"ה עתה שהמשכחה של בחינה ד' נקרא התפשטות האור העליון). אמנם, כלפי סדרי הקבלה, של הנאצל, את האור העליון, אינו כן, אלא האור החשוב יותר, מקובל בכלי הוך יותר והשפל מקובל בכלי עב.

בכלים העליונים באים תחילה, ובאורות, התחתונים באים תחילה.

(פז) וזהו מה שאמרנו לעיל (פ"ב אות י"ד ד"ה ואין), שכל המשפיע, משפיע בדבר העב יותר, אבל כל המקבל, מקבל בדבר הוך יותר, וכדי להסביר לך הדברים האלו, אבאר לך סדר כניסת האורות אל הנאצל, לאחר התיקון. שאו מקבל האורות לאט לאט, על סדר המדרגה, שמתחילה משיג אור הנפש, ואח"כ משיג אור הרוח, וכו'. עד לאור יחידה, ובכלים הוא להיפך שמתחילה משיג כתר ואח"כ חכמה וכו'.

ההפרש מהשפעת האור, לסדר התלבשות האור. (צב) והנך רואה, את ההפרש הגדול, שיש בסדר השפעת האור העליון לפרצוף לסדר התלבשות האור בכלים. כי המשפיע צריך לבחינה העבה ביותר, כי אין אור היחידה מושפע לפרצוף, אלא כשנמצא שם מסך בכלי דבחי"ד דוקא, כמבואר, שמקודם לכן כשלא היתה שם עביות זאת, אלא עביות קלושה ממנו, דהיינו מבחי' ג', לא היה אפשרי לאור החשוב הזה, שנק' יחידה, שיהיה מושפע בפרצוף, ועכ"ו, כשנמשך האור החשוב הזה לפרצוף, אינו מתלבש בכלי דבחי"ד, אלא בוך מכולם, דהיינו בכלי דכתר.

כל אור הבא לפרצוף אינו מקובל אלא בכלי דכתר.

(צג) ועד"ו בחינת אור החיה, שאינה מושפעת, כי אם במסך שבכלי דו"א, דהיינו בחי"ג, ומ"מ כשמתלבשת בנאצל, אינה מתלבשת בכלי דו"א, אלא בכלי הו"ך יותר, דהיינו בכלי דכתר, כמבואר. ועד"ו, בחינת אור הנשמה אינו מושפע, אלא במסך עב מבחי' ב' בכלי דבינה, אמנם כשמתלבשת בו, אינה מתלבשת אלא בכלי דכתר, וכן אור הרוח, שאינו מושפע, אלא במסך דבחי"א בכלי דחכמה, מ"מ, כשמתלבש בו, אינו מתלבש בכלי דחכמה, אלא בכלי הו"ך יותר, דהיינו כלי דכתר, כמבואר. הרי, שכל אור ואור הבא לפרצוף, אינו בא לו בתחילה, אלא בכלי דכתר, כדאמרן, שכל המקבל אינו מקבל, אלא בכלי הו"ך יותר, ואף על פי שהשפעה הגיעה לו בכלי העב יותר והבן היטב.

העגולים אינם מקבלים האור העליון משום שאין בהם עביות

(צד) ומהמתבאר תבין ג"כ, למה העגולים אינם מקבלים שום השפעה מאור העליון, אלא כל האורות שבהם, צריכים לקבל מאור הקו, ואע"פ, שכלים דעגולים קודמים לכלים דיושר של הקו. והענין הוא פשוט, משום שאין בהם עביות כלל שכל ד' הבחינות שבהם הן בהשוואה אחת, כנ"ל (ח"א פ"א

אז, ע"י פגישת האור העליון במסך הזה, מושפע לו אור הנשמה, החשוב ביותר מאורות דרוח נפש. וגם כאן, הוא מקבל את אור הנשמה, בדבר הו"ך יותר, כלומר בכלי דכתר, כי אור הנפש השפל מכולם, שהוא בכלי דחכמה, יורד לכלי דבינה, ששם המסך דבחי"ב, שהוא עתה הכלי העב מכולם. ואור הרוח, יורד מכתר אל כלי דחכמה, ואור הנשמה החשוב מכולם, מתלבש בכלי דכתר, הו"ך מכולם.

וכשמשיג אור החיה, היא מתלבשת בכתר, והנשמה יורדת לחכמה, והרוח בבינה, והנפש בו"א.

(צ) וכשמסך שלו קונה העביות דבחי"ג, נבחן, שהמסך הוא עתה בכלי דו"א, שהוא בחי"ג ואז, על ידי פגישת האור העליון, במסך הזה דבחי"ג, מושפע לו אור החיה, החשוב עוד יותר מאור הנשמה, ועל כן, צריך לקבל אותה בכלי הו"ך יותר, ולפיכך, אור הנפש השפל מכולם, יורד מכלי דבינה אל הכלי העב עתה מכולם, שהוא כלי דו"א, ששם המסך דבחי"ג. ואור הרוח שהוא בחכמה, יורד עתה אל הבינה. ואור הנשמה שבכתר, יורד אל החכמה. ואור החיה החשוב מכולם, מתלבש בכלי דכתר.

וכשמשיג יחידה, היא מתלבשת בכתר והחיה יורדת לחכמה, והנשמה לבינה, והרוח לו"א, והנפש למלכות.

(צא) ואח"כ, כשהמסך קונה את העביות דבחי"ד, נבחן, שהמסך הוא עתה בכלי דמלכות, שהיא בחי"ד. ואז, על ידי פגישת האור העליון, במסך הזה דבחי"ד, מושפע לו, אור היחידה החשוב מכולם, שהוא מקבל אותה ע"כ בדבר הו"ך יותר, דהיינו בכלי דכתר. ולפיכך, אור הנפש השפל מכולם, יורד מהו"א אל כלי המלכות, שבו המסך דבחי"ד, והוא עב מכולם. ואור הרוח, יורד מהבינה אל כלי דו"א. ואור הנשמה יורד מחכמה אל כלי דבינה. ואור החיה, יורד מהכתר אל כלי דחכמה. ואור היחידה, שבא עתה, מתלבש בכתר. והנה עתה הגיע כל אור מנרנח"י, בכלי האמיתי המיוחס לו.

הסתכלות תלמוד עשר הספירות פנימית עה

הארתה על ידי מדרגה אחרת, הרי האור ההוא נקרא אור הנפש, או אור הנקבה. וכיון שאין העגולים מושפעים מן האור העליון, אלא שמקבלים הארתם על ידי הקו, הרי הם בבחינת אור נקבה או אור הנפש. וגם בכלים דיושר נתבאר לעיל, (הסת"פ ח"ב אות פ"ה ד"ה ואחר) אשר אם נזדככה כל העביות שבמסך, הרי אין שם עוד השפעה מהאור העליון, ואין שם אלא הארה מהמדרגה הקודמת לה, שנקרא משום זה אור הנפש, ע"ש היטב.

אות ק' ד"ה עגול, ולפיכך, רק הכלים דיושר שבקו, שיש בהם מסך ועביות, המה המושפעים מהאור העליון, והעגולים מקבלים מהם.

כל מדרגה שמקבלת ע"י אחר, ואין בה עצמה בחינת ההשפעה, נקראת נפש.

צה) ולפיכך נקרא אור העגולים בשם אור הנפש, כי זה הכלל, כל מדרגה שאינה מושפעת מהאור העליון, אלא שמקבלת

פ ר ק ט'

מבאר: למה כל ספירה וספירה כלולה מעשר ספירות פרטיות, והפרטות כלולה מעשר ספירות פרטי פרטיות וכן הן הולכות ומתפשטות עד לאין קץ ומספר.

בעולמות, מחויבת לצאת מא"ס ב"ה, ולעבור דרך כל העולמות והמדרגות הקודמות לאותה המדרגה השפלה, עד ביאתה שמה, ומתוך, שאי אפשר להיות, שההארה הנ"ל בהיותה משתלשלת ועוברת דרך המדרגות, תהיה נעדרת ממדרגה ראשונה בסבת ביאתה לשניה, ותהיה נעדרת מהשניה בעת ביאתה לשלישית, וכו' עד ביאתה למדרגה האחרונה המקבלת אותה, כדרך דבר גשמי העובר ממקום למקום, שהרי זה לא יתכן כלל ברוחניים, שאין ההעדר והחילוף נוהג בהם כל עיקר, אלא בהכרח, שכל הארה העוברת דרך איזו מדרגה, אפילו שהיא רק בדרך העברה, עם כל זה כבר קנתה מקומה שם.

כל אור שהופיע פעם באיזה מדרגה, אינו זו משם לנצח.

צח) וענין ביאתה והעתקתה למדרגה שלאחריה, אינה גורעת, משום זה כלל, מהאור שהשאירה וקנה מקומו במדרגה שעברה, אלא, שזה דומה למדליק מנר לנר ואין הראשון חסר, וכן כאן, בשעה שהאור נעתק מהמדרגה הראשונה ויורד לשניה, נמצא כל האור בשלמות, גם בראשונה גם בשניה ועל דרך זה, בביאתו של האור למדרגה השלישית, לא זו האור מהשניה כלל והאור

כל ספירה פרטית שבכל עולם ועולם כלולה מ"פ פרטי פרטיות וכו' עד אין קץ ומספר:

ענין התחלקות הספירות לפרטיות ולפרטי פרטיות עד אין קץ.

צו) זהו חוק נפלא בעולמות העליונים אשר כל ספירה שאנו בוחרים להבחין אותה, אנו מוצאים בה עשר ספירות פרטיות, וכשלוקחים שוב ספירה אחת, מאותן הע"ס הפרטיות, אנו מבחינים ג"כ עשר ספירות שהן פרטי פרטיות בערך הספירה הראשונה, וכן אם לוקחים ספירה אחת מהספירות, של פרטי הפרטיות, שוב מוצאים בה עשר ספירות, שהן פרטים, מפרטי הפרטיות הקודמים, וכן עד אין קץ.

כל אור העובר דרך המדרגות, משאיר שורשו בכל מדרגה ומדרגה שעבר דרכה.

צז) וטעם הדבר, תבין על פי המבואר, שאין העדר ברוחניות (ע"י אר"פ ח"ב פ"א אות ד' שניה), המתבאר שם, שאי אפשר כלל שתמצא איזו בחינת אור בתחתון, שלא תהיה אותה הבחי' נכללת בכל העליונים ממנו, עד א"ס ב"ה, מטעם, שאפילו הארה קטנה מאד, היוצאת במדרגה היותר שפלה

ממנה, עברו בהכרח את מקומה, ונשארו שם, ועד"ו, בעברו בכל המדרגות הקודמות לאותה המדרגה האחרונה, שהיא המקבלת האמיתית, דהיינו עד אותה המדרגה, שבשילה ירד האור מא"ס ב"ה, הוא נקבע בכולן, וכל זה הוא, משום שאין העדר נוהג ברוחני, וכל אור שזרח פעם בבחינה רוחנית, שוב לא זו האור מאותה הבחינה לנצח, ואפילו משהו שבמשהו.

אין אורי בכלי מלכות אלא אור"ח בלבד.

קא) אמנם ענין אור המלכות האמור, הן האור שבה, והן האור שנכלל ממנה בט"ס ראשונות, אינו אלא אור"ח. כי כבר ידעת, שמצמצום ואילך נתהוו מסך בספירת המלכות, ואין אור א"ס מתקבל שם, אלא שנעשה שם, מפאת פגישת אור א"ס במסך ההוא, ענין של זוג, ואז יוצא ועולה אור חדש מהמסך שבמלכות, המכונה בשם אור חוזר, ומאיר עד לספירת הכתר למעלה, ונמצא מלביש מטה למעלה, על כל עשר הספירות כולן, ורק באופן זה היא נמצאת נכללת בכל ספירה מט"ס ראשונות (כמ"ש לעיל הסת"פ ח"ב אות י"ט ד"ה והנה).

המלכות נבחנת לכתר של ע"ס דאור"ח.

קב) ומתוך שספירת המלכות, היא המקור לאור החדש האמור, וכל מקור נבחן בשם כתר, לפיכך נבחנת המלכות, לספירת כתר של האור החדש ההוא, והספירה שלפניה, דהיינו יסוד, נבחנת לחכמה של האור החדש, ושלפני פניה דהיינו הוד, נבחנת לבינה, עד שהכתר העליון, נבחן עתה בבחינת מלכות, דהיינו בבחינת מה שמקבל מהאור החדש האמור.

ע"ס דאורי הן ממעלה למטה.

קב) והנה נתבאר, שיש לנו להבחין בכל מדרגה של עשר ספירות, שיש שם, ב' מהלכים של עשר ספירות, דהיינו מהלך " ספירות הנמשכות מא"ס ב"ה, ממעלה למטה, מכתר עד מלכות, והן שנקראות עשר ספירות של אור ישר, להיותן יורדות ביושר ממעלה למטה, על סדר המדרגה, כלומר, מן הכלי הוד לעב ממנו, ומשם אל היותר עב, עד למלכות העבה מכולם.

נמצא בכל שלמותו, גם בשניה וגם בשלישית, ועד"ו, בעברו בכל המדרגות הקודמות לאותה המדרגה האחרונה, שהיא המקבלת האמיתית, דהיינו עד אותה המדרגה, שבשילה ירד האור מא"ס ב"ה, הוא נקבע בכולן, וכל זה הוא, משום שאין העדר נוהג ברוחני, וכל אור שזרח פעם בבחינה רוחנית, שוב לא זו האור מאותה הבחינה לנצח, ואפילו משהו שבמשהו.

כשאר החכמה עוברת למקומה דרך הכתר, משאירה שורשה בכתר.

צט) ומהמתבאר, תבין היטב, דבר התכללות עשר הספירות זו מזו, וזו מזו, עד אין קץ, כי למשל, כשיוצאות ב' הספירות הראשונות, כתר וחכמה, הרי אור החכמה מחויב לצאת מא"ס ב"ה, ונ"ל, וא"כ מחויב אור החכמה לעבור דרך ספירת הכתר, בטרם בואו לספירת החכמה, וכיון, שאור החכמה זרח פעם בספירת הכתר, דהיינו בעת עוברת דרך שם, א"כ, אי אפשר שיהיה נעדר משם לעולם, כנ"ל, ולפי זה הכרח הוא, שאפילו אחר שכבר הגיע אור החכמה לספירת החכמה, נשאר אור החכמה בשלימותו גם בכתר. הרי, שבספירת הכתר יש עתה ב' אורות, דהיינו, אור הכתר ואור החכמה.

כשאר הבינה עובר דרך הכתר והחכמה, משאירה שורשה בהם, וכי עד"ו.

ק) וכן באור בינה, כיון שהוא מוכרח לעבור דרך ב' הספירות הקודמות, בטרם כיאתו לספירת הבינה, בהכרח הוא שאור הבינה קנה מקום גם בכתר וגם בחכמה כנ"ל. ויש עתה, ג' אורות בכתר, שהם: אור הכתר, ואור החכמה, ואור הבינה, ויש ב' אורות בחכמה, שהם: אור החכמה, ואור הבינה, ואור אחד, בספירת הבינה, דהיינו אור של עצמה, וכי על דרך זה, עד שבצאת אור המלכות, יש כבר בכתר כל עשר הספירות, שהרי כל תשעת האורות התחתונות, עברו בהכרח דרך הכתר, שעל כן קנו מקומם שם, כנ"ל. ויש תשע ספירות בחכמה, כי כל שמונה הספירות התחתונות

ע"ס דאוי"ח הן ממטה למעלה.

קג) ועוד יש לנו שם, מהלך ב' של עשר ספירות, הנמשכות מספירת המלכות, ממטה למעלה, דהיינו מספירת המלכות עד ספירת הכתר, אשר המלכות נעשית המקור לאור החדש הזה, והן הנקראות י' הספירות דאור חוזר. ונקראות כן, להיותן מושפעות ובאות להיפך מסדר המדרגה, כלומר שאינו נמשך והולך מהכלי הו"ך אל העב, שהמקבל האחרון הוא היותר עב, אלא בהיפך, שנמשך והולך מהכלי העב ביותר, אל זה שאינו עב כל כך, עד שהמקבל האחרון הוא הו"ך ביותר, וע"כ נקרא, שמאיר ממטה למעלה.

כל הספירות דאוי"ח הבאות בט"ס דאוי"ח, עוברות ורך המלכות.

קד) והנה ענין התכללות הספירות, שביארנו למעלה בסדר עשר הספירות דאור ישר, אשר מכח שאין העדר ברוחני, וכל הארה העוברת במקום נשארת בכל שלימותה שם, אפילו אחר שנעתקה למקום שני, שמשום זה, נבחן ביציאת עשר ספירות דאור ישר, אשר כל עשר הספירות ישנן בכתר, ותשע בחכמה, ושמונה בבינה, וכו' (כנ"ל אות צ"ט בד"ה ומהמתבאר עש"ה), הרי מאותו הטעם נבחן כדבר הזה, גם בעשר הספירות דאור חוזר, שבהיות שכאן נעשית ספירת המלכות, לבחינת המקור אל האור החוזר הזה, הרי נבחן לנו בשביל זה, שכל בחינה של אור חוזר, המגיעה לספירות העליונות ממנה, מוכרחה לעבור מקומה של המלכות, שהרי המלכות, היא המוציאה את בחינת האור ההוא, מכח המסך שלה, המזדווג עם אור א"ס הפוגש במסך ההוא.

כשאוי"ח יסוד עובר ורך המלכות, משאיר שורשו במלכות וכו' ע"ו.

קה) ולפיכך כשספירת היסוד מקבלת את האור החוזר שלו מהמלכות, הנה בהכרח שהאור הזה קיבלה המלכות מקודם זה, ע"י הזווג עם אור א"ס, ועבר דרך המלכות, ובא לספירת היסוד, ונמצא, שאור היסוד נמצא גם במלכות וגם ביסוד. ועד"ז בבחינת אור

חוזר שמקבל ההוד, שבהכרח קנה מקומו דרך העברה, גם במלכות, וגם ביסוד, ויש עתה במלכות שלשה אורות, וביסוד שני אורות, ובהוד אור אחד. ועד"ז, בחינת אור חוזר האחרון שקיבל הכתר, שאז כבר נמצא במלכות, עשרה אורות דעשר הספירות דאור חוזר, וביסוד, תשעה אורות, ובהוד, שמונה אורות וכו' על דרך שנתבאר בעשר ספירות דאור ישר.

ע"י ההתכללות האוי"ח מורך העברה, נקבעו ע"ס בכל ספירה וספירה. בכתר יש ט"ס דאוי"ח, וא' דאוי"ח.

קו) ולפיכך יצא לנו, שיש עשר ספירות בכל ספירה וספירה מע"ס האמורות, דהיינו בצירוף עם האור החוזר, כלומר, שאור המלכות המקובל בכל ספירה וספירה, הוא המשלים לעשר ספירות, כי בכתר, יש תשע ספירות דאור ישר: כח"ב חג"ת נה"י, וספירה אחת דאוי"ח, שהיא מלכות, להיותה המקבלת האחרונה מע"ס דאור חוזר, כנ"ל, ועל כן אין לו אלא אור אחד מאור חוזר.

בחכמה ח' דאוי"ח, וב' דאוי"ח. בבינה ו' דאוי"ח, וג' דאוי"ח.

קז) והחכמה, יש לה שמונה ספירות דאור ישר שהן: חר"ב חג"ת נה"י, וב' ספירות מאוי"ח שהן: א' חלק עצמה שקיבלה מאור חוזר של המלכות, שהוא יסוד דאוי"ח, והשניה היא חלק הכתר שעבר דרך בה, ושוב לא זו משם שהיא מלכות דאור חוזר, כנ"ל. והבינה, יש לה שבעה אורות דאור ישר, שהם: בינה חג"ת נה"י, וג' ספירות מאור חוזר שהן: הוד יסוד מלכות. הוד משל עצמה. יסוד מחלקה של החכמה שעבר דרכה. מלכות מחלק הכתר שעבר דרכה, דהיינו מבינה ולמעלה כנ"ל.

בחסד ו' דאוי"ח, וד' דאוי"ח. בגבורה ה' דאוי"ח, וה' דאוי"ח. בת"ת ו' דאוי"ח, ו' דאוי"ח.

קח) והחסד, יש לו שש ספירות דאור ישר שהן: חג"ת נה"י, וד' ספירות דאור חוזר, שהן מחסד ולמעלה דהיינו חלקה עצמה

עד שנמצא עשר ספירות בכל אחת ואחת מהן.

ועד"ז בפרטי פרטות. כשתקח הכתר דע"ס שבכתר, יש בו ג"כ בהכרח ט"ס דא"י וא' דא"ח.

קיא) והנה כשתקח עתה למשל, את ספירת הכתר הכללי מע"ס הכוללות הנ"ל, שהוא לבדו כבר כלול מע"ס פרטיות כנ"ל, דהיינו אחר שנגלה אור המלכות שם, הנה תיכף יש להבין בו, שבספירה הראשונה, של הכתר הכללי ההוא, שנקרא עתה הכתר של הכתר, דהיינו כתר הפרטי, הריהו כלול בהכרח, מתשע הספירות של האור הישר, שנמצאים בו למטה הימנו, שהם חו"ב וחג"ת נה"י דאור ישר, שבכתר.

הכתר דכתר הוא בחינת עצמו, וט"ס תחתונות הן אורות עוברים.

קיב) ואע"פ שרק הכתר שבהן, הוא בחינת עצמו, אמנם שאר ט' הספירות הפרטיות שבו, אינן, אלא בחינות אורות עוברים, דהיינו אורות תחתונים, שקנו מקומם שם, דרך העברה מא"ס ב"ה לספירות התחתונות מהכתר, עם כל זה, כיון שנמצאות בכתר, הנה בהכרח שהספירה היותר עליונה, שהיא הכתר הפרטי שבהן, כולל לבדו בפ"ע, עתה ג"כ, את תשע הספירות הפרטיות, הנמצאות בו למטה ממנו, שהרי גם ט' הספירות הללו כיון שנמצאות למטה ממנו, הנה הכרח הוא שעברו דרכו, וכיון שעברו דרכו, הנה הכרח הוא, שקנו מקומם בתוכו, כי אין העדר ברוחני, ממש כנ"ל בע"ס הכוללות, באופן, שנמצא עתה בכתר הזה הפרטי לבדו בפני עצמו ג"כ ע"ס פרטי פרטיות, שהן ט' דאור ישר: כח"ב חג"ת נה"י, ואחת דאור חוזר, שהיא אור המלכות, כנ"ל, בכתר דע"ס הכוללות.

וכן חכמה שבכתר, יש בה בהכרח ח"ס דא"י וב' דא"ח.

קיג) ועד"ז ממש כשתקח להבחין, את ספי' החכמה הפרטית, מהע"ס הפרטיות דכתר הכללי הנ"ל, שנקרא חכמה דכתר, הנה בהכרח שיש בה עתה עשר ספירות של פרטי פרטיות

שהיא נצח, וחלקי הבינה והחכמה והכתר שהם הוד יסוד ומלכות, שעברו דרכה ונקבעו שם כנ"ל. ועד"ז הגבורה, יש לה חמש ספירות דאור ישר, שהן: גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד. וחמש ספירות דא"ח, שהן מגבורה ולמעלה, דהיינו ד' חלקי כחב"ח שהם: נצח, הוד, יסוד, ומלכות, שעברו דרכה, וחלקה עצמה, שהוא תפארת דא"ח. והתפארת יש לו ארבע ספירות דאור ישר שהן: מתפארת ולמטה, ושש ספירות דאור חוזר, שהן מתפארת ולמעלה, דהיינו ה' חלקי כח"ב חו"ג, שהם תנהי"מ, שעברו דרכו, וחלקו עצמו שהוא גבורה דא"ח.

בנצח, ג' דא"י, וז' דא"ח. בהוד ב' דא"י וז' דא"ח. ויסוד ט' דא"ח וא' דא"י. והמלכות ע"ס דא"ח.

קט) והנצח, יש לו שלש ספירות דאור ישר, שהן מנצח ולמטה, שהן נצח הוד יסוד דאור ישר, ושבע ספירות דאור חוזר שהן מנצח ולמעלה, שהן ששה חלקי כח"ב חג"ת שעברו דרכה שהן גתנהי"מ וחלקה עצמה, שהיא חסד דא"ח. וההוד יש לו שתי ספירות דאור ישר: הוד, ויסוד ושמונה ספירות דאור חוזר שהן מהוד ולמעלה, שהן ז' חלקי כח"ב חג"ת ונצח, שעברו דרכו, שהן חג"ת נהי"מ דא"ח, וחלקו עצמו שהוא בינה דאור חוזר. והיסוד יש לו ספירה אחת דאור ישר, ותשע ספירות דאור חוזר שהן מיסוד ולמעלה, שהן ח' חלקי כח"ב חג"ת נה"י שעברו דרכו, שהם בינה חג"ת נהי"מ דא"ח, וחלקו עצמו שהוא חכמה דאור חוזר.

המלכות, בא"ח שלה, משלמת כל ספירה וספירה לע"ס.

קיד) והנה נתבאר היטב, שבכל בחינת גילוי של עשר ספירות, יהיו במקום שיהיו, מוכרחים להתכלל זו מזו, תיכף ביציאת ע"ס דאור ישר אלא עדיין אין בכל אחת מהן עשר ספירות, עד שנכלל בהן גם אור המלכות, דהיינו ע"ס דאור חוזר, כי אין לה אור אחר כנ"ל, ואור המלכות הוה, משלים את החסר מהמספר ע"ס, לכל אחת ואחת מע"ס

קטז) ואין להקשות, הרי בע"ס הפרטיות דכתר הכללי הנ"ל אין שם מאו"ח שעלה מהמלכות הכללית רק בחי' נפש בלבד, דהיינו החלק האחרון מאו"ח, היותר קטן מבכל ע"ס דאר"ח, כנ"ל (אות קי"ב ד"ה ואע"פ), ואיך נאמר שהחלק הקטן הזה דאר"ח, נתפשט עתה בעצמו, לע"ס דאר"ח חדשות, עד להשלים לכל ספירה פרטית, את כל הספירות דפרטי פרטיות, החסרות להן למנין עשר ספירות.

הגפש דאר"ח שבכתר הכללי, מתחלקת בהכרח להלבשה מעשר הספירות הפרטיות שבכתר.

קיז) אמנם התשובה היא, כי סוף סוף הכרח הוא, שאותו חלק הנפש דאר"ח הפרטי, שעלה מהמלכות אל הכתר הכללי, הגה בהכרח, שהספיק להלביש שם את כל תשע הספירות הפרטיות, הנמצאות בכתר הכללי, שאם לא כן, לא היו ט' ספירות אלו דאור ישראל, נתפסות ומאירות בפרצוף כלל, כנודע, שאין שום מציאות לאו"י שיתקשר בפרצוף, וזולת על ידי בחינת כלי קבלה של אר"ח, כנ"ל, וכיון שאור הנפש הזה, הלביש את ט' הספירות הפרטיות שבכתר, נמצא בהכרח, שבדרך העברה ממטה למעלה, השלים לכל אחד ואחד מהספירות הפרטיות ההן, את מספר ע"ס פרטי פרטיות החסרות לו, כי לחכמה נתן ב' אורות החסרים לה: אור א', ללבושה עצמה, אור ב' בדרך העברה להלביש הכתר, ולבינה ג', ולחסד ד', כמו שנתבאר לעיל.

וכן בע"ס דפרטי פרטיות שבחכמה הכללית, שבכתר דפרטי פרטיות שבחכמה, יש ט"ס דאו"י וא' דאר"ח.

קיח) ועל דרך שנתבאר עשר ספירות שבפרטי פרטיות, אצל עשר הספירות הפרטיות דכתר הכללי, על דרך זה ממש, מתבארות עשר ספירות דפרטי פרטיות בכל אחת ואחת מעשר הספירות הפרטיות של ספירת החכמה הכללית, כי בכתר דעשר ספירות הפרטיות דחכמה הכללית, שנקרא כתר דחכמה, תמצא בהכרח ע"ס

על דרך הנ"ל שאמרנו בכתר הפרטי הנ"ל, כי כל ח' הספירות הפרטיות דכתר הכללי דאור ישראל, שנמצאות למטה ממנה, הכרח הוא, שעברו דרכה של החכמה הפרטית ההיא, ממעלה למטה, וכיון שעברו דרכה, בהכרח שקנו מקומן בתוכה, ועוד ב' ספירות דאר"ח, דהיינו מאור המלכות הפרטית, שעברו ג"כ דרך החכמה הפרטית ההיא, ממטה למעלה, שהם: חלק אר"ח שלה עצמה, וחלק אר"ח השייך לכתר הפרטי. הרי שיש ע"ס פרטי פרטיות, גם בחכמה הפרטית שבע"ס הפרטיות דהכתר הכולל, ע"ד שהוא בחכמה הכללית שבע"ס הכוללות.

וכן בינה שבכתר, יש בה ז"ס דאו"י וגי' דאר"ח.

קיט) וכן ממש כשתקח להבחין את הבינה הפרטית שבע"ס הפרטיות דכתר הכללי, שנקרא בינה דכתר, תמצא ג"כ, שבהכרח יש בה עתה, עשר ספירות של פרטי פרטיות, כמו שנתבאר אצל החכמה הפרטית הנ"ל, כי כל שש הספירות הפרטיות, חג"ת נה"י דאור ישראל, דכתר הכללי, שנמצאים למטה ממנה, בהכרח שעברו ממעלה למטה, דרך הבינה הפרטית ההיא, וקנו מקומם בתוכה, שהם עתה ביחד עם הבינה עצמה, שבע ספירות דאור ישראל, וכן, ג' ספירות פרטיות דאר"ח, עברו דרך הבינה ההיא, מהמלכות הפרטית דכתר הכללי ממטה למעלה, דהיינו, חלק אר"ח שלה עצמה, וחלק אר"ח של החכמה הפרטית, וחלק אר"ח של הכתר הפרטי, הרי שיש ע"ס פרטי פרטיות בבינה הפרטית שבעשר ספירות דכתר הכללי, כמ"ש אצל הבינה הכללית שבע"ס הכוללות.

וכן חסד שבכתר יש לו ע"ס דאו"י ודי' דאר"ח, וכי' עדין.

קטו) ועד"ז ממש, תמצא ע"ס פרטי פרטי בחסד הפרטי, שבע"ס הפרטיות דכתר הכללי, שהן, שש דאו"י חג"ת נה"י ממעלה למטה, וארבע דאר"ח מחסד ולמעלה עד הכתר, ועד"ז ממש תמצא ע"ס פרטי פרטיות בגבורה, וכי', עד המלכות הפרטית שבע"ס ההן, שנקראת מלכות דכתר.

של ע"ס, וא"כ בהכרח, שחלק מעה"ס ההן, עברו דרך אותה הספירה ממעלה למטה, וחלק מהן עברו ממטה למעלה, שבוה קנו עה"ס ההן בהכרח את מקומן באותה הספירה לנצחיות כנ"ל, וא"כ, יש לך כל הע"ס בהכרח באותה הספירה, והבן היטב.

קכג) אמנם תשכיל, אשר אע"פ שאתה הולך ומפרט מעשר לעשר, ועשר השניות לשלישיות וכו', עכ"ז, אל תדמה בדעתך, שכל הספירות נשארות שוות, אלא שהולכות ומשתנות מאד בדרך התפרטותן, ואין האחת שוה לחברתה, והוא משום, שהאורות דאור ישר, באים תמיד שלא במקומם, בדרך ההתפרטות בכל הספירות, וזולת בהכרח, שהרי בהכמה, הלא אין שם אלא שמונה של אור ישר, דהיינו מחכמה ולמטה, ושתים דאור"ח יסוד ומלכות, וא"כ באים השמונה אורות דאור ישר, בבחינת הכלים היותר זכים, כנ"ל דהיינו מכתר עד הוד, והשתים דאור"ח ביסוד ומלכות, הרי שאור דחכמה בא בכלי דכתר, ואור דבינה בכלי דחכמה וכו', עד אור דיסוד בכלי דהוד. הרי, שהאורות דאורי באו כולם שלא במקומם, אלא רק האור"ח בא תמיד במקומו, כי אור"ח דיסוד בא בכלי דיסוד, ואור"ח דמלכות בכלי מלכות דמלכות. קכד) ועד"ז הבינה, שאין לה רק ז' אורות דאור ישר, שהמה מתקבלים בכלים היותר זכים, כנ"ל שכל המקבל מקבל בדבר היותר זך, דהיינו מכתר עד נצח, ונמצא אור הבינה בכלי דכתר, ואור החסד בחכמה עד אור היסוד בכלי דנצח, אלא רק ג' האורות דאור חוזר באים במקומם, אורות: הוד, יסוד, מלכות, בהכלים דהוד יסוד מלכות.

קכה) ולפי המבואר, יש הבחן גדול בין בינה פרטית דכתר, ובין הבינה פרטית דחכמה, ובין הבינה פרטית דבינה וכו', כי רק בבינה דכתר נמצא אור הבינה בכלי שלה משא"כ בבינה דחכמה, הלא אין שם אלא אור החסד בכלי דבינה, ובבינה דבינה, הלא אין שם אלא אור הגבורה בכלי דבינה וכן כלם הרי שהאחת אינו דומה לחברתה. קכו) ואפילו האורות דאור"ח, שאינם מחליפים מקומם, כנ"ל, עכ"ז יש להבחין גם

פרטי פרטיות, שהם: האור הפרטי של עצמו, ושמונה ספירות בינה חג"ת נה"י הפרטיות, שעברו דרכו מלמעלה למטה, הרי ט', ואור"ח אחד שעלה לו מהמלכות הפרטית דחכמה הכללית, הרי לך, עשר ספירות פרטי פרטיות בכתר של החכמה הכללית.

בחכמה דפרטי פרטיות שבחכמה, ח'
דאורי וב' דאור"ח.

קיט) ועד"ז בחכמה הפרטית, שבע"ס הפרטיות דחכמה הכללית, שנקרא חכמה דחכמה, יש שמונה דאורי ממעלה למטה, ושנים דאור"ח ממטה למעלה, ועד"ז בבינה הפרטית שבע"ס הפרטיות דחכמה הכללית, יש ז' דאורי ממעלה למטה, וג' דאור"ח ממטה למעלה, ועד"ז בחסד, ועד"ז בגבורה, וכו' עד המלכות הפרטית שבע"ס ההן דחכמה הכללית, שנקראת מלכות דחכמה, שיש בה גם כן ע"ס פרטי פרטיות של אור"ח, דהיינו מכח מה שהיא מלבישה בהכרח, את כל הע"ס הפרטיות דחכמה הכללית, ושולחת להן האורות כנ"ל, שנמצא בהכרח, שכולן עברו דרכה, וקנו מקומן בתוכה, כנ"ל.

קכ) וכמו כן ממש נבחנות בבינה הפרטיות את הע"ס דפרטי פרטיות שלה, ועד"ז בחסד הפרטי, ובגבורה הפרטית עד למלכות הפרטית ואין צורך להאריך יותר בזה, אלא נבאר עוד ספירה אחת של פרטי פרטיות להראות איך גם היא לבדה לעצמה, נבחנת ממש על פי אותו ההכרח, לע"ס בפני עצמה, שהן עתה ע"ס פרטיות דפרטי פרטיות.

קכא) וכשנשקף להבחין את הבינה דפרטי פרטיות, שהיא למשל ספירה אחת מעה"ס דפרטי פרטיות שנמצאות בחכמה הפרטית, שבהע"ס דחכמה הכללית, שנקראת בינה שבחכמה דחכמה, תמצא ג"כ בה לבדה לעצמה עשר ספירות, על פי אותו הדרך הנ"ל, דהיינו ז' דאור ישר שעברו בה ממעלה למטה, וג' דאור"ח שעברו בה ממטה למעלה.

קכב) וכן אפשר לפרט ולהבחין כן, עד אין קץ ממש, שהרי תמיד, אם אתה לוקח אינו ספירה, ואפילו אחר ההתפרטות של הפעם האלף, הנה לקחת הספירה ההיא מתוך סדר

מעשר לעשר, דהיינו למשל, כי תפרוט את הבינה הפרטית דפרטיות, מעשר ספירות דבינה הפרטית, של הע"ס דבינה הכללית, שנקראת בינה של בינה דבינה, או יהיו כולן שוות זה לזה בלי הפרש כלל, שהרי בכולן תמצא, ז דאו"י ב' כלים העליונים כח"ב חג"ת נצח, וג' דאו"ח בג' כלים תחתונים הוד יסוד מלכות, ועד"ז אפילו אחר ההתפרטות בפעם האלף, ועד"ז בשאר הספירות.

בהם שינויים בדרך ההתפרטות, להיות האו"ח בכל מקום שהוא, נמצאת מתפשטת לו הארה מאור ישר, ולפיכך למשל ביסוד דחכמה, מתפשטת לו הארה מאו"י דהוד דחכמה, אמנם ביסוד דבינה, מתפשטת לו הארה מנצח דבינה, כי בהוד דבינה אין שם אור ישר, כנ"ל.

קכז) אמנם היוצא מהכלל האמור הוא, אם אתה תשמור לפרוט רק את הספירה הכוללת ביחוד, רצוני לומר, כי תקח למשל ספירת בינה הכללית, ותלך ותפרוט אותה

פ ר ק י

מבאר: ענין זוג דהכאה, הכולל ב' כחות, כח המושך, וכח הדוחה, הפועלים בבת אחת, זה בעביות, וזה בקשיות שבמסך.

אל כל דבר המונח באויר השמים, אם אין לו דבר מוצק שיגין עליו, ולפיכך, כשהאדם נעתק למשל מגג הבית אל האויר, תיכף שולט עליו כח המושך של כדור הארץ, ובוה מתבאר להם, דבר הנפילה במהירות גדולה עד הארץ. אמנם יש כאן הרהור שלפ"ז, היה האדמה צריכה לחבק אותו באהבה רבה, מבלי שיוכל לזוז ממנה אף משהו לרגע, ואנו רואים הליפך, כי ברגע הראשון שנוגע בה, תיכף היא מדחה אותו במהירות, וחוזר מעט לאחוריו למעלה.

קלב) ולעומת זה יש סברה אחרת, שיש איזה מין כח דוחה מלמעלה מאויר של ארצנו, אשר כח הדוחה פועל על כל דבר הנמצא באויר, שדוחה אותו לארץ שלנו, וגם לארץ שלנו יש כח הדוחה לבד, ולא כלום מכח המושך, ולפיכך כשנעתק האדם מגג הבית, ובא באויר השמים, תיכף פועל עליו כח הדוחה מלמעלה, ומורידהו לארץ, וע"כ כשנוגע בארץ, הרי היא שוב דוחה אותו לאחוריו למעלה.

קלג) אמנם אם נקיש הענף לשורשו אשר בעולמות העליונים, שע"פ רוב הענינים קרובים זה לזה, אנו מוצאים שב' הסברות האלו אינן נכונות, ואפשר לומר גם כאן, שכל כדור וכדור יש לו כח המשכה וכח הדוחה המורכבים זב"ז, דהיינו, שיש שם כח

הספך רחב בפירוש המלים זוג דהכאה

קכח) וענין זוג דהכאה הנ"ל צריך ביאור רחב, שלכאורה יש כאן משמעות של חיוב ושלייה ביחד, שהרי זוג, והכאה, משמעותו דחיה והפרדה ושנאה גדולה, ואיך תאמר זוג של הכאה, שהמשמעות היא אהבה של שנאה, או דביקות של הפרדה, או המשכה של דחיה, המתמיה לכאורה מאד.

קכט) אמנם כן הוא באמת, שהם ב' הפכים בשליטה אחת, אלא, שהשליטה הזאת מורכבת בשני נושאים מיוחדים, דהיינו ב' כחות: כח המושך, וכח הדוחה, שכח המושך שורה בעביות הכלי, וכח הדוחה שורה במסך שבכלי, שהורכבו זה בזה, ושניהם שולטים בבת אחת, בזמן אחד, בבי' מקומות.

קל) וכדי לברר היטב כראוי שתתקבל על הדעת, מבלי לעורר שום תמיהות ובלבולים, אאריך קצת, ואמשיל לך משל, ממצאות הגשמי המדומה וכולט לעינינו, למשל, כשאתה רואה אבן או איש, נופל ממקום גבוה על הארץ, הרי לעיניך, שהאיש נמשך מלמעלה למטה בחוזק ובמהירות גדולה, וע"כ, כשמגיע ונוגע באדמה, הרי האדמה מכה בו, ודוחה אותו במקצת למעלה. קלא) ויש כאן ב' סברות, סברה אחת היא שיש לכדור הארץ הכח המושך הגדול,

שמתוך כך מקבלת אותו עליה ואינה בולעת אותו חיים לבטנה. באופן שאפשר לומר אשר עיקר הכלי קבלה, הוא כח הדוחה שבה, שמקבל אותו ומחזיק אותו כראוי להיות, שלולא כח הדוחה, היה נבלע בתוכה חיים שאולה.

קלו) גם תראה, שהמושך והדוחה שקולים המה יחד כב' טפות מים, במדת גבורתם: כי אם היה כח המושך מרובה מעט מכח הדוחה, הרי לא היה שום אפשרות להתנועע עליה, כי היה המתנועע נדבק בה, כמו ברזל באבן השואבת. ואם היה כח הדוחה במרובה משהו, היו כל היקום מרקדים עליה ולא יכלו לנגוע בה, הרי ששקולים המה.

קלז) ועד"ז תבין היטב, ענין זווג דהכאה, הנוהג בהעליונים, אשר אע"פ, שהווג וההכאה הם ב' הפכים, מ"מ משתתפים: בשליטה אחת, בבת אחת, בזמן אחד, אלא בב' מקומות שהן העביות והקשיות, כנ"ל. וזכור זה לכל ההמשך בחכמה זאת.

עביות, שהוא כח המשכה, להמשיך בתוכו כל מה שמחוצה לו, וכנגדו יש לו כח קשיות, שהוא דוחה ממנו כל גוף חיצוני מלהכנס לתוכו, ולפיכך, כל המשכה, הוא ודאי מכח הנקודה המרכזית שבפנימיותה, כי שם שורה כח המשכה שבה, כי נקודה המרכזית היא עבה יותר מכל הכדור, ולפיכך מושכת אליה, כל הנמצא בתוך החלל ההקפי המונח תחת כח פעולתה ושליטתה.

קלד) ועכ"ז אינה מושכת הדבר עד לבלוע אותו, כמו שהיה מחויב להיות, מבחינת כח המשכה שלה בלבד, אלא באותו רגע שהדבר הנמשך, נוגע בקליפתה החיצונית, תיכף מתעורר כח הדוחה השורה בקליפתה, שהיא הקשיות, ומדחה אותה בחזרה למעלה. קלה) ונמצא שהדבר שמשכה אליה, בא לידי קבלה ולא באופן המשכתה, אלא באופן אחר, כי נפסק באמצע הדרך, מחמת כח הקשיות והדוחה המעכבו על דרכו, כמבואר. הרי, שזווג והכאה פועלים כאן יחד, אשר הזווג הוא המושך, והקשיות הוא הדוחה.

ח ל ק ש נ י

לוח השאלות לפירוש המלות

(א) מהו אדם קדמון.	(לו) מהו לאט לאט.
(ב) מהו אור חזור.	(לז) מהו מחבר.
(ג) מהו אור ישר.	(לח) מהם מימי אור.
(ד) מהו אור מקיף.	(לט) מהי מלכות.
(ה) מהו אור פנימי.	(מ) מהו ממעלה למטה.
(ו) מהו אורך.	(מא) מהו ממטה למעלה.
(ז) מהי בינה.	(מב) מסבב.
(ח) מהו בלתי דבוק.	(מג) מסך.
(ט) מהו גבול.	(מד) מקיף.
(י) מהו גג.	(מה) מתבטל.
(יא) מהו גוף.	(מו) נמשך.
(יב) מהו גלגל.	(מז) נפש.
(יג) מהן ג"ר.	(מח) נרנח"י.
(יד) מהי גשמיות.	(מט) נשמה.
(טו) דרך העברה.	(נ) סובב.
(טז) הארה מרחוק.	(נא) מהו סיום.
(יז) הודככות המסך.	(נב) מהו סמוך.
(יח) הרחקה גמורה.	(נג) מהי עביות.
(יט) מהי הרכבת ראש.	(נד) מהו עובר.
(כ) מהי התכללות הספירות.	(נה) מהם עליון ותחתון.
(כא) מהי התקשרות.	(נו) מהי עצמות.
(כב) מהו זה תוך זה.	(נז) מהי פנימיות.
(כג) מהו זוג דהכאה.	(נח) מהן פנימיות וחיצוניות.
(כד) מהו זעיר אנפין — ז"א.	(נט) מהו צנור.
(כה) מהן ז"ת.	(ס) מהו קו.
(כו) מהו חומר.	(סא) מהי קומה זקופה.
(כז) מהי חיה.	(סב) מהי קצבה.
(כח) מהי חיצוניות.	(סג) מהי קרקע.
(כט) מהי חכמה.	(סד) מהו ראש.
(ל) מהו חלון.	(סה) מהו רוח.
(לא) מהי יחידה.	(סו) רוחניות:
(לב) מהי יציאה לחוץ.	(סז) רחוק.
(לג) מהי ירידה.	(סח) תחילת ההתפשטות.
(לד) מהו ישר.	(סט) מהו תיכף.
(לה) מהו כתר.	(ע) מהי תכלית כולם.

רוח השאלות לענינים

- (עא) מהו המקור, לכלים דעגולים.
 (עב) מה הן הרשימות, שנשארו בעגולים לאחר הצמצום.
 (עג) למה העגולים הם זה בתוך זה.
 (עד) למה אין בחינת זה תוך זה, בא"ס ב"ה.
 (עה) מהו השורש, אל האורות כולם.
 (עו) מהו השורש, אל הכלים כולם.
 (עז) מהו המקור של או"ח.
 (עח) למה האורות קודמים לכלים.
 (עט) למה בינה אינה קודמת לחכמה.
 (פ) מאין המקור לכח השליטה בעולמות.
 (פא) מאין נמשך המסך.
 (פב) כמה סבות קדמו למסך.
 (פג) מהו המקור, לכלים דיושר.
 (פד) מהיכן, העגולים מקבלים אור.
 (פה) כיצד העגולים מקבלים אור, זה מזה.
 (פו) למה מוכרחים העגולים, לקבל מיושר.
 (פז) מה הם החלונות, בגג ובקרקע של כל עגול.
 (פח) מה גרם לעגולים להיות, זה למטה מזה.
 (פט) למה צריכים העגולים, שיחברם הקו.
 (צ) מהו ההבדל בין ספירות דיושר, לספירות דעגולים.
 (צא) למה אינו מספיק כח הצמצום, אלא שצריכים גם למסך.
 (צב) מה המה אורות דיושר.
 (צג) מהו ההבדל בין הארה ישרה, להארה מתעגלת.
 (צד) במה העגולים מעולים מהיושר.
 (צה) במה הספירות דיושר מעולות מן העגולים.
 (צו) למה בעגולים, כל החיצוני יותר משוכח.
 (צז) למה בכלים דיושר, הפנימי יותר משוכח.
 (צח) למה עולם העשיה חיצוני מכל העולמות.
 (צט) מי סיבב ליציאת המסך.
 (ק) מתי נעשה המסך.
 (קא) למה מעלת המסך תלויה במדת עביות דבחי"ד.
 (קב) מה הם כלי הקבלה, שבאור הקו.
 (קג) מה הם ב' מיני ע"ס, שבכל נאצל.
 (קד) למה או"ח, נחשב לכלי קבלה.
 (קה) במה משוערת מדת גודלו של או"ח.
 (קו) למה נבחנת המלכות לכתר דאו"ח.
 (קז) למה המסך והעביות משמשים כאחד.
 (קח) למה העביות והאו"ח, תלויים זה בזה.
 (קט) על ידי מה מזדכך המסך.
 (קי) למה ספירות דעגולים הן בחינת נפש.
 (קיא) למה ספירות דיושר הן בחינת רוח.
 (קיב) מהי המעלה של ג' ראשונות דיושר.
 (קיג) כיצד עומדות ספירות דיושר, בתוך העגולים.
 (קיד) למה עומדים העגולים, במקום ג"ר דיושר.
 (קיט) כמה המרחק בין עגול לעגול.
 (קטז) למה העגולים, אין מסבבים הז"ת דיושר.
 (קיז) למה אסור לעסוק, בג"ר דכל מדרגה.
 (קיח) האם אסור לעסוק, בכל הע"ס הפרטיות שבג"ר.
 (קיט) למה אין עוסקים בספירות העגולים.
 (קכ) כיצד מתחלקות הע"ס, בה' בחינות שברצון.
 (קכא) מהי הכונה בדיוק, עשר ולא תשע, עשר ולא י"א.
 (קכב) למה הרצון לקבל, אינו מתגלה בפעם אחת.
 (קכג) למה העביות נחשבת לפנימיות.
 (קכד) למה דוקא הפנימיות נחשבת לכלי קבלה.
 (קכה) במה נבחן גדלם וקטנם של העולמות.
 (קכו) למה נסתלק האור גם מג' בחינות ראשונות, בעת הצמצום.

לוח השאלות תלמוד עשר הספירות לענינים פה

מהעליונים ממנו.	קכז) מה המה ג' ההבחנות שבכלים.
קנב) מהו המפתח, למצוא ההבחנות בין הספירות הכלולות זו מזו.	קכח) מה המה ב' ההבחנות שבחומר רוחני.
קנג) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בכתר.	קכט) עד מתי נחשב הנאצל ע"ש העליון.
קנד) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בחכמה.	קל) מתי נחשב הנאצל ליוצא מעליון לרשות עצמו.
קנה) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בבינה.	קלא) מהו הפירוש של לא אפשר.
קנו) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בחסד.	קלב) מהו הפירוש של לא קמכוין.
קנז) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בגבורה.	קלג) למה נבחנת בחי"א בלא אפשר ולא קמכוין.
קנח) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בת"ת.	קלד) למה נבחנת בחי"ב באפשר ולא קמכוין.
קנט) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בנצח.	קלה) למה נבחנת בחי"ג בלא אפשר וקמכוין.
קס) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. בהוד.	קלו) למה נבחנת בחי"ד באפשר וקמכוין.
קסא) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. ביסוד.	קלז) למה לא כל בחינות הרצון ראויים לכלי קבלה אלא רק בחי"ד בלבד.
קסב) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. במלכות.	קלח) למה כל שינוי צורה שנוולד בעביות בחי"ד יוצא לבחינת נאצל חדש.
קסג) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בכתר הכתר.	קלט) למה אין אור העליון פוסק מהנאצלים אפילו רגע.
קסד) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בחכמה דכתר.	קמ) מהו ההפרש מבחינת השפעה לבחינת קבלה בכלים.
קסה) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בבינה דכתר.	קמא) למה משפיע משפיע בדבר העב יותר, ומקבל מקבל בדבר הזך יותר.
קסו) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בחסד דכתר הכתר.	קמב) כיצד מובנת בחינת חידוש צורה, בהתפשטות אור העליון.
קסז) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בגבורה דחכמה דנצח.	קמג) איך יוצא הנאצל, מבחינת אור העליון.
קסח) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בת"ת דבינה דהוד.	קמד) מהו ההפרש משמות ד' הבחינות, לשמות כח"ב זו"ן.
קסט) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בנצח דיסוד דכתר.	קמה) איך הסדר של כניסת האורות בנאצל, לאתר התיקון.
קע) אלו הן בחינות או"י ובחינות או"ח. הנמצאות בהוד דת"ת דמלכות.	קמו) איך הסדר של הגדלת הכלים שבכל פרצוף, לאתר התיקון.
קעא) איך מתלבשים האורות דאור ישר ואו"ח בכלים.	קמז) מהו חומר ראשון של כל נאצל.
קעב) איך הוא הסדר של סבה ומסובב, מא"ס ב"ה עד מלכות דאדם קדמון.	קמח) מה המה ב' כתרים שבכל מדרגה.
	קמט) למה לא נעדר האור מהמקום, בעוברו למקום אחר.
	קנ) במה נמצא כל עליון, כלול מהתחתונים ממנו.
	קנא) במה נמצא כל תחתון, כלול

לוח התשובות לפירוש המלות

- (א) אדם קדמון (ח"ב פ"א או"פ ת'): הוא עולם הראשון המקבל מא"ס ב"ה, ונקרא ג"כ קו אחד, שנמשך תיכף אחר הצמצום מא"ס ב"ה עד סמוך לעוה"ז. השם של אדם, מיוחס רק על ספירות דיושר, שבעולם הראשון, שהוא אור הרוח, שפירושו אור השפעה, ולא על ספירות דעגולים שבו, שאין בהם אלא אור נפש בלבד, שפירושו אור של קבלה לעצמם, בלי יכולת להשפיע לזולתם. והוא השורש, לבחינת אדם שבעוה"ז.
- (ב) אור חוזר (ח"ב הסת"פ ע"ט): הוא האור שאינו מקובל בחי"ד. פירוש, שהוא האור המיוחד למלא את בחי"ד היא אינה מקבלתו, מסבת המסך המעכב אותו, ומחזירו לאחוריו. ופעולה זו, מכונה בשם זווג דהכאה (עי' הת"פ ח"ב אות כ"ב ד"ה והנה). וכל כלי קבלה שבפרצופים, מהצמצום ואילך, נמשכים מאו"ח הזה, שהוא משמש להם, במקום בחי"ד שבא"ס ב"ה.
- (ג) אור ישר (ח"ב הסת"פ צ"ד): הוא האור העליון הנמשך מא"ס ב"ה, ומושפע בפרצופים, שמאחר הצמצום ואילך. והוא מכונה כן, להורות, שאינו מושפע בכלים דעגולים, וכן בכל מדרגות שאין בהן כלום מעביות דבחי"ד, זולת בספירות דיושר בלבד, על פי הכלל, אשר משפיע אינו משפיע זולת בדבר העב יותר, שהוא העביות שבבחי"ד.
- (ד) אור מקיף (ח"ב פ"א או"פ נ'): הוא אור המיועד להתלבש במדרגה, אלא שמתעכב מחמת איזה גבול שבה. ויש בשם זה שתי משמעויות: א' שהוא הארה רחוקה, ב' שהוא הארה בטוחה, כלומר, שסוף סוף עתידה להתלבש שמה, כי האור "מקיף" עליה מסביב, ואין מניח לה שום מקום שתמלט
- ממנו, עד שתהיה ראויה לקבלתו בשלימות.
- (ה) אור פנימי (ח"ב פ"א או"פ מ'): הוא האור המלוכש בכלי.
- (ו) אורך (ח"ב פ"ב או"פ אות ד' ד"ה היינו): המרחק שבין ב' הקצוות שבמדרגה, כלומר, מבחינה הזכה יותר, עד לבחינה העבה יותר, מכונה בשם "אורך", כי כן הוא גם אורך המדומה הגשמי, שרומז על השטח שבין קצהו העליון לקצהו התחתון.
- (ז) בינה (ח"ב פ"א או"פ ר'): ההתבוננות בדרכי גורם ונמשך, כדי לברר כל התוצאות הנולדות ויוצאות מאיזה דבר, מכונה בשם "בינה".
- (ח) בלתי דבוק (ח"ב ג'): השואת הצורה שבין ב' רוחנים, היא דביקות, ושינוי צורה שביניהם עושה אותם "בלתי דבוק" זכ"ו.
- (ט) גבול (ח"ב הסת"פ ע"ט): המסך שבכל מדרגה, מודד ועושה "גבול" על המדרגה, בקומת האו"ח שהמסך מעלה (עי' לעיל אות ב') במדת עביותו, כי מסך בחי"ג מגביל קומת המדרגה, שלא תשיג אור כתר. ומסך דבחי"ב מגבילה גם מאור חכמה וכו'.
- (י) גג (ח"ב פ"א או"פ א' עניה): הוא כתר שבכל מדרגה, וכן בספירות ובעולמות.
- (יא) גוף (ח"ב פ"א או"פ צ'): כלי קבלה אמיתיים שבכל מדרגה, המתפשטים מכה או"ח שבמסך, ממנו ולמטה, נקראים "גוף" המדרגה, להיותם קודמים מהאורות. לאפוקי האורות המתפשטים לזווג דהכאה על המסך, שהם קודמים לכלים.
- (יב) גלגל (ח"ב ב'): ספירות דעגולים מכונים בשם "גלגלים", להיות האורות מתעגלים בהם, כלומר, שאי אפשר להכיר בהם זכות ועביות.

להפכיות הצורה, מקצה אל הקצה, הוא מכונה „הרחקה גמורה“.

יט) **הרכנת הראש** (ח"ב פ"ב או"פ ג'): כשאורות דז"ת, משמשים גם בראש שנקרא ג"ר, כי האורות דג"ר הראוים לראש, חסרים שמה, מכונה „הרכנת ראש“. כלומר, שהראש מושפל למדרגה שוה עם הז"ת שנקראות גוף.

כ) **התכללות הספירות** (ח"ב הסת"פ צ"ז): הספירות נכללות זו מזו ב„דרך מעבר“ (עי' לעיל תשובה ט"ו), ובהיות שהע"ס דאור ישר, הנמשכות מכתר עד מלכות, אי אפשר שיופיעו במדרגה, זולת בהתלבשותן בע"ס דאור"ה, הנמשכות ועולות ממלכות עד כתר, הנה אין לך ספירה מהן, שלא תהינה בה ב' ספירות מבחינת עצמה: אחת דאור ישר, ואחת דאור חזור, ועוד שמונה ספירות, שנתכללו בה בדרך מעבר, שמקצתן עברו בה בדרך מעבר ממעלה למטה, ומקצתן עברו בה דרך מעבר ממטה למעלה.

כא) **התקשרות** (ח"ב פ"א או"פ כ'): ענין התלבשות ע"ס דראש המדרגה בע"ס דאור"ה, העולות ממלכות ממטה למעלה, מכונה בשם „התקשרות“, מטעם, שנבחן כאן שהאורות קודמים לכלים, שאין עביות עולה עם אור"ה הוזה למעלה ממקומו, שהוא מלכות, אפילו משהו, ולפיכך, אין ע"ס דאור"ה הללו, נחשבות לכלים גמורים, הראוים להתלבשות העצמות בהם. וע"כ, מכונה התלבשות ההיא, רק בשם „התקשרות“, כלומר, שהאור הישר מתקשר ושורה על הפרצוף, על ידי ע"ס דאור"ה אלו, אע"פ שאינו מתלבש ממש בהם, והתלבשות אור ישר בכלים, אינו אמור אלא באור"ה המתפשט למטה ממסך אשר עביות של המלכות דראש, יכולה להתפשט ולרדת ולהלביש את הע"ס דאור ישר הבאות בו.

כב) **זה תוך זה** (ח"ב פ"ב או"פ מ'): פירושו, זה מסובב מזה, כי עיגול חיצון

יג) **ג"ר** (ח"ב פ"א או"פ צ'): הן אורות שקדמו לכלים, המלובשים באור"ה העולה להם ממסך ממנו ולמעלה, דהיינו ג' ספירות ראשונות: כתר, חכמה, בינה, או שמכונים ראש של הפרצוף.

יד) **גשמיות**: כל המדומה והמוחש בחמשת החושים, או שתופס מקום וזמן, מכונה בשם „גשמיות“.

טו) **דרך העברה** (ח"ב פ"א או"פ ד' שניה): האורות הנמשכים מא"ס ב"ה אל הספירות התחתונות, המה עוברים בהכרח דרך הספירות העליונות, ומתוך שאין הרוחני נעדר ממקום א', בהיותו עובר למקום ב', אלא נשאר קיים, גם במקום א' וגם במקום ב', וע"כ אנו מבחינים בכל ספירה ב' מיני אורות: אורות של בחינתן עצמן, ואורות שנשארו בהן, „דרך מעבר“.

טז) **הארה מרחוק** (ח"ב פ"א או"פ מ'): ההארה הפועלת בפרצוף, בשעה שאין לו לפרצוף כלי קבלה לאור ההוא, נקראת בשם „הארה מרחוק“, שהמשמעות, אש"י יש מרחק ושינוי רב, בין האור, ובין כלים של הפרצוף המיוחסים לאותו אור, אשר ע"כ אין הכלים מוכשרים לקבל האור ההוא ולהלבישו, אלא מקבלים ממנו הארה מרחוק.

יז) **הזדככות המסך** (ח"ב הסת"פ ע"ד): היא הזדככות העביות שבבחי"ד. להיות קומתו של האור"ה, שהמסך מעלה ומלביש על האור ישר, תלוי במדת גדלה של העביות שבבחי"ד (עי' לעיל אות ב', או"ח), שפירושו גודל השתוקקות שבה, לכן אחר שמדרגה נתמלאה, באור שלה שהמשיכה, מתגבר האור"מ ומוכך את המסך עד איזה שיעור של מדת השתוקקות, וזהו מכונה שנוזככה מעביותה שהיתה בה, ונקרא ג"כ בשם „הזדככות המסך“.

יח) **הרחקה גמורה** (ח"ב ח'): כששינוי הצורה, גדול כל כך עד שמגיע

- מתבאר, שהוא הסבה והגורם, לעגול הפנימי שבתוכו, המסובב והנמשך מהחיצון, באופן, אשר "זה תוך זה", מראה על היחס של "סבה ומסובב" דהיינו "עילה ועלול" שיש בהם.
- (כג) זוג דהכאה (ח"ב הסת"פ י"ח): פעולת המסך, המעכב והמעלים את האור מבחי"ד, ומדחה את אור השייך לה, אל אחוריו לשורשו, הנה פעולה זו מכונה "זוג דהכאה", שהוראת השם הזה מורה, שפעולה זו נושאת בתוכה, ב' ענינים הפכים: כי מצד אחד "מכה" באור, שפירושו שדוחה ומעלים אותו מלהאיר. ומהצד השני "מזדווג" עם האור, שפירושו, שגורם לו רבייה והרחבה יתירה, שהרי שיעור אור זה הנעלם ונדחה מבחי"ד, נהפך לאור מגולה גדול המלביש לאור ישר, שנקרא אור"ח, שבלעדו, אי אפשר כלל לאור א"ס ב"ה, שיתלבש בפרצוף.
- (כד) זעיר אנפין, ז"א (ח"ב הסת"פ י"ג): זעיר אנפין, פירושו, פנים מוקטן, כי אור חכמה מכונה "אור פנים", בסו"ה חכמת אדם תאיר פניו, ועל שם זה, נקרא פרצוף הכתר הכללי שבעולם אצילות, בשם "אריך אנפין", שפירושו, פנים גדולים, מטעם שיש בו עצם אור חכמה, ולפיכך, בחי"ג, אשר עצמותה, היא רק אור חסדים הנמשך מבינה, אלא שיש בו גם הארה מחכמה, אבל אינו עצמות אור חכמה, הוא מכונה משום זה, פנים מוקטן, דהיינו "זעיר אנפין", כי אור פנים שלו, מוקטן ומועט בערך בחי"א.
- (כה) ז"ת, ז"ל (ח"ב פ"א א"פ צ'): ע"ס הנמשכות ממסך ולמטה, מכונות בשם גוף או "ז"ת" (עי' לעיל תשובה י"א). כי בערך, שכל הפרצוף נבחן לפעמים, לעשר ספירות בלבד, יהיו ג' ספירות ראשונות כחי"ב, בראש של פרצוף ו"ז"ת שהן חג"ת נהי"ם בגוף של הפרצוף.
- (כו) חומר (ח"ב הסת"פ מ'): העביות שבפרצוף מבחי"ד שברצון (עי' עביות, לקמן אות נ"ג) מכונה, בשם "חומר" של פרצוף, והוא שם מושאל מחומר גשמי מדומה, שיש בו ג' קוטרם: אורך, רחב, ועומק, וששה קצוות: מעלה, מטה, מזרח, מערב, צפון, דרום.
- (כז) חיה (ח"ב פ"ב א"פ ו'): היא אור חכמה, בסו"ה החכמה תחיה את בעליה.
- (כח) חיצוניות (ח"ב הסת"פ ו'): הזך יותר שבכל כלי נבחן ל"חיצוניות" הכלי, והוא בחינת כלי, לאור"מ המאיר בו מרחוק.
- (כט) חכמה (ח"ב פ"א א"פ ר'): ידיעת התוצאות התכליתיים, מכל פרטים שישנם בכל מציאות, נקראת בשם "חכמה".
- (ל) חלון (ח"ב פ"ב א"פ ע'): הכח מבחינת עביות המסך, הנבחן בע"ס דראש מדרגה או בע"ס דעגולים, הנה כח עביות זה המתפעל בהם עם האור"ח העולה אליהם ממסך, נקרא בשם "חלון". פירוש: כי אור"ח הנדחה מבחי"ד מחמת עביותה, נעשה לבחינת כלי קבלה לאור העליון, במקום בחי"ד שהיתה כלי קבלה בא"ס ב"ה, והוא מטעם, שהאור"ח הוא באמת כלול מעביות דבחי"ד, מחמת שהיא המשיכה אותו אצלה מא"ס ב"ה (עי' הסת"פ ח"ב אות ע"ט ד"ה וזה). אמנם אין עביות זו ניכרת, רק בכלים דגוף, להיותם מתפשטים, ממטה למסך, דהיינו למטה מבחי"ד של ע"ס דראש, וע"כ עביות דבחי"ד שבמסך שולטת בהם, ולפיכך, נחשבים לכלים גמורים, להתלבשות האור העליון בהם. משא"כ בע"ס דראש, שהן בהכרח למעלה מבחי"ד שלהן, אלא שאור"ח עולה אליהן ממטה למעלה, ואין עביות דבחי"ד שבמסך יכולה להתכלל ולעלות עם האור"ח, למעלה ממקומה, לט"ס ראשונות ממנה, ולפיכך, אין האור"ח

הזה נעשה שם לבחינת כלים גמורים, אלא לבחינת שרשים לכלים בלבד. וע"כ נקראת התלבשות ט"ס באו"ח זה, רק בשם התקשרות (עי' לעיל אות כ"א). ועם כל זה, כלפי ט"ס דראש, נבחן גם האו"ח הזה, לבחינת "כח של עביות", כי על כן נעשה לכה התקשרות, עכ"פ, להתפיס אותם בנאצל. והנה כח זה מכונה בשם "חלון", כי בכניסת או"ח ואו"י להאיר את הכלים הזכים דעגולים, שאין בהם הכר של עביות כל עיקר, הרי כח של עביות שיש באו"ח, הוא שפל בהרבה מהם, וע"כ פחות ומשפיל את דופני הכלים דעגולים, "דרך כניסתו בהם". בדומה, לנקב וחור שישנו בחדר, שהוא פחת וחסרון בכותל החדר, אמנם הוא דרך כניסה לאור השמש. וכן כאן, הפחת והחסרון שנעשה בדופני הכלים דעגולים, מכח עביות שבאו"ח, אינו נחשב בהם כלל לחסרון, אלא לחלון, כי זולתו לא היה להם שום אור, שהרי אינם מקבלים שום אור, אלא דרך הקו, בכח מסך שבו.

(לא) יחידה (ח"ב פ"ב או"פ ו'): :

אור המלוכש בספירת כתר נקרא בשם "יחידה".

(לב) יציאה לחוץ (ח"ב הסת"פ נ"ט):

השתנות צורה המושגת ברוחני, מכונה בשם "יציאה לחוץ" הימנו. להיות שינוי הצורה המתהווה בחלק מפרצוף, נבחן, שחלק זה יצא מפרצוף ולחוץ, ע"ד מדליק מנר לגר ואין הראשון חסר, כי אין העדר ברוחני. וא"כ נמצא, כי כשמתחיל החלק לשנות צורתו, הנה יחד עם השתנות זו, מתחיל להתפרד מפרצוף, ולצאת לחוץ מפרצוף לרשות חדשה בפני עצמו. באופן, שהשתנות הצורה, ו"יציאה לחוץ" היינו הך הם.

(לג) ירידה (ח"ב פ"א או"פ ה' שניה):

התעבות, פירושה "ירידה", כלומר שירד ממדרגתו. זהודככות, פירושה עליה, כי נתעלה בהשואת הצורה לא"ס ב"ה, וזה

הכלל, כל הוך יותר הוא עליון יותר, וכל העב יותר הוא תחתון יותר.

(לד) ישר (ח"ב פ"א או"פ ה'): :

כשאור עליון, יורד לכלים שיש בהם מעביות דבחי"ד, שפירושו השתוקקות, שהרי ממשכה אותו בהשתוקקותה, נבחן, שהאור יורד "ביושר", כלומר, בהתאם גמור למדת העביות והשתוקקות שבה. בדומה לדבר כבוד, הנופל לארץ מלמעלה, הריהו נופל בקו ישר גמור מלמעלה למטה, ובמרוצה גדולה, מחמת כח המושך שיש בארץ אליו, משא"כ אם דבר קל נופל לארץ, שאין שם מקום לפעולת כח המושך עליו, או הוא מתעגל באויר, באטיות, עד שנח עליה. כן הדבר כאן, כי בכלים שאין בהם עביות, כמו כלים דעגולים, נבחן, שהאור הבא לשם בכח הספירות דיושר, הוא מתעגל, כי אין שם עביות, שפירושו השתוקקות, אשר ימשיכו אליהם בכח המשכה. משא"כ בכלים דיושר, שיש שם עביות, הממשיך את האור בכח גדול, נמצא האור יורד במרוצה ביושר מדויק, בדומה לקו "ישר".

(לה) כתר (ח"ב פ"א או"פ ו'): :

השראת השורש על המדרגה, נקרא בשם כתר, מלשון מכתיר, שפירושו מסבב, להיותו הוך יותר מכל המדרגה, ונמצא משום זה, מסבב על הפרצוף כולו ממעל לו.

(לו) לאט לאט (ח"ב פ"א או"פ ו'): :

המשכת אורות בסדר המדרגה, בסדר סבה ומסובב, מכונה "לאט לאט".

(לז) מחבר (ח"ב פ"א או"פ ל'): :

מלכות דעליון נעשה כתר לתחתון, ולפיכך, נמצאת מלכות "מחברת" כל עליון עם תחתון שלו, כלומר, שנעשתה ביניהם השואת הצורה. ועי"ז נעשה "חיבור" בין כל המדרגות, מעולם אדם קדמון עד סוף עשיה. וענין זה, נהג בכלים דיושר שנקראים קו, ולא בכלים דעגולים. ולפיכך, כל חיבור העיגולים זה בזה נעשה ע"י הקו.

העכוב, דהיינו הצמצום שבו, ומתגלה בו השתוקקות אחר האור העליון, שבוה כחו יפה להמשיך אליו את האור. וכאן, מתחילה פעולתו של מסך שבנאצל, כי כל השתוקקות ממשיכה אור עליון בשלימות, כמו שהיה בא"ס ב"ה, להיותו כח עליון, שאין שום שליטה לתחתון למעט אותו כנ"ל, ולפיכך יורד האור כדי למלא הבחי"ד. אמנם באותו רגע, שהאור נוגע בבחי"ד, תיכף מתעורר ה"מסך", ומכה באור ומחזירו לאחוריו, כנ"ל, ונמצא בזה, שמקבל רק אור של ג' בחינות, ובחי"ד אינה מקבלתו, והנך רואה, שפעולת המסך אינה נוהגת, רק בשעת ביאת אור בלבד, אחר שנתבטל כח צמצום לשעתו, כדי להמשיך אור חדש, כמבואר. ופעולת צמצום אמנם, היא תמידית, לעכב את עצמו שלא להמשיך אור, הרי צמצום ומסך הם ב' בחינות נפרדות זו מזו לגמרי, ותדע שמסך הוא תולדה מצמצום.

(מד) **מקיף** (ח"ב פ"א או"פ מ'): :

עי' תשובה ד'.

(מה) **מתבטל** (ח"ב פ"א או"פ י'): :

כששני רוחניים שוים בצורתם לגמרי, מבלי שינוי כל שהוא, או חוזרים לאחד ממש, וקטן "מתבטל" בגדול.

(מו) **נמשך** (ח"ב פ"א או"פ צ'): :

ירידת אור בכח עביות, שפירושה בכח השתוקקות שיש בנאצל, נקראת "נמשך" או המשכה.

(מז) **נפש** (ח"ב הסת"פ צ"ה): :

אור שאינו בא אל פרצוף בבחינת השפעה מאור א"ס ב"ה, אלא הוא מקבל ממדרגה עליונה ממנו הסמוכה לו, נקרא בשם אור נפש או אור נקבה.

(מח) **נרנח"י** (ח"ב הסת"פ פ"ז): :

כלים שבעשר ספירות, נקראים כח"ב ז"ן, ואורות שבע"ס, נקראים "נפש רוח נשמה חיה יחידה". וטעם קריאתם מתתא לעילא, דהיינו נרנח"י, ולא מעילא לתתא, דהיינו יחנר"ן, הוא משום, דסדר כניסת האורות בפרצוף כן הוא, דהיינו

(לח) **מימי אור** (ח"ב פ"א או"פ צ'): :

האור היורד ממדרגתו, מכונה בשם מים או "מימי אור".

(לט) **מלכות** (ח"ב פ"א או"פ ר'): :

בחינה אחרונה נקראת "מלכות", על שם, שממנה נמשכת בחינת הנהגה בתקיפות ובשליטה מוחלטת, כדוגמת מוראה של מלכות.

(מ) **ממעלה למטה** (ח"ב הסת"פ ב/ק"ב): :

אור המתפשט בכלים בסדר מדרגה, מוזך אל עב, מכונה "ממעלה למטה". ואור זה נקרא אור ישר.

(מא) **ממטה למעלה** (ח"ב הסת"פ ק"ג): :

אור הנמשך בסדר מדרגה, מעב אל זך ממנו עד לזך ביותר, נקרא "ממטה למעלה". ואור זה נקרא בשם או"ת.

(מב) **מפכב** :

גורם לגילוי מדרגה, מכונה שמסבב אותה. והוא מלשון סבה ומסובב, כי סבה פירושו גורם, ומסובב, פירושו, שנמשך ונולד מאותו הגורם והסבה.

(מג) **מפך** (ח"ג ב'): :

"כח צמצום", המתעורר בנאצל כלפי אור עליון, להפסיק אותו על דרכו מלרדת לבחי"ד, דהיינו, שברגע שמגיע ונוגע בבחי"ד, תיכף מתעורר הכח ההוא, ומכה בו ודוחה אותו לאחוריו, הנה הכח הזה נקרא "מסך". וצריך שתבחין ההפרש, בין בחינת מסך שיש בנאצל, לבין בחינת צמצום שבו, שהם ב' ענינים נבדלים לגמרי. כי כח צמצום שנעשה על בחי"ד, הוא מכוון כלפי הכלי שבנאצל, שהיא השתוקקות לקבל, שפירושו כי מחמת הרצון להשואת הצורה למאציל עיכב עצמו מלקבל בשעת ההשתוקקות לקבל, כי השתוקקות שבו שנקראת בחי"ד, היא כח עליון, שאין הנאצל יכול לבטלו או למעטו במקצת, אלא שיכול לעכב עצמו, שלא לרצות לקבל, אע"פ שמשתוקק מאד. וכח העיכוב הזה, שורה תמיד על בחי"ד שבנאצל, מלבד, בשעה שממשיך אור חדש, או מחויב בהכרח לבטל את כח

לוח התשובות תלמוד עשר הספירות לפירוש המלות צא

נה) עליון ותחתון (ח"ב הסת"פ 9"ב/9"ו):
 ב' הבחנות עקריות יש לנו להבחין בכל פרצוף, שהן בחינת כלי המשכת שפע שבו, ובחינת כלי קבלת שפע שבו. והן הפכיות זו לזו מקצה אל הקצה, כי מדת גדלו של שפע תלויה במדת עביות של כלי המשכה, כי אור הגדול יותר שבפרצוף הנקרא יחידה, צריך לכלי המשכה העב יותר, והיינו מבחי"ד שבבחי"ד. והיפוכו בחינת כלי קבלה, כי האור הגדול יותר הנקרא יחידה אינו מתלבש זולת בכלי הוך יותר. ולפיכך, כשאנו מבחינים כלי המשכת השפע, אנו מבחינים אותם תחת השמות פנימיות וחיצוניות, וכל כלי הפנימי יותר הוא עב יותר, וממשיך קומה גדולה ביותר כנ"ל, וכל החיצון יותר הוא זך יותר, וממשיך קומה קטנה ביותר. וכשאנו מבחינים בחינת כלי קבלת האורות שבפרצוף, אנו מכנים אותם בשמות "עליון ותחתון", אשר כל העליון יותר הוא זך יותר, ומלובשת בו קומה גדולה ביותר, וכל התחתון יותר, הוא עב יותר, ומלובשת בו קומה קטנה ביותר.

נו) עצמות (ח"ב פ"ב או"פ ב'):
 אור חכמה נקרא "עצמות", משום שהוא עצמותו וחיותו של נאצל.

נז) פנימיות (ח"ב הסת"פ 9"ב/19):
 בחינת עביות שבפרצוף, נקרא "פנימיות" שלו, להיותו מקום המשכת השפע.

נד) פנימיות וחיצוניות:
 עי' תשובה נ"ה.

נט) צנור (ח"ב פ"א או"פ ב'):
 כלים דיושר מכונים בשם "צנורות", להיותם ממשיכים ומגבילים את האור בגבולים שבהם, כמו צנור המגביל את המים העוברים בתוכם.

ס) קו (ח"ב פ"א או"פ ב'):
 עשר ספירות של כלים דיושר, מבחינת כלים שלהן נקראות צנור, ומבחינת האור הנמצא בהן נקראות קו. ורק עשר ספירות דעולם אדם קדמון מכונות

מתחילה נפש, ואח"כ רוח וכו', שהוא בהיפך מכלים, ששם נגלה מתחילה כתר, ואח"כ חכמה, וכו', עד מלכות שהיא לבסוף.

מט) נשמה (ח"ב פ"ב או"פ ו'):
 האור המתלבש בכלי דבינה, נקרא בשם "נשמה". ונקרא כן, מלשון נשימה, להיות נשמה בחינת מקור לז"א שהוא בחינת אור רוח, הנושם משם חיותו, על דרך עליה וירידה, בסו"ה והחיות רצוא ושוב, ומלשון הכתוב ויפח באפיו נשמת חיים, והבן.

נ) סוכב:
 גורם לגילוי מדרגה, מכונה בשם סוכב למדרגה ההיא.

נא) סיום (ח"ב פ"א או"פ ז' שניה):
 בחי"ד נקראת סוף או "סיום", להיותה מפסקת אור העליון שלא יתפשט אליה, ומסיימת ע"כ את המדרגה.

נב) סמוך (ח"ב ב'):
 קרבת הצורה לחבירו מכונה "סמוך" לחבירו.

נג) עביות (ח"ב הסת"פ ה'):
 גדלות הרצון לקבל בהשתוקקות גדולה, נקרא "עביות" מרובה, והשתוקקות מועטת נקראת "עביות" מועטת. והיא בחינת כלי המשכת השפע שבכל פרצוף, ומכונה ע"כ פנימיות הכלי.

נד) עובר (ח"ב פ"ב או"פ ד' שניה):
 הארת מדרגה תחתונה, מחויבת לעבור דרך העליונה ממנה, כלומר כיון שהתחתונה מסוכבת ויוצאת מן העליונה, נחשבת כמו שעוברת דרך העליונה, וכיון שעוברת דרך העליונה, הרי נקבעת שמה, ונקראת שמה אור "עובר", ואינה זזה משם, אלא בחינת ענף ממנה יוצא, ובא למקומו, דהיינו לתחתונה, בדומה למדליק נר מנר ואין הראשון חסר, ועד"ז תבין כל העתקת האורות מדרגא לדרגא. כי אין האור נעדר ממקומו הא' בביאתו למקום ב', כדרך הגשמיים, אלא כמבואר.

- בשם קו אחד, משא"כ עולם האצילות יש בעשר ספירות שבו ג' קוין.
- (סא) קומה זקופה (ח"ב פ"ב או"פ ג'): רוחניות : מלת רוחניות המובאת בספרי הקבלה, משמעותה שהיא מופשטת מכל המקרים הגשמיים, דהיינו מקום וזמן ודמיון וכו'. ולפעמים מורה רק על בחינת האור העליון שבכלי. אע"פ שגם כלי הוא רוחני מכל התנאים.
- (סב) קצבה (ח"ב פ"א או"פ ע'): או"ח בשיעור מדתו עצמו, עושה "קצבה" על האור העליון, משום, שהאור אינו שורה בנאצל, זולת ע"י הלבשתו של או"ח.
- (סג) קרקע (ח"ב פ"ב או"פ א'): השתנות צורה, בשיעור מרובה ביותר.
- (סד) מלכות של כל מדרגה או של עולם, מכונה בשם קרקע של עולם, או של מדרגה.
- (סה) ראש (ח"ג פ"ו): תחילת התפשטות או של עולם, או של מדרגה. "תחילת התפשטות" או כתר.
- (סו) ט"ס של אור עליון, המתפשטות לזווג דהכאה על מסך שבמלכות להעלות או"ח, נקראות "ראש" מדרגה, משום שאורות אלו קודמים למסך ואו"ח, ואין עביות המסך יכולה לעלות אליהם. (ע"י תשובה כ"א).
- (סז) רוח (ח"ב ד'): האור המתלבש בכלי דו"א, נקרא "רוח" משום שדרכו לעלות אל בינה, לשאוב שפע, ולרדת למלכות, להשפיע בה.
- (סח) תחילת התפשטות (ח"ב פ"א או"פ ז'): שורש של כל התפשטות אור, מכונה "תחילת התפשטות" או כתר.
- (סט) תיכף (ח"ב פ"א או"פ ו'): אור יורד בלי השתלשלות על סדר מדרגות של ד' בחינות, כי אין בו יותר מבחינה אחת מהן, מכונה שיורד תיכף, ואם משתלשל על סדר בחינות, נקרא "לאט לאט".
- (ע) תכלית כולם (ח"ב פ"א או"פ ז'): בחינה אחרונה שבכל מדרגות, דהיינו בחי"ד שבבחי"ד, מכונה תכלית כולם, להיותה עבה שבכולם, המכונה סוף, ומשום שכל המדרגות באות רק לתקן אותה.

לוח התשובות לענינים

- עא) אין סוף ב"ה. הוא מקור לכלים דהעגולים, כי כלים הללו היו כלולים בא"ס ב"ה. אלא שלא נודעו שם, בסוד הוא ושמו אחד. (הסת"פ ח"ב אות נ"ב ד"ה ונתבאר).
- עב) אחר הצמצום שנסתלק אור א"ס מכל ד' בחינות כנודע, מ"מ נשאר רשימו בכל בחינה ובחינה, מעין אור א"ס שהיה בו מטרם הצמצום. (או"פ ח"ב פ"ב אות פ' ד"ה ומקורט).
- עג) יורה שאין שם הבחן אחר זולת הבחן סבה ומסובב לבד. (ע"י תשובה כ"ב). (הסת"פ ח"ב אות נ"ג ד"ה וענין).
- עד) משום שאין בא"ס ב"ה הכר כלי לגמרי. (הסת"פ שם ד"ה וענין).
- עה) א"ס ב"ה הוא שורש לכל האורות שבעולמות. (או"פ ח"ב פ"א אות ד' ד"ה פירוט).
- עו) העגולים הם השורשים לכל הכלים שבעולמות. (או"פ ח"ב פ"א אות פ' ד"ה ומכאן).
- עז) בחי"ד שנקראת מלכות הוא מקור לאו"ת. (הסת"פ ח"ב אות ס"ו ד"ה ונמצא).
- עח) כי מתחילה יצאו האורות בג' בחינות זו למטה מזו, וג' בחינות אלו עוד לא נקראות כלים, עד שנגלה בחי"ד, שהיא לבדה נחשבת לכלי. הרי, שהכלים הם תולדה מן האורות, (הסת"פ ח"ב אות ה' ד"ה והנה).
- עט) משום שבסדר אצילות העולמות מעילא לתתא, נמצא תמיד שהשלימות הוא קודמת וגורמת לגילוי הבלתי שלימות, כי כן משתלשלות המדרגות זו מזו, שכל מדרגה תחתונה פחותה מעליונה, עד שמתגלה עוה"ז, המקולקל ביותר מכולם. (או"פ ח"ב פ"א אות ר' ד"ה וא"ן).
- פ) המסך הוא המקור הראשון לכח שליטה בעולמות. (או"פ ח"ב פ"א אות ב' ד"ה וכח).
- פא) הוא תולדה מצמצום ראשון. או"פ ח"ב פ"א אות ב' ד"ה וכח).
- פב) ב' סבות קדמו למסך, שהן: הצמצום, וביאת האור. כי אין המסך מתגלה אלא
- בשעה שאור העליון מגיע ונוגע בבחי"ד. (ע"י תשובה מ"ג).
- פג) העגולים הם המקור לכלים דיושר, שהרי המלכות דעגולים המשיכה את אור הקו, ומכחה נעשה המסך. (הסת"פ ח"ב אות נ"ו ד"ה ודבר).
- פד) מכלים דיושר, והם עצמם אינם יכולים להמשיך מא"ס ב"ה, משום שאין בהם מסך ועביות. (או"פ ח"ב פ"א אות ל' ד"ה הוא).
- פה) ע"י כח המסך המתרשם בהם, בלי שיוליד עמו את עביות שבו, והתרשמות המסך האמורה נקראת בשם חלונות של העגולים. (או"פ ח"ב פ"ב אות ע' ד"ה נקב).
- פו) משום שאין בעגולים בחינת מסך. (או"פ ח"ב פ"א אות ל' ד"ה הוא).
- פז) ע"י לעיל תשובה פ"ה.
- פח) האור הקו שקבלו העגולים, גרם בהם הכר מדרגות של זה למטה מזו, שנעשו בהם חלונות מהתרשמות המסך, וכל מדרגות הקו יצאו גם בעגולים. (או"פ ח"ב פ"ב אות צ' ד"ה ומטעם).
- פט) משום שהכלים דעגולים המה במעלה אחת, עם הראש דכל ספירה שבכלים דיושר הנמצאים למעלה מהמסך, ע"כ נבחנים, שהמה נמצאים במקום הראש של הספירה, ואינם מתפשטים כלל למטה מראש דיושר, שבכלים שלמטה מראש, כבר נמצאים למטה ממסך שבמלכות של ראש, ועביות שולטת בהם, וע"כ המה למטה מעגולים, כי למטה פירושו עב יותר, כי בעגולים אין בהם שום מסך ועביות, ולפיכך, נמצא גוף דכל ספירה ריקן מעגולים. באופן שע"ס דכתר דעגולים כולן מלבישות על ע"ס דראש הכתר דיושר, וע"ס דגוף הכתר פנוי מעגולים, וכן ע"ס דחכמה דעגולים מלבישים לע"ס דראש החכמה דיושר, וכי' עד"ו, ונמצא ע"כ גוף דיושר מפסיק בין כל ספירה וספירה דעגולים, ואין חיבור בין ספירות דעגולים, וע"כ צריכות שיחברן הקו. (או"פ ח"ב פ"א אות ג' ד"ה פירוט).

צ) כל הפרש ביניהן, הוא רק בבחינת מסך, שישנו ביושר ואינו בעגולים. (או"פ ח"ב פ"א אות ב' ד"ה וכח).
 צא) ע"י תשובה מ"ג.
 צב) הם בחינת אור רוח. (או"פ ח"ב פ"ב אות ל').

צג) ע"י תשובה ל"ד.
 צד) מבחינת כלים, עיגולים מעולים מיושר, כי בכלים דעגולים אין מסך ועביות ובכלים דיושר יש מסך ועביות. ועוד כי כלים דעגולים קודמים ליושר. (או"פ ח"ב פ"א אות ב' ד"ה וכח).

צה) מבחינת אורות, יושר מעולה מן עגולים. כי ספירות דיושר ממשכות אור עליון, ומשפיעות לעגולים. ואורות דיושר נקרא אור רוח, ואורות דעגולים נקרא אור נפש. (או"פ ח"ב פ"ב אות ל').

צו) כי חיצוני פירושו זך, וכל החיצוני ביותר, נמצא צורתו שוה ביותר לא"ס ב"ה, ומשובה ביותר. (הסת"פ אות ז' ד"ה חה).
 צז) פנימי, פירושו עב ביותר, כלומר, שיש שם השתוקקות מרובה ביותר, שמתוך כך, מדתו של האור שהוא ממשך, הוא גדול ביותר, ואו"ח הנדחה לאחוריו, קומתו גדולה ביותר. (הסת"פ אות ה' ד"ה והנה).

צח) משום שבח"ד שלו, אין בה, שום עביות הראוי להמשכת אור עליון, ומבחינה זו הוא נבחן, שהוא זך ביותר מכל העולמות. (ע"י תשובה נ"ה). (הסת"פ אות י"ג ד"ה ועולס).

צט) אור עליון, שהגיע ונגע לבח"ד להתפשט בתוכה, סבב, שיתגלה תיכף כח מסך להפסיקהו, ולדחות האור ההוא לאחוריו. (הסת"פ, אות י"ח ד"ה והענין).

ק) בעת שאור העליון הגיע ונגע בבח"ד, להתפשט בה, אז נתעורר כח צמצום, שהוא מסך, להפסיקו ולדחותו לאחוריו, (הסת"פ אות נ"ו ד"ה ודבר).

קא) כי או"ח שמעלה המסך, אינו, כי אם אותו שיעור האור, שרצה להתפשט אל שיעור עביות שבבח"ד, שפי' שיעור השתוקקותו והמשכתו את אור העליון. ואם העביות מרובה ביותר דהיינו בח"ד שבבח"ד, הנה האור

שרצה להתפשט בבח"ד, גדול ביותר. ואם עביות מועטת, דהיינו רק בח"א שבבח"ד, הרי האור שרצה להתפשט בבח"ד, קטן ביותר. ונמצא ע"כ שיעור קומת או"ח שבמסך, ושיעור עביות שבבח"ד, דבר אחד הם. (הסת"פ אות ט' ד"ה ולפיכך).

קב) אע"פ, שאין באור הקו אלא ג' בחינות מ"מ כלי קבלה שלו, המה רק מכח בח"ד, אלא שבח"ד עצמה אינה מקבלת אור. (הסת"פ אות ט"ז ד"ה ולפיכך).

קג) ב' מהלכים של ע"ס יש בכל מדרגה: מהלך א' מלמעלה למטה, מתחיל מכתר ומסתיים במלכות, ונקראות ע"ס דאור ישר. מהלך ב' מטה למעלה, מתחיל ממלכות ומסתיים בכתר, ונק' ע"ס דאור חוזר. (הסת"פ אות ק"ד ד"ה והנה).

קד) משום שאור הזה, כולו הוא שיך לבח"ד ביחוד, והיה ראוי להתלבש בו בבח"ד, לולא דחהו המסך לאחוריו, ולפיכך נעשה לבחינת קבלה במקום בח"ד. (הסת"פ אות כ"א ד"ה עתה).

קה) במדת אור, שהיה ראוי לבא לבח"ד, לולא המסך החזיר אותו לאחוריו. (הסת"פ אות ט' ד"ה ולפיכך).

קו) כי או"ח, אינו יותר, אלא אור שהיה ראוי לבח"ד שהיא מלכות כי מטעם שמלכות לא קבלה לתוכה את אור זה, נעשה אור זה, לבחינת מלכוש וקבלה לכל הט"ס שממעל לה. הרי, שמלכות הוא מקור לכל ע"ס דאו"ח, ונחשבת ע"כ "לכתר דאו"ח". (הסת"פ אות ק"ב ד"ה ומתוך).

קז) ע"י תשובה ק"א לעיל.
 קח) ע"י תשובה ק"א לעיל.

קט) כי עביות שבמסך, פירושו מדת גודלה של השתוקקות שבו. לפיכך "ע"י השגת והתלבשות אור פנימי בפרצוף, מתגבר האו"מ ומוכך את עביות שבהמסך". (הסת"פ אות ע"ד ד"ה וטעם).

קי) להיות שאין בעגולים בחינת מסך ועביות, ע"כ אין להם כלי המשכה לאור עליון, אלא שמקבלים אורותיהם על ידי כלים דיושר, וע"כ נקרא אורותיהם "אור הנפש", כלומר, שאין באור זה בחינת השפעה,

לוח התשובות תלמוד עשר הספירות לענינים צה

אלא לשורשי כלים. ואין לנו השגה באור בלי כלי. (עי' תשובה כא).

קיח) אפילו בג"ר של המדרגה, נבחן בהן בפרטיות ג"ר וז"ת, ובז"ת של ג"ר ג"כ מותר העסק. (או"פ ח"ב פ"ב אות ה' ד"ה והוא).

קיט) להיותן בחינת ג"ר, כי ע"כ עמידתן של כל עה"ס דעגולים היא במקום ג"ר דיושר (עי' לעיל תשובה י"ג).

קכ) השורש של ד' הבחינות נקרא כתר, ובחי"א נקראת חכמה, ובחי"ב בינה, ובחי"ג נקראת תפארת או זעיר אנפין הכולל בפ"ע שש ספירות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד. ובחי"ד נקראת מלכות.

קכא) משמיענו, שאע"פ שבחי"ד שהיא המלכות, אינה מקבלת כלום מאור העליון לאחר הצמצום, מ"מ מכח מעלת או"ח שבה, נחשבת לספירה חשובה כמו שאר הספירות, והן "עשר ולא תשע". "ועשר ולא אחת עשרה". משמיענו עוד, שאל תעלה על דעתך, שיש ג"כ בחינת קבלת אור עליון בבחי"ד באיזה אופן שתהיה. וא"כ היתה המלכות נחשבת לב' ספירות, שהן מלכות דאור ישר ומלכות דאור חוזר, וא"כ היה המספר אחת עשרה ספירות. לזה מזהירנו "עשר ולא י"א", כי המלכות אינה מקבלת מאור ישר אף משהו.

קכב) להיותו הפוך מהשורש, כי השורש צורתו אך להשפיע, ובחי"ד אך לקבל, ואי אפשר לב' הפכים שיצאו זה מזה בבחינת סבה ומסובב, אלא ע"י השתלשלות המדרגה לאט לאט, כי השורש, הוא רק סבה לבחי"א הקרובה לו ביותר מכולם. ובחי"א לבחי"ב, ובחי"ב לבחי"ג, ואחר הבחי"ג, או אפשר שתתגלה הבחי"ד (הסת"פ פ"א אות ה' ד"ה והנה).

קכג) משום שהעביות, היא כלי ההמשכה, ובחינת כלי קבלה העיקרית, ע"י האו"ח שעולה ממנה, וע"כ, נחשבת העביות שבכלי לפנימיות הכלי, והפחות בעביות שבו, נחשב לחיצוני יותר, והזך לגמרי שבו, נחשב לחיצון לגמרי. ע"י תשובה ג"ה (הסת"פ פ"א אות ה' ד"ה והנה).

אלא רק לצורך עצמם בלבד. (הסת"פ אות צ"ה ד"ה ולפיכך).

קיא) כיון שיש בכלים דיושר מסך ועביות, המה ראויים להמשכת אור עליון ולהשפיע לאחרים. ואור שיש בו בחינת השפעה, נק' "אור רוח" או אור זכר. (או"פ ח"ב פ"ב אות ל').

קיב) ג"ר הן נקיות מבחינת עביות המסך, להיות המסך והמלכות בחינה אחרונה שבהן, ואין עביות עולה אליהן לעולם, כי אין עביות יכולה לעלות למעלה ממקומו, אפילו משהו. ודע שג' ראשונות כח"ב, פירושם ראש דמדרגה (עי' תשובה י"ג) שיש בה עשר ספירות שלמות. (או"פ ח"ב פ"א אות צ' ד"ה וטעם).

קיג) כל ספירה וספירה נבחנת, שיש בה ראש המכונה ג"ר, וגוף המכונה ז"ת. (עי' תשובה ס"ד) כי ספירת כתר יש לה ג"ר וז"ת, וכן חכמה יש לה ג"ר וז"ת, וכן בינה זכר'. ומקום מציאותן של כל ע"ס ג"ר וז"ת דעגולים, המה במקום ראש וג"ר דיושר בלבד, כי ע"ס דעגולים דספירת כתר, מסבבות רק על ג"ר דכתר דיושר, וז"ת דכתר דיושר פנויות מעגולים. (עי' תשובה פ"ט) זכך כל ע"ס דחכמה דעגולים מסבבות רק על ג"ר דחכמה דיושר, וז"ת דחכמה דיושר פנויות מעגולים. וכן כולם. (או"פ ח"ב פ"א אות צ' ד"ה והנה).

קיד) כי אלו ואלו אין בהם מעביות המסך ולא כלום. (עי' תשובה פ"ט). (או"פ ח"ב פ"א אות צ' ד"ה וטעם).

קטז) כמדת ז"ת של ספירה דיושר, שנמצאות מפסיקות בין כל עגול ועגול, כי ז"ת דכתר דיושר, מפסיקות בין ע"ס דעגול כתר לעגול חכמה, וז"ת דספירת חכמה דיושר, מפסיקות בין ע"ס דעגול חכמה לעגול בינה, זכר' עדי'. (עי' תשובה פ"ט) (או"פ ח"ב פ"א אות צ' ד"ה והנה).

קטז) ע"י תשובה פ"ט.

קיו) מפני שאורות קדמו לכלים. (עי' תשובה יג) ואו"ח העולה ממטה למעלה וכלבישם, אינו נחשב לבחי' כלים ממש,

הפרצוף, אשר „אי אפשר לפרצוף להבדל ממנו“. בדומה לאדם המוכרח לשמור על חיותו וקיומו (הסת"פ פ"ד אות מ"ו ד"ה ובחי"ג).

קלב) השתוקקות מכונה בשם „קמכוין“. כי דבר שמשתוקק אליו מאד לקבלו אנו אומרים שכיון לבו מאד להמשיך אותו, כי השתוקקות מורגשת בלב, וכן הכונה היא בלב. והוא נהג רק בשעה שחסר לו האור משא"כ בשעה שיש לו האור נקרא „לא קמכוין“ (הסת"פ פ"ד אות מ"ג ד"ה ועתה). קלג) משום שרק אור חכמה מיועד לה לבחי"א, שהוא חיות ועצמות הפרצוף, וע"כ נחשבת ל„לא אפשר“, כי מוכרחת היא לקבל את חיותה ועצמותה, וקבלה בהכרח איננה קבלה. וכן נבחנת, שאין שום השתוקקות מתגלה בה אחר אור החכמה, משום שאין ענין השתוקקות מתגלה רק בשעה שאין לו אותו האור, והוא משתוקק להשיגו, ולא בשעה שהיא מלאה מאור זה (הסת"פ פ"ד אות מ"ג ד"ה ועתה).

קלד) משום שבחי"ב היא התגברות הרצון להשפיע, הממשכת בזה אור דחסדים, שהיא אינה מוכרחת כלל לעשות התגברות זו, והיה „אפשר“ לה להבדל ממנה לגמרי, ע"כ מכונה בשם אפשר (שם). אמנם נבחנת עוד לבחינת „לא קמכוין“ משום שענין השתוקקות האמור, צריך להיות רק אחר אור חכמה, ולא על אור דחסדים, כי הרצון לאור דחסדים אינו נחשב לעביות, כי הצמצום לא נעשה רק על אור דחכמה בלבד, ולא כלל על אור דחסדים. וע"כ ההשתוקקות לאור דחסדים, לא נקרא כוונה (שם).

קלה) בחי"ג, הוא דבר המשכת הארת חכמה, לתוך אור דחסדים שהמשיכה בינה, והמשכה זו נקראת „לא אפשר“, משום דהארת חכמה היא קבלה מוכרחת לפרצוף, ונקרא „קמכוין“, משום שהמשכה זו נעשתה, בשעה שהיה חסר מהארת חכמה, ולפיכך היתה שם השתוקקות.

קלו) מאחר, שכבר היתה שם הארת חכמה בבחי"ג, לא היתה צריכה לעשות התגברות חדשה, אחר עצם אור חכמה, כי

קכד) שנדמה לעובי דופן של כלי, המותנה ונעשה מד' קליפות מסבבות זו לזו, שאין השפע שבכלי נוגע, אלא בתוכיותו, דהיינו, בקליפה הפנימית שבכלי (הסת"פ פ"א אות ה' ד"ה והנה).

קכה) במדת האו"ח שמעלה המסך שבאותה המדרגה או אותו העולם (הסת"פ פ"ו אות ט"ה ד"ה ומהמתבאר).

קכו) משום שכלי הקבלה של ד' הבחינות כולן, אינם זולת בחי"ד לבדה, ושאר ג' הבחינות אין בהן מבחינת המשכה וקבלה כלום, ולפיכך, כיון שבחי"ד צמצמה את עצמה שלא לקבל, הנה נשארו גם ג' הבחינות הראשונות בלי כלי קבלה, וע"כ נסתלקו אורותיהן ג"כ (הסת"פ פ"ב אות ט"ז ד"ה ולפיכך).

קכז) א', הוא עצמות החומר של הכלי, דהיינו שיעור עביות שבו. ב', כח הצמצום, השורה על בחי"ד שבעביות שבה. ג', בחינת המסך שבו (ע"י תשובה מ"ג). ובהבחן א' לבד, יש להבחין שם ב' בחינות: א', הוא החומר הראשון שבה, דהיינו הנחשב על בחינת המלכות דמדרגה הקודמת, הנחשבת לבחינת סבה ולבחינת מאציל אליה, שזהו נבחן בעיקר בטרם שהגיע האור למדרגה הנאצלת. והב', בחינת עצמותו של החומר של המדרגה הנאצלת עצמה, הוא אחר שהגיע כל האור המיועד למדרגה הנאצלת (הסת"פ פ"ג אות כ"ד ד"ה ויש, ואות כ"ז ד"ה ועתה). קכח) א', מה שנחשב על מלכות דעליון. ב', מה שנחשב על חומר המדרגה הנאצלת עצמה (ע"י לעיל תשובה קכ"ז).

קכט) כל עוד שהמדרגה הנאצלת לא קיבלה האור המיועד לה, נחשבת על שם מלכות דהמדרגה העליונה ממנה (ע"י תשובה קכ"ז).

קל) בעת שהמדרגה הנאצלת השיגה את האור שלה, הנה מאז נחשב שיצאה מכלל המלכות דעליון המכונה מאציל ובאה ברשות עצמה (ע"י תשובה קכ"ז).

קלא) קבלה בהכרח, מכונה „לא אפשר“ וזה נבחן ביחוד על אור החכמה, או הארת חכמה, הנחשבת לבחינת עצמות וחיות של

הארת חכמה לבד מספקת לגמרי לחיותה, וע"כ נחשבת המשכה זו, לבחינת "אפשר", שהיה אפשר להבדל ממנה, והיא נחשבת "לקמכוין", בהיותה חסרה מעצמות אור החכמה הוזה שהמשיכה, והיתה לה השתוקקות מרובה בשעת המשכתה אותו.

קלז) כי אין כלי גמור אלא א"כ יש בו בחינת השתוקקות לקבל, שזה אינו מגולה רק בב' תנאים, שהם: אפשר, וקמכוין. (עי' לעיל תשובה קל"ו).

קלח) זה הכלל, שאור עליון אינו פוסק מלהאיר לנאצלים אפילו רגע, אלא בכל מקום שמתגלה כלי המשכה כראוי, תיכף מאיר שם האור העליון. ולפיכך, אחר שנתמלאה בחינת המשכה של בחינה ד' שבבחינה ד', אשר אז הולידה צורת כלי המשכה חדשה, שבה בחינת עביות של בחינה ג' שבבחינה ד', הנה תיכף גם היא מתמלאת מאור העליון. ואחר כך, כשנאצלה ויצאה הימנה שוב צורה חדשה של עביות בחי"ב שבבחי"ד, הנה גם היא מתמלאת תיכף מהאור העליון. וכן תמיד.

קלט) משום, שהאור העליון הוא תמיד במצב של מנוחה מוחלטת, בלי שום חידוש צורה, כי החידוש ברוחני נחשב לתנועה, וכל חידושי צורות הנעשים בבחינת התפשטות האור העליון, הוא ע"י כח המשכה שמתגלה אצל הנאצל בלבדו (עי' ח"א תשובה ס"ד), וגם אפילו התפשטות זו של אור העליון, אינה אלא כמו, מדליק נר מנר ואין הראשון חסר אפילו משהו. באופן שרק אותו חלק של התפשטות האור העליון, שהגיע לכלל קבלת הנאצל, הוא שקיבל בחינת חידוש צורה, בערך יחס משותף, בין הכלי והאור המלוכב בו, אמנם האור העליון בעצמו לא נחסר כלום, ולא נתחדש בו כלום מחמת התפשטות זו שהגיעה לנאצל.

קמ) ההפרש הוא ממש מקצה אל הקצה. כי לבחינת השפעה של האור העליון, מחויב להיות בפרצוף עביות מרובה, בשיעור האחרון שישנו במציאות, כי אז ממשיך האור השלם והגדול ביותר. והפכי אליו מקצה אל הקצה, הוא בחינת התלבשות האור העליון

בכלים, כי אין האור השלם והגדול ביותר מתלבש, אלא בכלי זך ביותר שאך אפשר להיות במציאות. ולפיכך יש תמיד לפנינו להבחין ב' הענינים הנ"ל, בכל פרצוף: אשר בחינת השפעה המשוערת בעביות היתירה, נבחנת בשם פנימי וחיצון. ובחינת קבלה והתלבשות בכלים, נבחנת בשם עליון ותחתון. באופן, שהפרצוף הגדול יותר בכל המציאות צריך להיות פנימי ביותר, שפירושו עב ביותר מכל הפרצופים שבמציאות, ויחד עם זה הוא צריך להיות העליון מכל הפרצופים שבמציאות, שפירושו, זך ביותר מכל הפרצופים שבמציאות. כי הם ב' כלים נבדלים: אחד, להמשכת האור, והשני, לקבלת האור (עי' לעיל תשובה נ"ה ולקמן תשובה קמ"א).

קמא) כי האור העליון אינו נתפס בפרצוף, אלא כשיעור האוה"ח העולה מהמסך שבפרצוף, ומדתו תלויה, במדת העביות שיש בבחי"ד (עי' לעיל תשובה ק"א ותשובה ב'), וע"כ המשפיע, צריך לבחינת עביות יתירה שבתחתון. משא"כ המקבל, צריך לכלי הזך ביותר, שיוכל האור להתלבש בו, דהיינו, שתהיה השואת הצורה בין האור ובין הכלי. כי שינוי הצורה שביניהם, מרחיק האור מהכלים (עי' לעיל תשובה ט"ז ותשובה ק"מ).

קמב) עי' לעיל תשובה קל"ט.
קמג) האור העליון, יש בו בהכרח רצון להשפיע, אשר רצון זה נבחן, כמו בחינה אחרונה הכלולה באור העליון, וזה החלק, דהיינו בחינת הרצון להשפיע האמורה, מתהפכת ונעשית לבחינת המשכת אור דבחי"א, שבחינת המשכת אור הזאת ודאי חידוש צורה היא ברצון להשפיע האמור וע"כ נבחן, שנחלק לעצמו, ויצא מבחינת הרצון להשפיע, ונעשה לבחי"א של הרצון לקבל, כלומר שיצאה מבחינת מאציל, לבחינת נאצל, כי שינוי צורה מבדיל ומרחיק הרוחניים זה מזה, כנודע. אמנם, אין ענין הבדל "חלק" האמור כאן מחסיר במשהו את בחינת ה"כל", אלא כמדליק נר מנר ואין הראשון חסר כלום, והבן זה היטב.

הפרטים, הבאים בספירה, רק מחמת התכללות, ואינם מעצמותה. ולפיכך, תזכור ג' ידיעות, שתשמש עמהן תמיד. למשל, אם תרצה לידע עשר ספירות הכלולות בבינה: הנה ידיעה א' היא, שיש ב' ספירות בעצמותה, שהן בינה דאו"י והוד דאר"ח. ב' תספור הספירות שממנה ולמטה עד היסוד, שהמה האור ישר שבה, דהיינו חג"ת נה"י העוברים בה ממעלה למטה, הג' תספור הספירות שממנה ולמעלה עד הכתר, שהם שנים: יסוד ומלכות, ותדע את ספירות או"ח שלה, העוברות בה ממטה למעלה, ועתה חשוב, ב' ספירות של עצמותה, שש של או"י, ושתיים של או"ח, הרי עשר, ועל דרך זה תחשוב בכל ספירה, ותדע בסקירה אחת, את כל הבחינות הכלולות בה.

קנב) ט' דאור ישר מכתר עד יסוד, ואחת דאור חזר דהיינו מלכות לבד.

קנד) ח' דאור ישר מחכמה עד יסוד, ומתלבשות בכלים הזכים יותר, דהיינו אור חכמה בכלי דכתר וכו', ושנים דאו"ח יסוד ומלכות המתלבשים בכלים של יסוד ומלכות. קנה) ז' דאו"י מבינה ולמטה, וגם כאן אור בינה בכלי דכתר וכו' עד אור יסוד בכלי דנצח, וג' דאו"ח, הוד יסוד ומלכות בכלים דהוד יסוד מלכות.

קנו) ו' דאור ישר מחסד עד יסוד, וד' דאור חזר, מנצח עד מלכות, או"ח דנצח בכלי דנצח וכו'.

קנז) ה' דאור ישר מגבורה ליסוד, ה' דאו"ח מתפארת עד מלכות, ומתלבשים ע"ד הנ"ל, או"י בכלים הזכים יותר, ואו"ח כל אחד בכלי המתאים לו.

קנח) ד' דאור ישר מת"ת עד יסוד, וששה דאו"ח מגבורה עד מלכות.

קנט) ג' דאו"י מנצח ליסוד, וז' דאו"ח מחסד למלכות.

קס) ב' דאו"י מהוד ליסוד, ושמונה דאו"ח מבינה למלכות.

קסא) א' דאו"י שהוא יסוד, וט' דאו"ח מחכמה עד מלכות.

קסב) עשר ספירות דאו"ח בלבד, בלי שום אור ישר.

קמד) כשאנו מבחינים רק בבחינת חומר שבכלים, אנו מגדירים אותם בשם ד' בחינות, וכשאנו רוצים לכלול גם הרשימות שבכל כלי וכלי, אנו מגדירים אותן בשמות כח"ב זו"ן.

קמה) מתחילה נכנסים הקטנים, ואח"כ הגדולים, שמתחילה נפש, ואח"כ רוח וכו', עד יחידה (ע"י תשובה מ"ח).

קמו) מתחילה מתגדלים כלים היותר חשובים, ואח"כ כלים הקטנים, שמתחילה כתר, ואח"כ חכמה וכו', עד לכלי מלכות הבא באחרונה.

קמז) מלכות דעליון הנעשית כתר לתחתון, דהיינו הרצון להשפיע שבעליון, נבחנת שנעשית לחומר ראשון של התחתון (ע"י תשובה קמ"ג).

קמח) השורש של הד' הבחינות, נקרא כתר של ע"ס דאור ישר שבמדרגה, ומלכות שבמדרגה, נבחנת לכתר אל ע"ס דאור חזר שבמדרגה.

קמט) כי אם היה בן חילוף ותמורה, לא היה נצחי, והוא פשוט.

קנ) היינו בבחינת עשר ספירות דאור ישר, כי כל אור נמשך רק מא"ס ב"ה, וע"כ מחוייב התחתון לעבור דרך כל העליונים ממנו, בבחינת סבה ומסובב, עד שמגיע למסובב התחתון, שהאור נועד אליו, ומתוך, שאין האור נעדר ממקום א' בעברו למקום ב', הרי נקבע בכל עליון, כל האורות שעוברים בו.

קנא) היינו בעשר ספירות דאור חזר, שמלכות נחשבת בהן לשורש ולכתר (כנ"ל תשובה קמ"ח), וכל חלקי האו"ח המלבישים לעליונים ממנה, הרי עוברים דרכה ממטה למעלה, וע"כ נבחן כל תחתון, שכלול מכל חלקי או"ח השייכים לספירות שלמעלה ממנו.

קנב) התכללות הספירות זב"ו, עד שכל אחת כוללה מעשר וכן עשר מעשר עד אין קץ, הוא ע"י ב' מהלכים של הע"ס דאו"י וע"ס דאור חזר שישנן בכל מדרגה (ע"י תשובה כ'), וצריכים למצוא המפתח, איך למצוא בנקל השינויים הנעשים בסדרי ע"ס

בכלי גבורה, של גבורה דחכמה דנצח. ועוד יש ה' ספירות דאור המתלבשות בהתאם לכלים כדרכן תמיד.

קסח) כשתקח מתחילה בינה דהוד, אין בה אלא אור בלי אור ישראל, אמנם האור של מדרגה הסמוכה, מאיר בה, שהוא אור יסוד, והנה גם בינה זו נכללת מאורות העוברים דרכה, שהם ז' דאורי מבינה ולמטה, ומתוך שאור שבה אינו אלא אור יסוד דאורי כנ"ל, הרי מתחיל אורי שבה מבינה דיסוד ולמטה, אשר אור בינה דיסוד מתלבש בכלי דכתר וכו', ואור הוד דיסוד בכלי דת"ת של בינה דהוד הכללי ואח"כ כשתקח ת"ת הפרטית דבינה דהוד הנ"ל, שגם היא נכללת מע"ס, הרי יש שם ד' דאורי מת"ת ולמטה, המתלבשים בכלים העליונים יותר, דהיינו: בחינת ת"ת דיסוד היסוד בכלי דכתר, ובחינת נצח דיסוד היסוד בכלי דחכמה, ובחינת הוד דיסוד היסוד בכלי דבינה, ובחינת יסוד דיסוד היסוד בכלי דחסד, ועוד יש שש בחינות אור"ח, העוברות בה ממטה למעלה, שהן מגבורה עד מלכות, המתלבשות בהתאם לכלים כדרכן. קסט) כשנקח מתחילה יסוד דכתר, אין בע"ס שבו רק אור דיסוד בכלי דכתר, והשאר הן אור"ח, וכשתקח את נצח דיסוד הכתר, אין שם רק אור"ח לבד, אמנם אור דיסוד דאורי העומד בכתר, מאיר שם, ונבחן נצח דיסוד הכתר בבחינת אורי דיסוד, וכשנכלל מע"ס יש בו ג' אורות נה"י דאורי ממנו ולמטה עד היסוד, העוברים ממעלה למטה מבחינת יסוד דאורי, המתלבשים: נצח דיסוד בכלי דכתר, הוד דיסוד בכלי דחכמה, יסוד דיסוד בכלי דבינה, וז' דאור"ח חג"ת נה"מ, בהתאם לכלים, כנ"ל.

קע) אין שם אלא אור"ח בלבד, כי כל הנמשך ממלכות אין שם אלא אור"ח.

קעא) זה הכלל, האורות החשובים יותר מתלבשים בכלים הזכים יותר, והפחותים מתלבשים בכלים הפחותים יותר, באופן, שבספירת כתר, המלכות דאור"ח מתלבשת במלכות דכתר, ובספירת החכמה, הח' ספירות דאורי, שהן חר"ב חג"ת נה"י, מתלבשות

קסג) ט' דאורי מכתר ליסוד, וא' דאור"ח דהיינו מלכות.

קסד) ח' דאורי מחכמה למלכות, וב' דאור"ח יסוד ומלכות.

קסה) ז' דאורי מבינה למלכות, וג' דאור חוזר מהוד למלכות.

קסו) ו' דאורי מחסד ליסוד, וד' דאור"ח מנצח למלכות.

קסז) הנה מתחילה צריכים להבין, את ע"ס הפרטיות הכללות בנצח הכללי, שהן: ג' דאורי אור נצח מתלבש בכלי דכתר דנצח הכללי, ואור הוד בכלי דחכמה דנצח הכללי ואור יסוד בכלי דבינה, עתה תקח חכמה פרטית דנצח הכללי, שגם היא נתכללה בהכרח מע"ס ע"י ח' ספירות דאורי העוברות דרך בה ממעלה למטה, ואפילו באותן שיש בהן רק אור"ח בלבד, כי כשנתכללו הספירות, מאירות תמיד הספירות של אורי לתוך הספירות שיש בהן אור"ח, אמנם ח' ספירות דאורי שעברו מחכמה ולמטה אינן בחינת אור החכמה, אלא אור הוד, שהרי אור הוד מלוּבש בכלי דחכמה שבנצח הכללי כנ"ל, באופן שיש עתה בע"ס דחכמה דנצח רק אורות עוברים דאורי מבחינת חכמה דהוד ולמטה, שחכמה דהוד בכלי דכתר ההוא, ובינה דהוד בחכמה, וחסד דהוד בבינה, וגבורה דהוד בחסד, ת"ת דהוד בגבורה. והנה נודע לנו, שבגבורה דחכמה דנצח, יש אורי מבחינת האור דת"ת דהוד, עתה נקח את הגבורה דחכמה דנצח הנה, שהתכללה בהכרח ג"כ מע"ס פרטיות: מאורי העובר בה ממעלה למטה, ומאור"ח העובר בה ממטה למעלה. והנה נמצאות בה ה' ספירות דאורי מגבורה ולמטה, אמנם אין זה אור גבורה כלל, אלא ה' בחינות תחתונות של אור ת"ת דהוד, המתלבשות בכלים הזכים יותר, ונמצא אור גבורה דת"ת דהוד, מתלבש בכלי דכתר של גבורה דחכמה דנצח. ואור ת"ת דת"ת דהוד, מתלבש בכלי דחכמה של הגבורה דחכמה דנצח. ואור הנצח דת"ת דהוד, בכלי דבינה, של גבורה דחכמה דנצח. ואור הוד דת"ת דהוד, מתלבש בכלי דחסד, של גבורה דחכמה דנצח. ואור יסוד דת"ת דהוד מתלבש

סבה ד) כתר זה, היא סבה לצמצום א', כי נתפשט מחדש עד לבחי"ד שבו (ע"י תשובה ל"ח), ואז צמצם את הרצון לקבל הוזה, ונסתלק האור.

סבה ה) הסתלקות האור הנעשה לאחר הצמצום, היא סבה, להתגלות הכלים דע"ס דעגולים (ע"י תשובה ע"ב).

סבה ו) הכלי דמלכות העגולים, דהיינו בחי"ד שבהם, היא סבה, להמשכת האור העליון מחדש מא"ס ב"ה (ע"י תשובה פ"ג וקל"ח).

סבה ז) האור העליון שנמשך מחדש, הוא סבה, לגילוי כח המסך בכלי מלכות (ע"י תשובה מ"ג).

סבה ח) המסך, הוא סבה, לע"ס דא"ח העולות ממנו ולמעלה עד כתר דא"י, והן נקראות ראש דא"ק (ע"י תשובה ק"א).

סבה ט) א"ח העולה מהמסך, הוא סבה, לגילוי הכלים דיושר, דהיינו, שנותן כח התפשטות בבחי"ד, שתתפשט בעצמה לע"ס מינה ובה עד מלכות דמלכות.

סבה י) הבחי"ד הנ"ל שקיבלה כח התפשטות על ידי א"ח, היא סבה, לע"ס דכלים דאדם קדמון הנקראות גוף דאדם קדמון עד מלכות שלו (ע"י תשובה י"א).

בכלים דכח"ב חג"ת נו"ה ויסוד ומלכות דא"ח מתלבשים ביסוד ומלכות אשר שם. ובספירת בינה, ז' הספירות דא"י בינה חג"ת נה"י מתלבשות בכלים כח"ב חג"ת נצח, והוד יסוד מלכות דא"ח מתלבשים בהוד יסוד מלכות אשר שם. וכו' עד"ו.

קעב) יש כאן עשר סבות, ואלו הן: סבת כל הסבות הוא א"ס ב"ה, הוא סבה, לד' הבחינות, באופן שיהיו ניכרות לאחר צמצום האור. אמנם בא"ס ב"ה עצמו, אין ניכר שם שום בחינת כלי, אלא כולו אור. אמנם רק מהתחתון, דהיינו מעולם הצמצום, ילמד העליון.

סבה ב) ג' בחינות ראשונות המסובבות זו מזו, הנה נבחנות לסבה, לגילוי אפשרות של החשק להשואת הצורה ביותר, בבחי"ד, המכונה בשם מלכות דא"ס ב"ה.

סבה ג) מלכות דא"ס היא סבה, לכתר דעולם הצמצום, כי אותה בחינת החשק לחשוק להשואת הצורה ביותר, שקנתה מלכות דא"ס, נבחנת לשינוי צורה במלכות דא"ס ב"ה, ונבדלת ע"כ ממלכות דא"ס ויצאה בשם לפי עצמה לחוץ ממלכות ההיא, ונקראת כתר דעולם הצמצום (ע"י היטב לעיל תשובה ל"ב).

נשלם בע"ה חלק השני